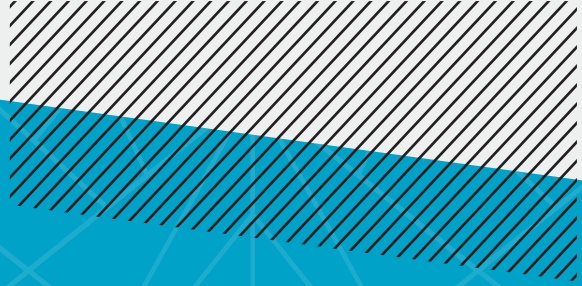

YURT DIŞI YÜKSEKÖĞRETİM DİPLOMALARI **TANIMA VE DENKLİK EL KİTABI**

2018

TANIMA VE DENKLİK HİZMETLERİ
DAİRE BAŞKANLIĞI

YURT DIŞI YÜKSEKÖĞRETİM DİPLOMALARI TANIMA VE DENKLİK EL KİTABI

**TANIMA VE DENKLİK HİZMETLERİ
DAİRE BAŞKANLIĞI**

2018

TANIMA VE DENKLİK KOMİSYONU

Prof. Dr. Ömer AÇIKGÖZ
YÖK Yürütme Kurulu Üyesi (Yürütücü)

Prof. Dr. Mehmet ŞİŞMAN
YÖK Yürütme Kurulu Üyesi

Prof. Dr. Zeliha KOÇAK TUFAN
YÖK Yürütme Kurulu Üyesi

EDİTÖR

Prof. Dr. Zeliha KOÇAK TUFAN

HAZIRLAYAN

Tanıtma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığı

KAPAK VE SAYFA TASARIMI

Şahin DURSUN
(shn.dursun@gmail.com)

İLETİŞİM

Üniversiteler Mahallesi 1600 Cadde No: 10
06800 Bilkent ANKARA / TÜRKİYE
Tlf: 0850 470 0965 (Çağrı Merkezi)
Faks: 0 (312) 266 50 60
denklik@yok.gov.tr

Bu kitapta yer alan bilgiler, Yükseköğretim Kurulunun izni olmaksızın
hiçbir şekilde kopyalanamaz ve çoğaltılamaz.

İÇİNDEKİLER

1. GENEL BİLGİLER	14
1.1. Hakkımızda	14
1.1.1. Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığı	14
1.1.2. Tanıma ve Denklik Komisyonu	14
1.1.3. Bilim Alanı Danışma Komisyonları (BADK)	14
1.1.4. Teşkilat Şeması	15
1.1.5. İstatistikî Veriler	16
2. TANIMA	17
2.1. ENIC-NARIC Türkiye Tanıma Ofisi	17
2.1.1. Genel Bilgi ve Tanımlar	17
2.1.2. ENIC-NARIC Türkiye ve Tanıma Ofisince yapılan işlemler	18
2.1.3. ENIC-NARIC Türkiye Tanıma Ofisine kimler başvurur?	19
2.1.4. Tanıma İşlemleri için Temel Yurt dışı Yükseköğretim Kurumu Tarama Kaynakları	19
3. DENKLİK	20
3.1. Denklik Başvurusu ile İlgili Genel Bilgiler	20
3.1.1. Kimler Başvurabilir?	20
3.1.2. Başvuru Yeri ve Ücretleri	21
3.1.3. Özel Durumlar	21
3.1.4. Uyarılar	22
4. TANIMA VE DENKLİK BAŞVURULARININ DEĞERLENDİRME SÜREÇLERİ	24
4.1. İş Akış Şeması	24
4.2. Başvuru Belgeleri	25
4.2.1. Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşları İçin Ön Lisans ve Lisans Başvurularında İstenilen Belgeler	25
4.2.2. T.C. Vatandaşları İçin Yüksek Lisans Başvurularında İstenilen Belgeler	26
4.2.3. Yabancı Uyruklular İçin Ön Lisans ve Lisans Başvurularında İstenilen Belgeler	27
4.2.4. Yabancı Uyruklular İçin Yüksek Lisans Başvurularında İstenilen Belgeler	28
4.2.5. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki Üniversitelerden Mezun Olan Başvuru Sahipleri İçin Uyarı	29
5. ÜLKELERE GÖRE BAŞVURULARIN İNCELENMESİ	31
5.1. Amerika ve Birleşik Krallık	33
5.1.1. Ülkeler	33
5.1.2. Yükseköğretim Kurumlarının Tanınırlığı	33
5.1.3. Teyit İşlemleri	34
5.1.4. Başvuruların İncelenmesi	34
5.1.5. Standart Başvuru Evrakına Ek İstenen Belgeler	35
5.1.6. Önemli Karar ve Uygulamalar	35
5.1.7. Önemli Hususlar	35
5.2. Asya-Pasifik Ülkeleri	38
5.2.1. Ülkeler	38
5.2.2. Yükseköğretim Kurumlarının Tanınırlığı	38
5.2.3. Teyit İşlemleri	38
5.2.4. Başvuruların İncelenmesi	39
5.3. Avrupa Ülkeleri	41
5.3.1. Ülkeler	41
5.3.2. Yükseköğretim Kurumlarının Tanınırlığı	41

5.3.3. Teyit İşlemleri	42
5.3.4. Başvuruların İncelenmesi	42
5.3.5. İşlem Basamakları	42
5.3.6. Ülke Bazlı	43
5.3.7. Avrupa Bölgesinde Ülkelere Göre Diploma Derece Listesi	44
5.3.8. Önemli Hususlar	47
5.4. Azerbaycan Üniversiteleri	50
5.4.1. Yükseköğretim Kurumlarının Tanınırlığı	50
5.4.2. Teyit İşlemleri	50
5.4.3. Başvuruların İncelenmesinde Mevzuat	50
5.4.4. İlk İnceleme	50
5.4.5. Özel Kararlar	51
5.5. Güney Doğu Avrupa Ülkeleri	54
5.5.1. Ülkeler	54
5.5.2. Yükseköğretim Kurumlarının Tanınırlığı	54
5.5.3. Teyit İşlemleri	54
5.5.4. Standart Başvuru Evrakına Ek İstenen Belgeler	54
5.5.5. Dosya İncelemesi	54
5.5.6. Önemli Hususlar	55
5.6. Orta Doğu ve Afrika Ülkeleri	58
5.6.1. Ülkeler	58
5.6.2. Yükseköğretim Kurumlarının Tanınırlığı	59
5.6.3. Teyit ve Tekit İşlemleri	59
5.6.4. Dosya İncelemesi	59
5.6.5. Standart Başvuru Evrakına Ek İstenilen Belgeler	60
5.6.6. Önemli Hususlar	60
5.7. Orta Asya ve Kafkasya Ülkeleri	63
5.7.1. Ülkeler	63
5.7.2. Yükseköğretim Kurumlarının Tanınırlığı	63
5.7.3. Teyit İşlemleri	63
5.7.4. Dosya İncelemesi	63
5.7.5. Önemli Hususlar	64
5.8. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC)	66
5.8.1. Teyit İşlemleri	66
5.8.2. Yükseköğretim Kurumlarının Tanınırlığı	66
5.8.3. Standart Başvuru Evrakı Yanında İstenen Ek Belgeler	66
5.8.3.1. T.C. Uyruklu Mezunlar	66
5.8.3.2. KKTC Uyruklu Mezunlar	66
5.8.3.3. Uygulanan Mevzuat	66
5.8.3.4. Önemli Hususlar	67
5.8.3.4.1. Protokol Yazısı Başvuruları	67
5.8.3.4.2. Denklik Belgesi Başvuruları	67
6. ÜLKELERİNDE SAVAŞ, İŞGAL VEYA İLHAK KOŞULLARI BULUNAN KİŞİLER İÇİN TANIMA VE DENKLİK BAŞVURU SÜREÇLERİ	69
6.1. Savaş, İşgal veya İlhak Koşullarının Bulunduğu Varsayılan Ülkeler	69
7. EKLER	70

KISALTMALAR

ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
AKTS	: Akademik Kredi Transfer Sistemi
ALES	: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavı
BADK	: Bilim Alanı Danışma Komisyonu
ECTS	: European Credit Transfer System
ENIC	: Avrupa Birliği Bilgi Merkezleri İletişim Ağı
KKTC	: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
KPDS	: Kamu Personeli Yabancı Dil Seviye Tespit Sınavı
NARIC	: Ulusal Akademik Tanıma Bilgi Merkezleri Ağı
ÖSYM	: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi
ÖSYS	: Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
STS	: Seviye Tespit Sınavı
SYBS	: Seviye ve Yeterlilik Belirleme Sistemi
T.C.	: Türkiye Cumhuriyeti
UK NARIC	: İngiltere Ulusal Akademik Tanıma Merkezi
UNESCO	: United Nations Educational Scientific and Cultural Organization
YDS	: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı
YKS	: Yükseköğretim Kurumları Sınavı
YÖK	: Yükseköğretim Kurulu
YÖKDİL	: Yükseköğretim Kurumları Yabancı Dil Sınavı

SUNUŞ

Denklik kavramı, yurt dışından alınan yükseköğrenim diplomalarının ülkemizde hangi alan ve dereceye eş değer olduğunun belirlenmesi işlemidir. *Tanıma* ise ilgili yurt dışı yükseköğretim kurumunun akademik derece vermeye yetkili bir kurum ve ilgili yükseköğretim programının akademik derece vermeye yetkili bir program olarak kabul edilmesidir. Denklik ve tanıma beraber anılması gereken kavramlardır. Zira tanıma denkliğin ön koşuludur.

Yurt dışından alınan ön lisans, lisans ve yüksek lisans derecelerine ve programlarına ait diplomaların tanıma ve denklik işlemleri, esas olarak Avrupa Bölgesinde Yükseköğretimle İlgili Belgelerin Tanınmasına İlişkin Sözleşme (Lizbon) ve 2547 sayılı Kanunun 7/p maddesine göre hazırlanarak 05.12.2017 tarih ve 30261 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yurtdışı Yükseköğretim Kurumları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığınca yapılmaktadır. Denklik sürecinde ilgili diploma alanı için ülkemizde geçerli olan varsa kanun ve yönetmelikler de göz önünde bulundurulmaktadır.

Tanıma ve denklik işlemleri, doğası itibarıyla, pek çok paydaşla eş güdümlü çalışmayı gerekli kılan bir süreci kapsamaktadır. Bu süreç de Dışişleri Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, ÜAK, ÖSYM, yerli ve yabancı üniversiteler, yargı organları, İçişleri Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve daha pek çok kurum ve kuruluşla iletişim ve iştişareyi beraberinde getirmektedir. Bu sürecin en önemli paydaşı ise başvuru sahipleridir. İlgililerin, yurt dışında aldıkları eğitim ve öğrenim yeterliliklerinin, en iyi, hızlı ve sağlıklı biçimde değerlendirilmesi amacıyla Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığına başvurumaktadırlar. Bu anlamda; 2016 yılı itibarıyla denklik değerlendirme ve uygulama süreçleriyle ilgili yeniden yapılandırmaya gidilerek, hızlı, sağlıklı ve standart biçimde değerlendirme yapmak amacıyla gerek insan kaynakları gerekse teknolojik açıdan yeni uygulamalar başlatılmıştır. Bu uygulamalar:

- Devamlılık yönü bulunan ve işlemleri kolaylaştıran yeni denklik yazılımı,
- Uzmanlaşmış insan kaynağı,
- Hızlı ve güvenilir inceleme süreçleri,
- Standart uygulamaları sağlayan hukukî dayanaklar:
 - Yönetmeliğin uluslararası normları da gözeterek revizyonu,
 - İşleyiş ile ilgili usul esasların geliştirilmesi,
 - Farklı diploma alanlarının denklik işlemleriyle ilgili yönergelerin geliştirilmesi.

Elinizdeki kitap, bu bağlamda, tanıma ve denklik sürecinin “ne” olduğuna, ülkemizde “nasıl” işlediğine ve “kimler” tarafından yapıldığına ışık tutmak amacıyla hazırlanmıştır.

“Yurt Dışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik El Kitabı”nda; tanıma ve denklik işlemleri ile ilgili olarak, terminoloji de açıklanarak Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığının yapısı ve tanıma ve denklik konusunda yürüttüğü işlemler anlatılmakta, ülke gruplarına göre denklik sürecine dair detaylı bilgiler yer almaktadır. Tanıma ve denklik süreci ile ilgilenen kişilere yol göstermesi açısından önemli olduğunu düşündüğümüz ve bu anlamda bir ilk olan bu kitabın faydalı olmasını temenni ederiz.

Sonnur ÇETİN

Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanı

YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLERİ KAPSAMINDA YABANCI ÜNİVERSİTELERDEN ALINAN DİPLOMALARIN DENKLİKLERİ İÇİN UYGULANAN KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Üniversite, giriş koşullarını taşıyan öğrenciyi kendi misyon ve bölümün hedefleri doğrultusunda öğrenme kazanımlarını öğrenciye kazandırarak mezunlarını akademik, sosyal ve mesleki olarak şekillendirir. Bir üniversitesinin mezununu diğer üniversitenin mezunundan ayıran fark, üniversitenin kendine özgü misyondur. Hiç şüphesiz her üniversitenin bir diğeri ile kesişen ortak bir misyon alanı vardır, ancak özgünlük birinin diğeriinden kabul gören farklılaşmasıdır. Bir üniversitenin özgün kimliğini kendisine ait bu misyon farklılaşması oluşturur.

Özgüveni yüksek, araştırmacı kişiliğe sahip, iletişim ve yönetim kapasiteleri yüksek, yenilikçi, yaratıcı, girişimci, metodolojik yaklaşıma sahip, gibi ve benzer her bir nitelme üniversitenin mezununda oluşturduğu özgün kimliğin birer tamamlayıcısıdır. Biri diğeriine benzer, taklit yoluyla eğitim ve öğretim yapan üniversiteler içinde yaşadığımız çağda ancak diplomalı işsizler ordusuna katkıda bulunurlar, ülkenin sosyal ve ekonomik sorunlarına yenilikçi çözümler üretmedikleri gibi ulusal ve uluslararası rekabette üstünlük te sağlayamazlar.

Üniversite öğrencisine sosyal, entelektüel, akademik ve mesleki mahiyetlerden oluşan profesyonel bir hüviyet kazandırır. Akademik içerikte daha çok ileri düzeyde bilgi ile yöntembilim varken, sosyal içerikte sosyalleşme düzeyini ileriye taşıyan sosyal ve kültürel bilgi, beceri ve tutumları kapsar. Akademik içeriğin mekânı daha çok sınıf, kütüphane ve laboratuvar ve konferans salonudur. Sosyal ve Entelektüel içeriğin mekânı ise konferans ve kongre merkezleri olduğu gibi üniversitenin tüm mekânları ve bu mekânlarda hâkim olan universal iklimdir. Üniversitede mekânlar var olup universal iklim olmadığı zaman üniversitede universal fikirler, ürünler gelişmez ve universal şahsiyetler oluşmaz. Entelektüel mahiyette, mezunun içinde yaşadığı topluma ve insanlığa karşı sosyal sorumluluğu kapsayan ileri düzeydeki zihinsel becerileri, tutum ve davranışları içerir. Mesleki hüviyet te ise mezun olunan alanda gelecektekiler de dâhil mesleği icra etmeye yönelik bilgi, beceri ve yetkinlikleri içerir. Mesleki profil kendi içinde profesyonel ve operasyonel diye ikiye ayrılır. Profesyonel meslekler daha çok zihinsel beceriler ağırlıklı iken operasyonel meslekler daha çok el becerisi ağırlıklıdır.

Yükseköğretim, ileri düzeyde bilgi ve beceri eğitim ve öğretiminin verildiği kademedir. Bir önceki kademeleri Ortaöğretim ve Temel eğitimidir. Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (AYÇ) ve Türkiye Yeterlilikler Çerçevesine (TYÇ) göre yükseköğretim, ön lisans (5. Seviye), lisans (6. Seviye), yüksek lisans (7. Seviye) ve doktora (8. Seviye) eğitimlerini kapsamaktadır. Akademik yoğunluk ön lisanstan doktora doğru ilerledikçe artmaktadır. Türkiye’de bu dört kademeye ait eğitim üniversite şemsiyesi altında yapılmaktadır. AYÇ ve TYÇ’de eğitim seviyeleri bir piramit üzerinde sekiz seviyeden oluşmaktadır. İlk dört seviyesi temel eğitim ve ortaöğretimi oluşturmaktadır. Temel eğitimin ilk seviyesinden dördüncü seviyeye doğru gidildikçe akademik yoğunluk artmaktadır. Yükseköğretimin girdisi ortaöğretim olduğu ve ortaöğretimin girdisi temel eğitim olduğu için eğitim sistemi bir bütün olarak ele alınır. Bilgi ve beceri hiyerarşisi çıkarılarak basitten karmaşığa doğru sıralandıktan sonra seviyelendirilir.

Mesleki Yeterlilikler Kurumu koordinesinde YÖK ve MEB tarafından geliştirilen Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi bu sıralama ve seviyelendirmeyi yapmıştır. Bilgi ve beceri piramidi de yatay olarak üçe bölünerek ilk kısmı temel düzeyde bilgi ve beceri, ikinci kısmı orta düzeyde bilgi ve beceri, piramidin son sivri kısmı ileri düzeyde bilgi ve beceri seviyelerini oluşturmaktadır. Bu piramit üzerinde tamamlayıcı bilgi, beceri ve tutumların bir araya gelerek, düşey olarak oluşturduğu kümeye dal adı verilmektedir. Dal’ın ise bağlı olduğu bir ana dal vardır. Dal’ın içeriği, matematik ve alana özgü bilimsel teorilere ait akademik bilgi ve beceriler; mesleğe ait bilgi ve beceriler ile mesleğe ait tutumlardan oluşmaktadır. Bu üç bileşenin bir kişinin ontolojisinde bulunan karşılığıyla buluşarak neşvünema bulması kişinin mesleğindeki marifetini ortaya çıkarmaktadır. Bu anlamda kişinin epistemolojisi ile ontolojisi birbiriyle örtüşüp, birbirini tamlayan olduğu sürece kişinin mesleki marifetinde sürekli bir gelişme olmaktadır. Bunların uyuşmaması sonucunda ise eğitim ve öğretimin varlığına rağmen marifetsizlik ortaya çıkmaktadır.

Yurt dışı yükseköğretim kurumlarının ön lisans, lisans ve yüksek lisans derecelerinden mezun olanların denklik işlemleri Yükseköğretim Kurulu Tanıma ve Denklik Hizmetleri dairesi bünyesinde değerlendirilmektedir. Doktora ve daha üstü derecelerin denklikleri ise Üniversiteler Arası Kurul tarafından değerlendirilmektedir. Denklik değerlendirmesinde kişinin bir bilimsel alanda hedeflenen kazanımlardaki marifet düzeyine bakılmaktadır. Denklik işlemlerinde mezunun

akademik, sosyal, entelektüel ve mesleki mahiyetlerden oluşan profesyonel ve operasyonel hüviyetinin tespiti yapılır. Kişinin aldığı derecenin sadece program ve ders adlarına bakarak denklik vermek doğru olmadığı gibi dünyada hiçbir ülke de bu şekilde denklik işlemi yapmamaktadır. Programın etik kazanımları dâhil alanın ayrıntılı farklılıklarını da içerecek şekilde programın tür ve mahiyetini de derinlemesine incelemek gerekir.

Ön lisans, Lisans, Yüksek lisans denklikleri verilirken, yabancı bir ülkenin üniversitesinden mezun kişilerde mesleki bilgi, beceri ve yetkinliğin dışında mezunun bulunduğu kademe ve derecenin TYÇ’de tanımlanan düzeye sahip olup olmadığı öncelikli olarak tespit edilir.

Mesela Lisans mezununda TYÇ’de ifade edildiği şekliyle mezunların genel ve ortak Bilgi, Beceri ve Yetkinlik düzeyi şu şekilde tanımlanmıştır:

“BİLGİ: Bir iş veya öğrenme alanında sorgulayıcı bakış açısını kapsayacak şekilde ileri düzeyde kuramsal, metodolojik ve olgusal bilgiye sahip olma”,

“BECERİ: Uzmanlık gerektiren bir iş veya öğrenme alanında, karmaşık ve öngörülemeyen sorunları çözmek için gerekli, uzmanlık ve yenilik niteliği gösteren ileri düzeyde becerilere sahip olma”,

“YETKİNLİK: Öngörülemeyen iş veya öğrenme ortamlarında sorumluluk alarak karar verme ve bu ortamlarda karmaşık teknik veya meslekî faaliyet veya projeleri yönetme; Kişilerin ve grupların meslekî gelişiminin yönetiminde sorumluluk alma; Bir iş veya öğrenme alanına yönelik hayat boyu öğrenme yaklaşımının kavramları, politikaları, araçlarının uygulaması ve bunların örgün ve yaygın eğitim ile serbest öğrenme yollarıyla ilişkisi konusunda deneyim sahibi olma; Bir iş veya öğrenme değerlendirmesinde bulunurken toplumsal ve etik değerlerin farkında olma.”,

Lisans düzeyine sahip kişinin TYÇ’de ifade edilen genel ve ortak bilgi, beceri ve yetkinlik düzeyini karşılayıp karşılamadıkları, transkripte ve diploma ekinde yer alan dersler ve bu derslerinin kazanımları incelenerek ancak belirlenebilir. Ayrıca bir mesleği diğer mesleklerden ayıran temel yeterliliklerin kişi tarafından kazanılıp kazanılmadığı denklik sürecinde derinlemesine dosya üzerinden incelenir. ‘Karşılamadığı’ tespiti halinde ret, ‘tereddüt’ halinde Seviye Belirleme Sınavı, ‘karşıladığı’ takdirde denklik kararı verilmektedir.

Denklik işlemlerinin şekil ve usule dair işlemleri ile servise dair işlemleri Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığının idari personeli tarafından yürütülmektedir. Denklik işlemlerinin bilimsel hüviyet tespit hizmetleri ise muhtelif üniversitelerin ilgili bilim alanlarından seçilen etik, bilimsel kurallar ve hiçbir otoriteye bağlı olmaksızın karar vereceklerine dair yazılı taahhütleri alınan “Bilim Alanı Danışma Komisyonu (BADK)” üyeleri tarafından yürütülmektedir. BADK, bilimsel hüviyet tespiti 16 farklı alandan 98 öğretim üyesi, 10 farklı komisyondan oluşmaktadır. BADK üyelerinin uzlaşamadığı veya görüş oluşturamadığı denkliklerde en az iki ayrı üniversiteden bilimsel görüş istendikten sonra değerlendirme yapılmaktadır.

BADK üyeleri denklik, ret, Seviye Yeterlilik Belirleme Sınavı (SYBS), ders tamamlama ve diğer kararları verirken Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde belirlenen yeterlilikler ile denklik verilen ulusal programın genel, ortak ve alana özgü kazanımlarını dikkate alırlar ve komisyonlarının Yüksek Öğretim Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde çalışmalarını yürütürler. BADK’nın bilimsel “görüşü” Denklik Komisyonun “oluru” ile Yükseköğretim Yürütme Kuruluna sunularak karara bağlanır. Komisyonlar kararlarını oluştururken derinlemesine hüviyet ve mahiyet incelemesi yaparak karar verirler. Gelişmiş hiçbir ülkede sadece hüviyet incelemesi yapılarak denklik verilmemektedir. Mutlaka hüviyet ile birlikte derinlemesine mahiyet incelemesi yapmaktadırlar, kanaatin oluşmaması durumunda müşahede, sözlü, yazılı sınavlara başvurulmaktadır.

Bu bağlamda Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi ve gelişmiş ülkelerin tecrübeleri de dikkate alınarak, iş akış şemasında görüldüğü gibi denklik işlemlerinin doğru ve güvenilir yapılabilmesi için tüm süreçleri oluşturmuştur.

Denklik işlemi sonucundan memnun olmayanların, Türkiye yükseköğretiminin kalitesini ve güvenilirliğini koruma adına iş akışında geliştirilen süreçleri dikkatle incelemeleri gerekmektedir. Diplomanın kalitesi ve güvenilirliğinin şüpheli hale getirilmesi, orta ve uzun vadede yükseköğretim sektörünün bozulmasına sebep olacağı gibi iş gücü piyasalarının

da bozulmasını kaçınılmaz hale getirecektir.

Hazırlanan bu kitap, denklik işlemlerinin yapılmasında izlenen süreci, hangi usul ve esaslar çerçevesinde denklik işlemlerinin yapıldığı konusunda tüm tarafları aydınlatmak amacıyla hazırlanmıştır. Bugüne kadar denklik işlemlerinde emeği geçen başta Sayın YÖK Başkanımız olmak üzere, Denklik Komisyonu Yürütücüsü ve komisyon üyeliği yapmış olan saygıdeğer hocalarımız, Bilim Alanı Danışma Komisyonu üyeleri ve Tanıma ve Denklik Hizmetleri Dairesi personeline şükranlarımı sunarım.

Prof. Dr. Ömer AÇIKGÖZ
YÖK Yürütme Kurulu Üyesi
(Yürütücü)

DÜNDEN BUGÜNE DENKLİK BİRİMİNDEN DAİRE BAŞKANLIĞINA

Başlangıçta Yükseköğretim Kurulu Eğitim Öğretim Dairesi Başkanlığı bünyesinde birkaç memur eliyle yürütülen denklik işlemleri, ihtiyaçlar arttıkça uzunca bir zaman adı geçen daire başkanlığından bağımsız Denklik Birimi olarak oluşturulan birim bünyesinde yürütülmüş; zaman içinde fiziki kapasite ve insan kaynakları yönünden sürekli büyüyen bu birim, en son olarak yakın zamanlarda Tanıma ve Denklik Hizmetleri Dairesi Başkanlığı adını alarak yeniden örgütlenmiştir.

Elbette bu büyüme sürecinde iş yükündeki artış, en önemli belirleyicilerden biri olmuştur. Zaman içinde yurt dışında eğitim gören T.C. uyruklu vatandaşlar başta olmak üzere Türk Cumhuriyetleri, akraba topluluklar ve diğer ülkelerden Türkiye'ye gelen yabancı uyruklu insanların diploma denklik başvurusunda sürekli artış olmuştur. Bu durum, denklikle ilgili mevzuat yanında başvuru ve değerlendirme süreçlerinde de değişimi ve dönüşümü zorunlu kılmıştır.

Denklik işlemleri, doğası gereği birtakım sorunları içinde barındırır. Yurt dışında tanınan bir yükseköğretim kurumunda devam edilen programın ve alınan bir diplomanın Türkiye'de tam bir karşılığını bulmak her zaman mümkün olmaz. Bu durumlarda ya başvurular reddedilmekte ya da başvuru sahiplerine ilave ders/staj tamamlama, sınav veya pratik uygulamalar yaptırılmaktadır. Bu durum, bazı başvuru sahiplerini memnun etmeyip şikâyetlere neden olabilmektedir. Ancak şunu ifade etmek gerekir ki, denklik süreçlerinde yapılan yeni düzenlemelerle birey ve toplum açısından olabildiğince adil ve rasyonel bir sistem oluşturulmaya çalışılmıştır.

2013 yılından beri içinde yer aldığım Denklik Komisyonunda, söz konusu yeni düzenlemelerin içinde yer aldım, gelişmeleri yakından gözleme fırsatı buldum. Bundan yaklaşık beş yıl önce hayal ettiğimiz İnternetten başvuru yapma ve randevu alma, işlem ve değerlendirme süreçlerinin yeniden yapılandırılması hedeflerinin, bugün Yeni YÖK bünyesinde hayal ettiğimiz noktadan daha da ileriye gitmesini büyük bir memnuniyetle görüyorum. Bu başarıda katkısı olanları kutluyorum.

Yükseköğretim Kurulunun vatandaşa açılan ve toplumla en çok muhatap olunan ve en çok yakınılan konularından biri olan Tanıma ve Denklik hizmetlerinin, hem işlem süresi, hem hizmet kalitesi yönünden başka ülkelere de örnek olabilecek bir noktaya gelmesinde katkısı olan başta YÖK Başkanımız Sayın Prof. Dr. M. A. Yekta SARAÇ olmak üzere Tanıma ve Denklik Hizmetleri Dairesi Başkanlığı çalışanlarına, Kurul ve Denklik Komisyonu üyelerimize teşekkür ediyorum. Bu iyileştirme ve geliştirme çalışmalarının, motivasyonu yüksek Tanıma ve Denklik Hizmetleri Dairesi Başkanlığı çalışanlarımızca daha da ileriye taşınacağına inanıyorum, hepsine teşekkür ediyorum ve başarılar diliyorum.

Prof. Dr. Mehmet ŞİŞMAN
YÖK Yürütme Kurulu Üyesi

DOĞRUDAN MESLEK İCRASINA İZİN VEREN DİPLOMALARIN DENKLİK SÜREÇLERİ

“Yirmi yıllık diş hekimiyim. Almanya’dan dünyanın sayılı üniversitelerinden birinden mezun oldum. Ailemle birlikte ülkeme dönmek istiyorum. Çocuklarım ülkemde eğitim görmeli. Vatan hasreti yeter” dedi Mehmet Ali Bey. Ailesini aldı ve yola çıktı.

Türkiye’de diş hekimliği yapabilmesi için diplomasının denkliğini almalı...

Tanıtma ve Denklik

Tanıtma ve denklik kavramları sıklıkla birbirine karıştırılır. Farklı ülkelerden alınan diplomaların ülkemizde geçerli olabilmesi için öncelikle diplomanın alındığı okulun, yükseköğretim dereceleri vermeye yetkili bir kurum olarak, YÖK tarafından “**tanınması**” gerekmektedir. Resmi olarak derece vermeye yetkili kurumlardan alınan diplomalar, ülkemizde derece ve alan eşdeğerliği yani “**denklik**” açısından incelenir. Dünyanın en iyi üniversitelerinden diploma almak tabii ki önemlidir. Ancak o okulun “tanınması”, “doğrudan denklik” anlamına gelmemektedir. Nitekim bazı ülkelerde, Türkiye’de o diplomanın verdiği yetkilere benzer yetkileri alabilmek için ilgili ülkede lisans eğitimi sonrasında ek bir eğitim daha alınması veya bazı sınavlardan geçilmesi gerekir. Yani mesleği icra edebilmek için ek aşamalar vardır. Ülkemizde ise pek çok lisans diploması doğrudan meslek icrasına izin vermektedir.

Uluslararası Öğrenci Hareketliliği ve Diploma Geçerlilikleri

Tüm dünyada uluslararası öğrenci hareketliliğinde artış görülmektedir. **Gezip görme merakı ve farklı ülkeleri keşfetmenin yanı sıra kendi ülkelerinde yükseköğretim imkânlarının sınırlı olması veya daha iyi eğitim alma fırsatı bu hareketliliğin belli başlı nedenleri arasında sayılmaktadır.** Ancak her ülkenin yükseköğretim sistemi kendine ait özellikler içermekte ve bazı durumlarda alınan eğitimlerin karşılaştırılmasında tek başına diploma ve transkriptler yetersiz kalabilmektedir. Bologna süreçleri, kredilendirme sistemleri, uluslararası kuruluşlarca akreditasyonların varlığı değerlendirme süreçlerine katkı sağlamaktadır. Uluslararası ilişkilerin, ticaretin, akademik hareketliliğin devamı için diplomaların denklik süreçlerinde hızlı ve standart araçların geliştirilmesi gerekmektedir.

Akademik Denklik ve İstihdam Denkliği

Farklı ülkelerden alınan diplomaların diğer ülkelerde de geçerli olması için ilgili program mezunlarının kazanımları ve yeterlikleri eşdeğer veya benzer olmalıdır. Süre ve kredi açısından eşdeğer eğitimi öngören diplomalar “Akademik Denklik” açısından uygun olabilir. Ancak aynı diploma, alındığı ülkenin şartlarında istihdam olanağı sağlamayabilir. Pek çok ülkede istihdam için ek aşamalar öngörülmektedir. Ülkemizde pek çok lisans diploması doğrudan “istihdam denkliği” anlamı da taşımaktadır. Özellikle akademik denkliğin yanı sıra istihdam denkliğine de izin veren **tıp, hemşirelik, ebelik, diş hekimliği, veterinerlik, eczacılık, mimarlık, hukuk ve öğretmenlik** programları sayılabilir. Bu gibi doğrudan meslek icrasına izin veren diplomaların denklik incelemelerinde ilgili programlardan mezunların kazanımları ve yeterlikleri çok önem kazanmaktadır. **Amerika’dan Almanya’ya, Bulgaristan’dan Azerbaycan’a** kadar pek çok ülke yukarıda sayılan programların birinde veya birkaçında kendi mezunlarına dahi farklı **devlet sınavları** veya bazı **merkezi sınavlar** uygulayarak kazanımları ve yeterlikleri değerlendirmektedir. Hatta devlet sınavlarının bir kısmı **mezuniyet öncesinde** yapılmakta ve diploma alabilmek için bu sınavlardan başarılı olunması gerekmektedir. Ülkemizde ise mezuniyet öncesi bu programlara yönelik herhangi bir merkezi sınav yapılmamaktadır.

Hukuk veya tarih öğretmenliği gibi, dersleri diplomanın alındığı ülke özelinde ağırlıklı olan programlarının denkliği konusunda da farklı uygulamalar bulunmaktadır. Fark derslerinin Lizbon Sözleşmesi’nin esaslı farklılık kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceği tartışılabilir. Nitekim **tarih öğretmenliği lisans mezunlarının tarih nosyonunu almış olacağı ve denklik sürecinde fark dersleri çıkarılmaması** örnek olarak verilmektedir. Bununla birlikte **Türk Tarihini bilmeden veya hukuk için Türk hukuk sistemini bilmeden kişilerin sisteme dahil edilmesinde sakınca görenlerin sayısı da az değildir.** Globalleşme ve uluslararası hareketlilik açısından tehdit oluşturan bu durum ilgili programlarda akademik denkliğin ve istihdam denkliğinin ayrılmasıyla çözülebilir. **Hukuk** üzerinden örnek verecek olursak: Tıp doktorluğundan farklı olarak her hukuk mezununun avukatlık veya hakimlik mesleğini seçmeyeceği ve farklı alanlara yönelebileceği aşikardır. Hukuk programında akademik denklik ve istihdam denkliği teorisinde farklı olmasa

da pratikte farklı uygulanmaktadır. Akredite programlardan mezun olanlara doğrudan denklik verilebilmektedir. Bu kişiler baroya kaydolmak istediklerinde ise baro tarafından Türk hukuk sistemi ile ilgili derslerinin tamamlanması istenmektedir. Baroya kaydolacak kişilere fark derslerini tamamlayıp başarılı olması halinde yeniden denklik işlemleri yapılmaktadır.

Seviye ve Yeterlik Belirleme Sistemleri (SYBS)

Yurt dışından mezun olunan programla ilgili temel kazanımlar, eğitim ve öğretim dili, programın niteliği, teorik ve uygulamalı dersler, stajlar ve projeler yönünden eksiklik tespit edildiğinde ve/veya tereddüt oluştuğunda söz konusu programın niteliğine göre ders tamamlama, staj tamamlama, proje yapma, klinik pratik yapma veya sınava tâbi tutma gibi uygulamalardan birinin, birkaçının veya tamamının kullanılarak kazanımların elde edilme düzeyini ölçme ve değerlendirmeye yönelik işlemler bütünü Seviye Yeterlik Belirleme Sistemidir.

Doğrudan meslek icrasına izin veren **tıp, hemşirelik, ebelik, diş hekimliği, veterinerlik, eczacılık, mimarlık, hukuk ve öğretmenlik** programlarının denklik işlemlerinde akademik ve istihdam denkliği çoğunlukla bir arada değerlendirildiğinden, bu programların denklik işlemlerinde ders, staj tamamlama, seviye tespit sınavı veya pratik eğitim gibi farklı SYBS süreçleri uygulanmaktadır.

Yeni bir uygulama olarak, lisans sonrası yurt dışındaki akademik faaliyetler ve deneyim de denklik işlemlerinde göz önünde bulundurulmaktadır ve çeşitli alanlarda muadil sınavlar da SYBS kapsamında değerlendirilmektedir.

Burada SYBS için tek bir program üzerinden örnek verilecek diğer programların ayrıntılarına girilmeyecektir:

Tıp Programı için Denklik Süreçleri

Ülkemizde tıp programlarında diploma doğrudan kamu veya özelde istihdama izin vermektedir. Uzmanlık denkliklerinin aksine, tıp lisans mezunları Sağlık Bakanlığında diploma tescil aşamasında kazanımları ve yeterlikleri değerlendirecek ek bir sınava veya başka bir işleme tabi tutulmamaktadır. Diğer sağlık programlarında da kamuda istihdam için meslek sınavından ziyade KPSS gibi merkezi sınavlar gerekmekte iken özel sektörde doğrudan istihdam olanağı olabilmektedir.

Dünyada çeşitli ülkelerde tıp denkliği ülkemizden farklı olarak akademik ve istihdamda farklılaşmaktadır. Ayrıca ülkemizdeki gibi tıp diploması, tescil sonrası, doğrudan ve her yerde (özel/kamu hastaneleri) meslek icrasına izin vermemektedir. Türkiye’den bir tıp mezunu **Amerika’da** tıp doktoru olarak çalışmak isterse, teorik temel ve klinik bilgileri ve pratik bilgiyi ölçen **USMLE 1, USMLE 2 ve 3. basamak** sınavlarını geçmek zorundadır. **Sadece araştırma veya doktora sonrası gidenler ise bu sınavlardan muaf olabilmektedir.** Bazı ülkelerde ise **“geçici denklik”** verilebilmekte ve ülkemizdeki diplomalardaki gibi tam yetkinlik için **belli bir süre içerisinde klinik sınavları tamamlamaları** istenmektedir. **Almanya’da “Approbation”, Arztlische Prüfungen (3 AP), İngiltere PLAB-Part 2, Avustralya AMC- Clinical examintions, Kanada’da MCCQE-Part 2** klinik yetkinliği ölçen sınavlar arasında sayılabilir.

Daha önce sistemden kaynaklı uzun yıllar süren denklik işlemleri konunun taraflarıyla (**Sağlık Bakanlığı, Dış İşleri Bakanlığı, Tıp Fakültesi Dekanları, ENIC-NARIC Network v.b.**) defalarca görüşülmüş, mevzuatlar ve yurtdışı örnekleri gözden geçirilerek yeni bir sistem geliştirilmiştir. Geçmişte aylar hatta yıllar süren diploma teyit işlemleri, üniversite görüşlerinin alınması gibi süreçlerde iyileştirmeye gidilmiş, Dışişleri Bakanlığımız ile de görüşülerek teyit işlemleri hızlandırılmış, başvurularda on-line sisteme geçilmiş, her bir alanda Üniversitelerimizden alanında uzman kişilerle **Bilim Alanı Danışma Komisyonu** oluşturulmuş ve düzenli toplanmaları sağlanarak dosya incelemeleri hızlandırılmıştır. Lizbon Sözleşmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 1219 sayılı “Tababet ve Şuabatı San’atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun”, **05.12.2017 tarihli “Yurtdışı Yükseköğretim Kurumları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği”, ayrıca Avrupa Birliğinin 2005/36/EC sayılı direktifi göz önüne alınarak hazırlanan 02.02.2008 tarihli “Doktorluk, Hemşirelik, Ebelik, Diş hekimliği, Veterinerlik, Eczacılık ve Mimarlık Eğitim Programlarının Asgari Eğitim Koşullarının Belirlenmesine Dair Yönetmelik”** temel alınarak standart bir sistem geliştirilmiştir:

1. Dosyaların tamamı çeşitli Üniversitelerimizden alanında uzman Akademisyenlerden oluşan Bilim Alanı Danışma Komisyonlarımızca incelenmektedir.

2. Dosya üzerinde eğitim süreleri, kredileri ve stajları ülkemizdeki ile eşdeğer ise ve mezun olunan program YÖK veya “Dünya Tıp Eğitimi Federasyonu” (WFME) tarafından tanınan, tescil yetkisi verilmiş kurumlarca akredite edilmişse veya ilgili üniversite Dünya Sıralamalarında ilk 1000’e giriyorsa sınavsız “doğrudan denklik” verilmektedir.

3. Mezun oldukları program yukarıda belirtilen akreditasyon koşullarını sağlamıyor ise kazanımları ve yeterlikleri ölçmek için Seviye Tespit Sınavları (STS) yapılmaktadır. STS kapsamında adaylar isterlerse:

a. Klinik bilgilerin ölçüldüğü yazılı sınava (STS-Klinik Bilimler, yılda 2 kez); ya da

b. Üniversitelerce hasta muayenesi gibi becerilerin ölçüldüğü pratik sınavlara (Yapılandırılmış Klinik Sınavlar, yılda 4 kez)

girebilmektedirler.

Ağırlıklı olarak pratik aşamaları içeren Yapılandırılmış Klinik Sınavlar dört ayrı üniversitemizce (Hacettepe, Gazi, Ankara, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi) yapılmaktadır. Başvuruda sayı sınırlaması üniversitenin koşullarına göre belirlenmektedir.

Salt yazılı olan STS- Klinik Bilimler ÖSYM Başkanlığınca yapılmakta ve tıp lisans mezunlarının girdiği TUS sınavında sadece klinik bilimler cevapları üzerinden STS puanı hesaplanarak yapılmaktadır. Adayların 50 değil en az 40 alması beklenmektedir. Başvuruda sayı sınırlaması yoktur.

Kişi ister yazılı ister pratik sınava girebilmektedir.

Hangisinden olursa olsun STS’de başarılı olan adaylar kendi seçecekleri bir tıp fakültesinde **en az 6 ay süreyle Türk Sağlık Sistemine adaptasyon için Klinik Pratik** yapmaktadırlar. Bu pratikler sırasında ilgili tıp fakültesinin öğretim üyelerinin gözetimi altında klinik uygulamalara katılmakta ve gözlemler sonucunda her bir pratikten “başarılı” bulunan kişilerin denklik işlemleri tamamlanmaktadır.

Ülkemizde tıp fakültelerine girebilmek için çocuklarımız çok uzun yıllar çalışmakta ve sıralamaya girenler ve “tıp eğitimi okuyabilecek yeterlikte olanlar” yerleşebilmektedir. “Tıp mezunu” sayımız ülke ihtiyacını önümüzdeki yıllarda karşılayacak şekilde artışa geçmiştir (OECD 2017 Raporları). Yurtdışına giderek ve tıp okuyan kişiler yukarıda belirttiğimiz şartları taşıyan “kaliteli” ve “akredite” programlara gittilerse denkliklerini sınavsız hızla almaktadır. Sırf Türkiye’de sınavı kazanamadığı için yurtdışına çıkıp, akredite olmayan veya bizim tıp eğitimimizin çok gerisinde olan okullara kayıt yaptıranlar ise maalesef tıp programını okurken çok zorlanmakta, aldıkları eğitim yetersiz ve sınav başarıları da düşük kalmaktadır. Elçiliklerimizden ve farklı kanallardan gelen şikâyetlerle de bu durum teyit edilmiş, yurtdışı ziyaretlerimizle de tespit edilmiştir. Nitekim çeşitli Kamu Kurumlarımızdan ve kişilerden gelen şikâyetler doğrultusunda bazı yurtdışı mezunlarının hasta bakmayarak sürekli sevk ettikleri de malumumuzdur. İstihdam denkliği anlamına da gelen **Diploma Denkliği** öncesinde SYBS işlemleri ile **Türk Sağlık Sistemine dahil edilmeden nitelikli bir değerlendirme** yapılmaktadır.

Son Cümle

Meslek icrasına izin veren **tıp, hemşirelik, ebelik, diş hekimliği, veterinerlik, eczacılık, mimarlık, hukuk ve öğretmenlik** alanlarının denklik işlemlerinde ülkemizdeki istihdam süreçleri göz önüne alınarak işlemler yürütülmekte; her bir alan için oluşturulan Bilim Alanı Danışma Komisyonları ve ilgili yönergeler sayesinde hızlı ve standart uygulamalarla kaliteden ödün verilmemekte, mağduriyetlerin de önüne geçilmektedir.

Prof. Dr. Zeliha Koçak TUFAN
YÖK Yürütme Kurulu Üyesi

1. GENEL BİLGİLER

1.1. Hakkımızda

1.1.1. Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığı

Yurt dışı yükseköğretim kurumlarından alınan ön lisans, lisans ve yüksek lisans diplomalarının denklik işlemlerini yürütmek üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı bünyesinde 25.08.1983 tarihli ve 83.47.531 sayılı Yükseköğretim Yürütme Kurulu kararı ile Eğitim Öğretim Dairesi Başkanlığı altında büro oluşturulmasına karar verilmiş, yapılan iş ve işlemlerle ilgili artış da göz önünde bulundurularak işlemler Genel Sekreterliğe bağlı “Denklik Birimi” adı altında yürütülmüş, Denklik Birimine yapılan tanıma ve denklik başvurularının her geçen gün artış göstermesi ve bu artışa bağlı olarak Birimin yürüttüğü faaliyetlerin de artması nedeniyle Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 06.07.2017 tarihli ve 2917.29 sayılı kararı ile Denklik Birimi, “Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığı” olarak yapılandırılmıştır. Yükseköğretim Yürütme Kurulu tarafından alınan 15.11.2017 tarihli karar ile de Türkiye ENIC-NARIC Merkezinin Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığı bünyesinde faaliyetlerini sürdürmesine karar verilmiştir.

1.1.2. Tanıma ve Denklik Komisyonu

Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından görevlendirilen Yürütme Kurulu üyelerinden birinin başkanlığında en az üç Genel Kurul üyesi ve gerektiğinde üniversitelerden görevlendirilen doçent veya profesör unvanına sahip öğretim üyelerinden oluşan Komisyondur. Bu Komisyon, başvuru dosyalarını münferiden inceler ve görüş oluşturur. Başvuru sahibinin yurt dışındaki bir üniversitede görmüş olduğu eğitim ve öğrenim sonucunda aldığı diplomasındaki programın Türk yükseköğretim sistemindeki eş değer programa göre temel öğrenim kazanımları, teorik ve uygulamalı dersler, staj ve projeler bakımından yeterliğinin tespitini yapar. Bu tespitini yaparken de gerektiği durumlarda Bilim Alanı Danışma Komisyonu ve/veya yükseköğretim kurumlarının görüşlerini alır.

1.1.3. Bilim Alanı Danışma Komisyonları (BADK)

Tanıma ve denklik başvurularının incelenmesi sürecinde çeşitli mezuniyet alanlarına ilişkin olarak gerektiğinde görüş almak amacıyla kurulan, çalışma ve usul ve esasları kendi yönergelerinde belirlenen ve farklı üniversiteler bünyesinde çalışmakta olan alanında uzman öğretim üyelerinden oluşan komisyondur. Bu komisyonlar 12 isim altında 16 değişik alanda oluşturulmuştur:

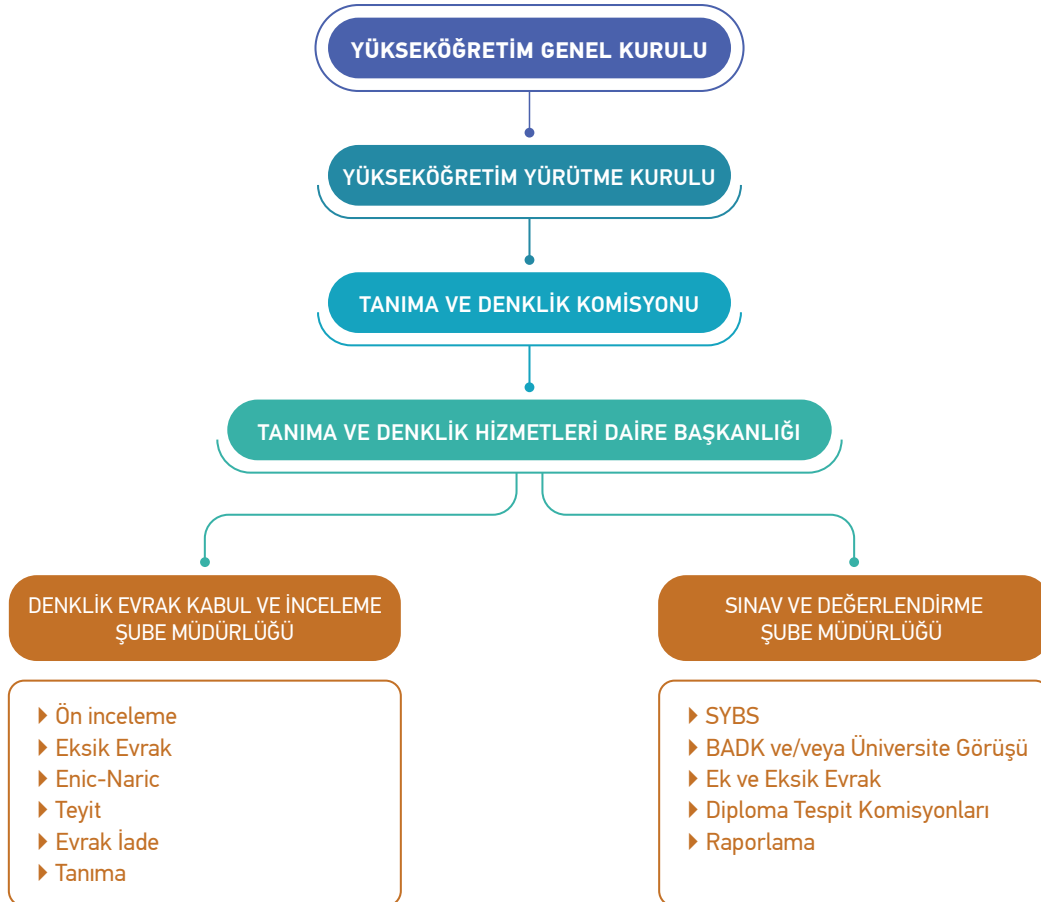
1.	Makine-İmalat-Endüstri Mühendislik Grubu Bilim Alanı Danışma Komisyonu
2.	Elektrik-Elektronik-Bilgisayar Mühendislik Grubu Bilim Alanı Danışma Komisyonu
3.	Ulaştırma-İnşaat ve Yer Bilimleri-Gıda-Kimya-Metalürji ve Malzeme-Ziraat Mühendislik Grubu Bilim Alanı Danışma Komisyonu
4.	Sağlık Bilim Alanları Danışma Komisyonu
5.	Diş Hekimliği Bilim Alanı Danışma Komisyonu
6.	Tıp, Hemşirelik, Ebelik Bilim Alanları Danışma Komisyonu
7.	Hukuk Bilim Alanı Danışma Komisyonu
8.	Yabancı Diller Eğitimi Bilim Alanı Danışma Komisyonu
9.	Mimarlık Bilim Alanı Danışma Komisyonu
10.	İlahiyat, Felsefe Bilim Alanları Danışma Komisyonu
11.	Eğitim Bilimleri ve Öğretmen Yetiştirme Bilim Alanları Danışma Komisyonu
	a. Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi
	b. Temel Eğitim, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, Özel Eğitim
	c. Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi
	d. Sosyal ve Beşeri Bilimler Alanları (Güzel Sanatlar Eğitimi, Beden Eğitimi, Psikoloji-Sosyoloji-Felsefe Grubu Eğitimi)

Başvuruların incelenmesinde; yurt dışındaki yükseköğretim kurumu ve programının Yükseköğretim Kurulunca tanınmasına uygunluğunun tespitinden sonra mezun olunan programın Türk yükseköğretim sistemindeki eş değer programa göre temel kazanımlar, eğitim-öğretimin dili, niteliği, teorik ve uygulamalı dersler, staj ve projeler bakımından yetersizliğinin tespit edilmesi hâlinde Bilim Alanı Danışma Komisyonlarının ve/veya yükseköğretim kurumlarının görüşleri dikkate alınarak Seviye ve Yeterlilik Belirleme Sistemi (SYBS) içerisinde uygulamalara tâbi tutulmaktadırlar. Bu uygulamalar şunlardır:

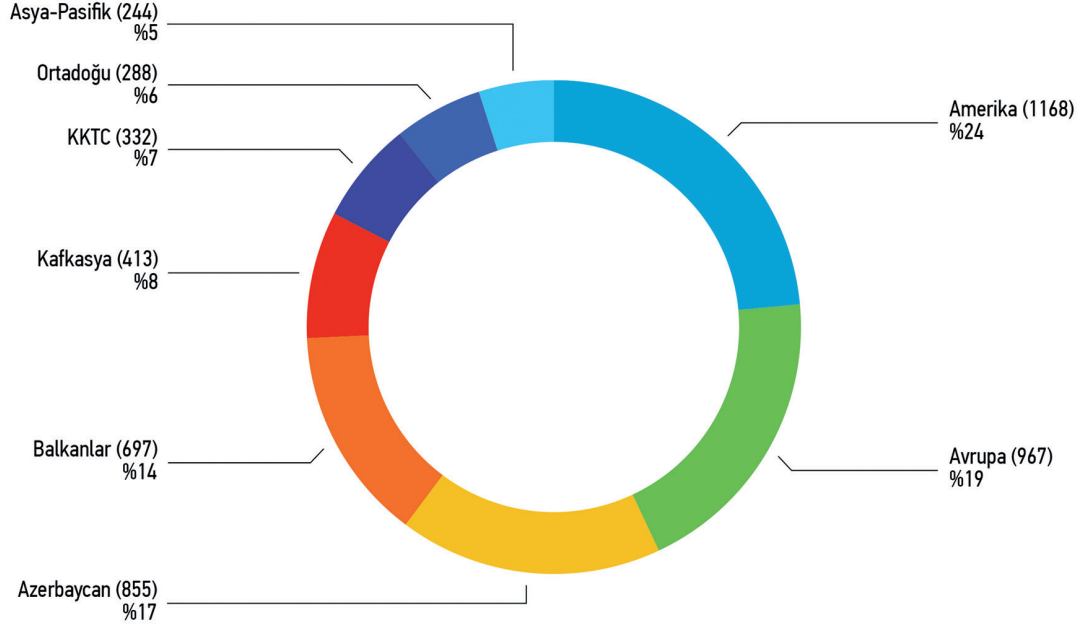
1. Ders Tamamlama
2. Staj Tamamlama
3. Proje
4. Sınav
5. Pratik Eğitim

Tanıma ve denklik işlemlerine ilişkin işlemler, Türkiye'nin 01.12.2004 tarihinde imzalamış olduğu ve 01.03.2007 tarihinde yürürlüğe giren “Avrupa Bölgesinde Yükseköğretimle İlgili Belgelerin Tanınmasına İlişkin Sözleşme”, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 7/p maddesi ve bu Kanun’a göre hazırlanan 05.12.2017 tarihli ve 30261 sayılı *Resmî Gazete*’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği” hükümlerine ve ilgili diploma alanının ülkemizdeki mevzuatı göz önünde bulundurularak yürütülmektedir.

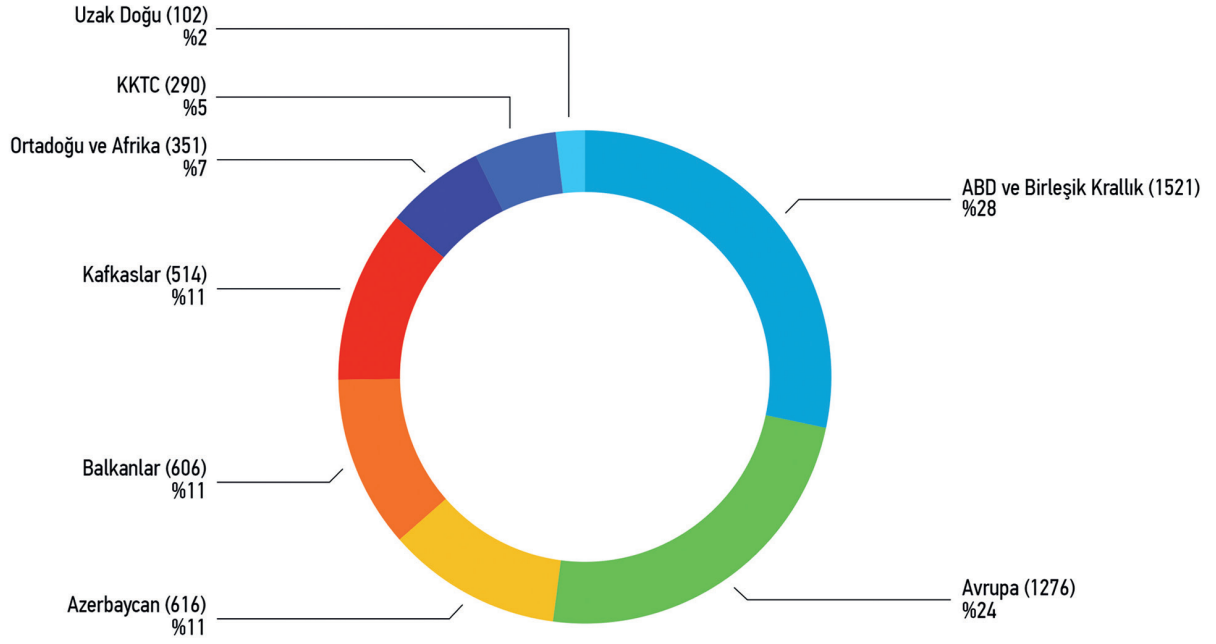
1.1.4. Teşkilat Şeması

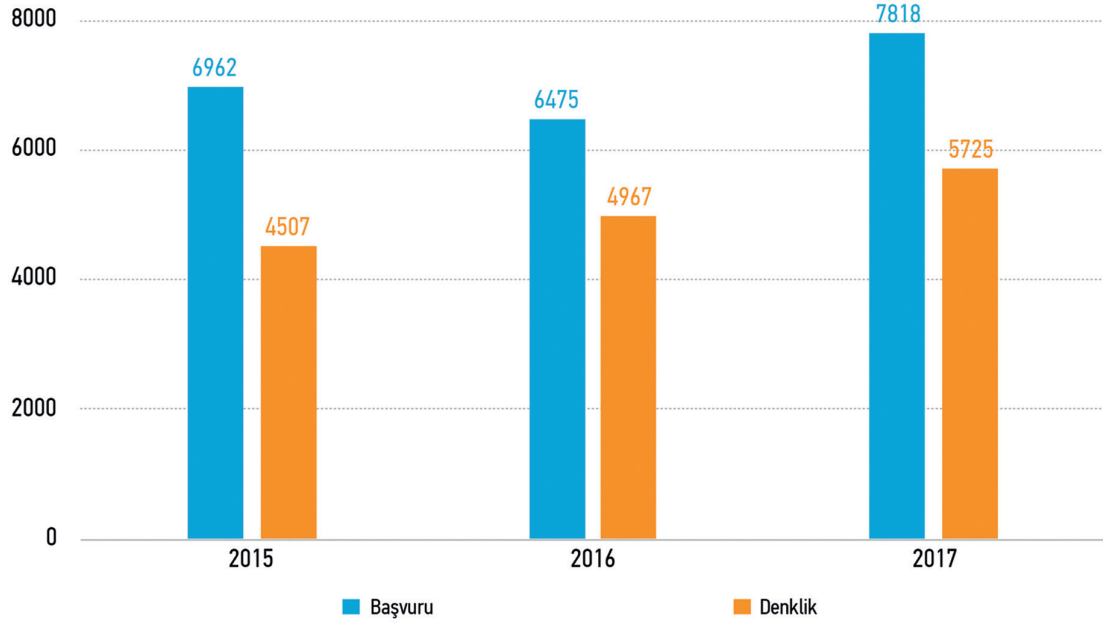
1.1.5. İstatistikî Veriler

2016 Yılında Verilen Denklik Sayıları

2017 Yılında Verilen Denkliklerin Ülke Gruplarına Göre Dağılımı

Son Üç Yıla Ait Yapılan Başvuru ve Verilen Denklik Sayısı

2. TANIMA

2.1. ENIC-NARIC Türkiye Tanıma Ofisi

2.1.1. Genel Bilgi ve Tanımlar

Yükseköğretim Kurumu: Yükseköğretim sağlayan ve bir tarafın yetkili makamı tarafından kendi yükseköğretim sistemine ait olarak tanınan bir kurumu ifade eder.

Akreditasyon: Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından belirli bir alanda önceden belirlenmiş akademik ve alana özgü standartların bir yükseköğretim programı ve yükseköğretim kurumu tarafından karşılanıp karşılanmadığını ölçen değerlendirme ve dış kalite güvence sürecidir.

Yükseköğretimde akreditasyon; akademik kalite, saydamlık ve hesap verme sorumluluğunun bir aracıdır.

Akreditasyon sisteminin amaçları:

- Yükseköğretim kurumlarının karşılıklı birbirlerini tanıma sürecini kolaylaştırmak ve hızlandırmak.
- Diploma ve unvanların karşılaştırılabilmesine yardımcı olmaktır.

Türkiye’de 2547 sayılı Kanun’un 7/p maddesi ve bu madde uyarınca çıkarılan Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği gereği “Tanıma” ve “Diploma Denklik Süreçleri”nde akreditasyon işlemleri Yükseköğretim Kurulu tarafından yerine getirilmektedir.

Tanıma: Yurt dışı bir yükseköğretim kurumunun ve bu kurumun ilgili programının akademik derece vermeye yetkili olduğunun Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilmesini ifade eder.

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının, yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarını tanıma veya tanımama hakkı saklı olmakla birlikte, ayrıntıları **Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği’nin 5. maddesinde ve Yurtdışındaki Yükseköğretim Kurumları, Programları ve Derecelerinin Tanınmasına İlişkin Usul ve Esaslar’da** belirlenmiştir. Buna göre, diplomayı veren yükseköğretim kurumunun ve eğitim programının;

- Öncelikle faaliyet gösterdiği ülke yetkili makamlarınca diploma vermeye yetkili bir kurum olarak tanınması,

b) Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınması veya tanınan akreditasyon ya da kalite güvencesi kuruluşları tarafından akredite edilmiş olması

Kurum Tanıma Belgesi (Okul Tanıma Belgesi): Bir yükseköğretim kurumunun Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınıp tanınmadığını gösteren, talep edilmesi hâlinde ilgililere verilen ancak *Diploma Denklik Belgesi* niteliği taşımayan “Okul Tanıma Belgesi”ni ifade eder.

Kurum Tanıma Belgesi’ni kimler talep edebilir?

- a) Yurt dışında öğrenim görmek isteyen ve öğrenimlerine devam eden öğrenciler,
- b) Yurt dışındaki yükseköğretim kuruluşlarından Türkiye’deki yükseköğretim kurumlarına yatay geçiş yapmak isteyen öğrenciler,
- c) Türkiye’de lisansüstü öğretime başlayacak olan yabancı uyruklu öğrenciler,
- d) Başta sağlık ödemeleri için SGK olmak üzere, üniversiteler, Dışişleri Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, barolar, valilikler gibi resmî makamlara bilgi vermek isteyenler,
- e) Yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarında alınan doktora eğitimi için doktora denkliği almak üzere Üniversitelerarası Kurul Başkanlığına (ÜAK) başvuru yapacak ilgililer.

Mezuniyet Tanıma Belgesi: Yurt dışındaki bir yükseköğretim kurumundan mezun olmuş ilgilinin, tanınan bir yurt dışı yükseköğretim kurumundan ve programından mezun olduğunu gösteren ancak *Diploma Denklik Belgesi* niteliği taşımayan belgeyi ifade eder.

NARIC (National Academic Recognition Information Centers): Ulusal Akademik Tanıma Bilgi Merkezleri olarak tanımlanan ağı ifade eder. 1984 yılında Avrupa Komisyonu tarafından Avrupa Birliği ülkeleri, Avrupa Ekonomik Alanı (EEA) ülkeleri ve öğrenim/çalışma sürelerinin akademik tanınmasını geliştirilmek amacıyla kurulmuştur.

ENIC (European Network of Information Centers): Avrupa Birliği Bilgi Merkezleri İletişim Ağı’nı ifade eder. 1994 yılında Avrupa Konseyi ve UNESCO tarafından, tüm Avrupa ülkelerinde yeterliliklerin tanınması için ortak politika ve uygulamalar geliştirmek amacıyla kurulmuştur.

Bu iki ağ, *ENIC-NARIC Networks* olarak 2004 yılının Haziran ayında Lizbon Tanınma Konvansiyonu Komitesi tarafından birleştirilmiştir. Bu Ağ’a üye olan ülkelerin ENIC-NARIC merkezlerinin temsilcileri düzenli olarak yılda bir ve/veya birkaç kez bir araya gelmekte ve öğrenim sürelerinin ve diploma/derecelerin tanınması, akademik hareketlilik, kalite güvencesi, Bologna süreci araçlarının kullanımı ve yaygınlaşması gibi konularda bilgi alışverişi yapmaktadırlar.

Yükseköğretim Kurulu bünyesinde 2003 yılından itibaren Türkiye ENIC-NARIC Merkezi oluşturulmuştur. Yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarının Türkiye’de tanınıp tanınmadığına dair işlemler 2012 yılının Eylül ayı itibarıyla Okul Tanıma Ofisi tarafından tesis edilmeye başlanmıştır. Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 15.11.2017 tarihli ve Başkanlık Makamının 27.11.2017 tarihli kararı ile de ENIC-NARIC Merkezinin, Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığının altında faaliyetini sürdürmesine karar verilmiştir.

Yükseköğretim Kurumları Tanıma Ofisi: Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığı bünyesinde yasal mevzuat çerçevesinde, ülkelerin eğitim sistemleri, akademik yeterlikleri, yurt dışında faaliyet gösteren yükseköğretim kurumlarının akreditasyonu, ilgili kurumlardan alınan diploma, derece ve yeterliliklerin tanınması hakkında araştırmalar ve uluslararası yazışmalar yapan ofistir.

2.1.2. ENIC-NARIC Türkiye ve Tanıma Ofisince yapılan işlemler

- a) *Kurum Tanıma Belgesi*’nin düzenlenmesi,
- b) Yurt dışındaki ülkede kazanılan akademik diploma, derece ve yeterliliklerin tanınması,
- c) Denklik süreçleri ve akademik hareketlilik,

- d) Yabancı ülkelerin yükseköğretim sistemlerinin araştırılması,
- e) Türkiye'nin yükseköğretim sistemi ve genel eğitim sistemi ile ilgili bilgi verilmesi ve ulusal, uluslararası yenilikler ve değişimler nedeniyle denklik süreçlerinde ve yasal mevzuatta yapılan yeni düzenlemeler hakkında ulusal ve uluslararası paydaşlara bilgi verilmesi,
- f) Yurt dışında faaliyet gösteren yükseköğretim kurumlarının tanınma taleplerinin değerlendirilmesi ve karara bağlanması,
- g) Yurt içindeki bakanlıklar, üniversiteler, kamu kurum ve kuruluşları, öğrenciler, veliler, öğretmenler, işverenler, kurullar, kurul bünyesindeki dairelere bilgi verilmesi,
- h) Yurt dışındaki yükseköğretimden sorumlu bakanlıklar, ENIC-NARIC ağırları ülke sorumluları, öğrenciler, veliler yükseköğretim sistemi, denklik, diploma, dereceler ve mesleki yeterlilikler hakkında bilgi verilmesi,
- i) Yükseköğretim kurumları, diploma, derece ve mesleki yeterlilikler konularında uluslararası ofislerle yazışmalar yapılması ve gerektiğinde yerinde incelemeler yapılması, uluslararası ofisleri olmayan ülkelerle Dışişleri Bakanlığı kanalıyla bilgi istenmesi,
- j) KKTC'deki yükseköğretim kurumlarından mezun yabancı uyruklu öğrencilere belge düzenlenmesi.

2.1.3. ENIC-NARIC Türkiye Tanıma Ofisine kimler başvurur?

- a) Yurt dışında lisans, yüksek lisans, doktora eğitime başlayacak/devam eden öğrenciler ve aileleri,
- b) Askerlik işlemlerinde tecil yaptırmak isteyenler,
- c) Yurt dışında eğitim görürken Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarına yatay geçiş yapmak isteyen öğrenciler,
- d) Türkiye'de lisansüstü eğitimine başlayacak yabancı uyruklu öğrenciler,
- e) Yurt dışında doktora yapıp ÜAK'a denklik almak için başvuru yapacaklar (yurt dışında doçentlik unvanı alanlar dâhil),
- f) KKTC'de tanınan yükseköğretim kurumlarında (ÖSYM Kılavuzu'nda yer alan yükseköğretim kurumları) lisans eğitimi alanlar,
- g) KKTC'deki yükseköğretim kurumlarından mezun yabancı uyruklular,
- h) Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarının ekli sordukları okul listeleri (50-150 arasında değişen),
- i) Sağlık ödemeleri için SGK başta olmak üzere, Dışişleri Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı gibi bakanlıklar, barolar ve valilikler gibi resmî kurumlar,
- j) Üniversiteler ve kurumun iç birimleri,
- k) Uluslararası yazışmaların yapılması talebiyle denklik birimi çalışanlarının dosya içeriğine göre talepleri.

2.1.4. Tanıma İşlemleri için Temel Yurt dışı Yükseköğretim Kurumu Tarama Kaynakları

- a) ENIC-NARIC İngiltere Ulusal Akademik Tanıma Merkezinde (UK-NARIC) yer alan ülkelerin akademik derece veren/akredite ettiği okulların listesi,
- b) Hollanda akredite edilen üniversite ve program listesi, 2005 yılına kadar Cro_Holland Excel listesi ve 2005 yılında kurulan "The Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders"- NVAO listesi (Söz konusu liste genel kullanımına açıktır.

<https://www.nvaio.net/>

c) Amerika Birleşik Devletleri için ise 26.07.2012 (07.11.2000) tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu toplantısında Yükseköğretim Kurulunca tanınan bölgesel akreditasyon kuruluşlarının (Regional Institutional Accrediting Organizations) Genel Ağ sayfaları ve “Accredited Institutions of Postsecondary Education” başlıklı katalogda yer alan ve güncellenen:

a. Middle State Association of Colleges and Schools, Commission on Higher Education (MSA-CHE)

<http://www.msche.org/>

b. New England Association of Schools and Colleges

(NEASC) <https://www.neasc.org/>

c. North Central Association of Colleges and Schools, Higher Learning Commission (NCA-HLC) ve North Central Association of Colleges and Schools, Commission on Accreditation and School Improvement, Board of Trustees (NCA-CASI)

<https://www.hlcommission.org/>

d. Northwest Commission on Colleges and Universities (NWCCU)

<http://www.nwccu.org/>

e. Southern Association of Colleges and Schools

(SACS) <http://www.sacs.org/>

f. Western Association of Schools and Colleges, Accrediting Commission for Community and Junior Colleges (WASC-ACCJC) ve Western Association of Schools and Colleges, Accrediting Commission for Senior Colleges and Universities (WASC-ACSCU)

<https://accjc.org/>

<https://www.wscuc.org/>

d) Türk Dışişleri Bakanlığı uhdesindeki çeşitli ülkelerin elçilikleri aracılığıyla temin edilen ve o ülkelerin yetkili makamlarınca tanındığı beyan edilen üniversitelerin listesi,

e) Yükseköğretim kurumları hakkında tanınma ve tanınmama yönünde alınan Kurul kararları,

f) UK-NARIC ve Ülkelerin ENIC/NARIC ofisleri ile ağlar üzerinden yapılan yazışmalar.

3. DENKLİK

Denklik: Yükseköğretim Kurulunca tanınan yurt dışı yükseköğretim kurumlarından ve programlarından alınan ön lisans, lisans ve yüksek lisans diplomalarının, ilgili eğitim düzeyindeki kazanımlar bakımından Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarınca verilen ön lisans, lisans ve yüksek lisans diplomalarına eş değerliğinin tespit edilmesini ifade eder.

Diploma Denklik Belgesi: Denkliği talep edilen diplomanın Türk yükseköğretim sisteminde hangi alan ve düzeye eş değer olduğunu gösterir belgeyi ifade eder.

3.1. Denklik Başvurusu ile İlgili Genel Bilgiler

3.1.1. Kimler Başvurabilir?

- Yurt dışındaki üniversitelerin ön lisans, lisans veya yüksek lisans programlarından mezun Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları
- Yurt dışındaki üniversitelerin ön lisans, lisans veya yüksek lisans programlarından mezun yabancı uyruklular

➤ Sadece yüksek lisans ya da doktora başvurusunda bulunacak yabancı uyruklu ilgililerin, sağlık alanları dışında, denklik başvurusu yapmaları zorunlu değildir. İlgililer Yükseköğretim Kurulundan "Kurum Tanıma Belgesi" olarak lisansüstü eğitim başvurusu yapabilirler. Ancak meslek icra edebilmek için denklik işlemlerini de başlatmaları önerilir.

3.1.2. Başvuru Yeri ve Ücretleri

Yükseköğretim Genel Kurulunun 12.05.2016 tarihli toplantısında Yükseköğretim Kurulunun tanıma ve denklik işlemlerinin tesisi sırasında yapmış olduğu yoğun yazışma, iletişim ve komisyon masrafları göz önüne alındığında Kurula yapılacak tanıma ve denklik başvuruları ile dilekçeler için 30 Mayıs 2016 tarihinden itibaren ücret alınmasına karar verilmiştir.

Bu kapsamda;

- a) "Diploma Tanıma ve Denklik Başvuruları" ve "Denklik Başvurularının Yeniden İncelenmesi" talepleri için,
- b) Yükseköğretim kurumları tanıma talepleri için (Yükseköğretim kurumlarının tanınıp tanınmadığına dair belge),
- c) "İşlemler Devam Ediyor" belgesi talepleri için (Askerlik tecil belgesi, iş başvuruları vb.),
- d) Bilgi veya belge talebi içeren diğer konulardaki dilekçeler için,
- e) KKTC üniversitelerine ÖSYM tarafından yerleştirilenlerin, T.C.-KKTC anlaşma kapsamında olduklarına dair belge talepleri için,

belli bir miktar ücret talep edilmektedir. Güncel ödeme miktarları ile ilgili olarak Kurulun www.yok.gov.tr Genel Ağ adresi takip edilmelidir.

Başvuru ve dilekçe ücretlerinin aşağıda verilen hesap numarasına yatırılması ve başvuru sahiplerinin veya resmi vekilinin makbuz örneği ile Kurulumuza müracaat etmeleri gerekmektedir.

➤ Ücret yatırılırken açıklama kısmında ücretin hangi talep için yatırıldığına dair ibaresinin yer alması gerekmektedir.

Bu tür uyumsuzluklardan kaynaklanan durumlarda sorumluluk, ücreti yatırına aittir.

YÖK Denklik Banka Hesabı

T.C. Ziraat Bankası AŞ

Hesap Numarası: 5386419-5033

IBAN: TR130001002533053864195033

➤ Yabancı uyruklu olup YU kimlik numarası olan adaylar Ziraat Bankası Ankara Kamu Girişimcilik Şubesi hesabı adına herhangi bir bankadan işlem yapabilirler.

➤ YU numarası olmayan yabancı uyruklu adayların ise Ankara Kamu Girişimcilik Şubesine (Söğütözü Mah. 2176 Cad. No.: 7 G 06530 Çankaya Ankara) bizzat veya resmî vekili aracılığı ile ücret yatırımları gerekmektedir.

3.1.3. Özel Durumlar

- a) Ön lisans, lisans, yüksek lisans eğitimini yurt dışında tamamlayarak diplomasının denklik işlemi için

Yükseköğretim Kuruluna başvuran ancak henüz denklik işlemi tamamlanmayan ilgililer, askerlik tecili ya da başka bir sebeple ihtiyaç duymaları hâlinde Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığından “Denklik Başvurusu” ya da “İşlemler Devam Ediyor” yazısı alma talebinde bulunabilirler.

b) “Denklik Başvurusu” yazısı, başvuru sırasında talep edilmesi durumunda Denklik Müracaat Ofisi tarafından ilgiliye elden teslim edilir (Belge üzerindeki T.C. kimlik numarası kontrol edilmelidir!).

c) “İşlemler Devam Ediyor” yazısı denklik başvurusunu yapmış ve başvurusu inceleme aşamasında olan ilgililere, T.C. kimlik numarası ve Kurulda elden alınmayacaksa yazışma adresi bulunan bir dilekçe ile talep edilmesi durumunda ilgili uzman tarafından elden ya da posta yoluyla teslim edilir. (Belge üzerindeki T.C. kimlik numarası kontrol edilmelidir!).

➤ Askerlik tecil işlemleri için istenilen “Denklik Başvurusu” ya da “İşlemler Devam Ediyor” yazısı elden teslim edilir veya ilgilinin adresine posta yolu ile gönderilir.

3.1.4. Uyarılar

a) Gerek duyulması hâlinde, başvuru sahiplerinin mezun olunan yurt dışı yükseköğretim kurumundan aldıkları diploma, diploma eki ve transkript ile bu belgelerin tercümelerini, mezun olunan ülkedeki ilgili kurumdan “Apostil Şerhi”ni yaptırmaları istenebilecektir.

b) Irak’taki yükseköğretim kurumlarından mezun olarak Yükseköğretim Kuruluna diploma tanıma ve denklik başvurusunda bulunacak adaylar, başvuru sırasında **diploma ve transkriptlerinin renkli fotokopilerini** ibraz edecektir.

c) Pakistan’dan mezun olan ilgililerin diploma teyit işlemlerinin yapılabilmesi için, mezun oldukları üniversiteye teyit ücretini yatırdıklarına dair dekont örneğini **İslamabad Büyükelçiliğine ve Yükseköğretim Kuruluna** postayla iletmesi gerekmektedir.

d) Ocak 2018 tarihi itibarı ile tüm başvuru sahiplerinden, başvuru sırasında, yurt dışından alınan ve denkliği talep edilen diplomanın öğrenim görülen ülkedeki yükseköğretim kurumundan doğruluğunun araştırılmasına ilişkin **Açık Rıza Beyanları** istenir.

e) Çin Halk Cumhuriyeti’nden mezun olan ilgililerin, Çin Halk Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığına bağlı akademik derecelerin doğrulanmasından sorumlu merkeze (www.cdgd.edu.cn) online başvuru yaparak İngilizce olarak hazırlanacak belgelerin Yükseköğretim Kuruluna gönderilmesini sağlaması gerekmektedir. Akademik belgelerin doğrulanması işlemi harca bağlı olduğundan belge başına ödenmesi gereken harç miktarı online olarak sistem tarafından belirlenmekte ve bu miktarın Web sitesinde yer alan banka hesap numarasına yatırılması gerekmektedir.

f) Eczacılık alanından mezun olarak Yükseköğretim Kuruluna diploma denkliği başvurusunda bulunanlardan ilgili mevzuat gereğince Türkiye’de Eczacılar Odasına kayıtlı bir eczanede 1 (bir) ay staj yaptıklarına dair **Staj Belgesi** istenmektedir. **Staj yapmış adayların denklik başvurusu yaparken bu belgeyi ibraz etmeleri yararlarına olacaktır.**

g) Yüksek lisans veya doktora başvurusunda bulunacak yabancı uyruklu ilgililerin, sağlık alanları dışında denklik başvurusu yapmaları **zorunlu değildir**. İlgililer, Yükseköğretim Kurulundan “Kurum Tanıma Belgesi” alarak **lisansüstü eğitim başvurusu yapabilirler**. Yüksek lisans veya doktora başvurusunda bulunacak T.C. uyruklu başvuru sahiplerinin ise diploma denkliği başvurusunda bulunmaları gerekmektedir.

h) Yükseköğretim Kuruluna yapılan *Kurum Tanıma Belgesi* talepleri ile ilgili elden cevap verilebileceği gibi, açık adres ve imza içeren dilekçelerine istinaden adrese posta yolu ile gönderilebilecektir.

i) Başvuru sahibinin diplomadaki adı soyadı ile kimlik bilgilerindeki adı soyadının uyuşmaması halinde her iki bilginin aynı kişiye ait olduğunu ispat eder resmi belge örneği gerekmektedir.

j) İncelemeler neticelendiğinde veya kişi ile irtibata geçilmesi gereken durumlarda başvuru dosyasında açık güncel adresin ve telefon numarasının bulunması önem arz etmektedir.

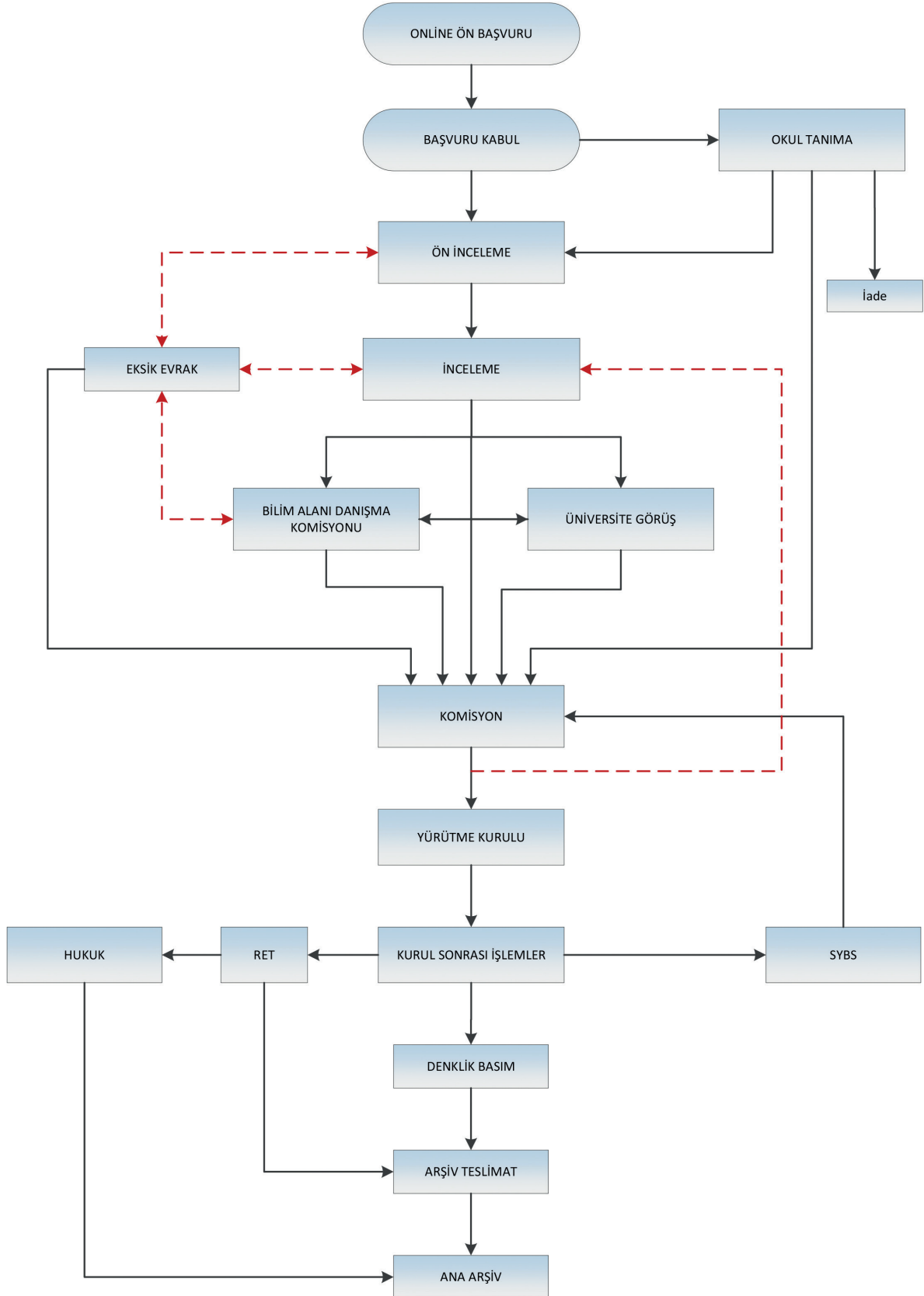
k) **Eksik belge ile müracaat kabul edilmemektedir.** Dosya incelemesinde, gerek duyulması hâlinde Yönetmelik'te sayılan belgeler dışında ek belge istenebilir. Belgelerin tamamlanması için ek süre verilir. Eksik belgelerin verilen süre içerisinde de tamamlanmaması hâlinde denklik başvurusuna ilişkin Yönetmelik'in 12. maddesindeki hüküm uygulanır.

l) Tanıma ve denklik talebinde bulunacak kişi/vekilinin *e-Devlet* sistemi üzerinden online başvuru yaptıktan sonra 15 (on beş) iş günü içerisinde Yönetmelik'te sayılan belgeler ile birlikte Yükseköğretim Kuruluna şahsen veya resmî vekâletle başvurmaları, online belgelerin aslıyla aynı olduklarına dair tasdik onayını almaları ve süreci başlatmaları gerekmektedir. Tasdik işleminden sonra asıl belgeler, aynı gün içinde başvuru sahibine veya resmî vekiline teslim edilir.

m) Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığınca, ön lisans, lisans ve yüksek lisans diplomalarının tanıma ve denklik işlemleri yapılmaktadır. Doktora diplomalarının denklik işlemi, Üniversitelerarası Kurul tarafından yapılmaktadır.

4. TANIMA VE DENKLİK BAŞVURULARININ DEĞERLENDİRME SÜREÇLERİ

4.1. İş Akış Şeması

4.2. Başvuru Belgeleri

4.2.1. Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşları İçin Ön Lisans ve Lisans Başvurularında İstenilen Belgeler

- 1) Online Tanıma/Denklik Ön Başvuru Formu (Online ön başvuru yapıldıktan sonra formun çıktısı alınarak imzalanır ve listede istenilen başvuru belgelerine eklenmesi gerekmektedir).
- 2) Rıza Beyanı (Rıza beyanı formunun eksiksiz olarak doldurulması ve imzalı bir şekilde başvuru belgelerine eklenmesi gerekmektedir).
- 3) Kimlik kartı fotokopisi.
- 4) Tanıma ve/veya denkliği talep edilen diploma veya mezuniyet belgesinin aslı ve noter ya da Türk dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi,
- 5) Yükseköğrenime başlanılan yıl hazırlık öğrenimine tâbi olanların hazırlık eğitimi aldıklarına ve bu eğitimde başarılı olduklarına dair belge,
- 6) Yükseköğrenim süresince alınan tüm dersleri içeren, ders saatlerini/kredilerini ve ders notlarını gösteren onaylı not çizelgesi aslı ve noter ya da Türk dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi,
- 7) Avrupa Birliği'ne üye ülkelerden alınan diplomalar için "diploma eki (diploma supplement)" belgesinin aslı ve noter ya da Türkiye Cumhuriyeti dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi¹,
- 8) Mezun olunan yükseköğretim kurumuna başka bir yükseköğretim kurumundan transfer edilen dersler var ise bu dersleri gösterir onaylı not çizelgesi aslı ve noter veya Türk dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi,
- 9) Bir ülkede faaliyet gösteren yükseköğretim kurumuna bağlı olarak başka bir ülkede faaliyet gösteren yükseköğretim kurumundan alınmış diplomalar için, öğrenim görülen ülke tarafından düzenlenmiş *Tanıma* veya *Denklik Belgesi* aslı ve noter ya da Türkiye Cumhuriyeti dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi,
- 10) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası kuruluşların çatısı altında kurulmuş yükseköğretim kurumlarından alınmış diplomalara, ilgili yükseköğretim kurumunun faaliyet gösterdiği ülke yetkili makamlarınca düzenlenmiş *Tanıma* veya *Denklik Belgesi* aslı ve noter ya da Türkiye Cumhuriyeti dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi,
- 11) Yükseköğrenim süresince kullanılan pasaportların asılları veya giriş-çıkış tarihlerini gösteren ve işlem gören sayfalarının noter ya da Türkiye Cumhuriyeti dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış okunaklı sureti,
- 12) İl emniyet müdürlüğünden alınmış giriş-çıkış belgesi aslı,
- 13) Çift uyruklu başvuru sahiplerinin öğrenim süresince öğrenim gördüğü ülkede yaşıyor olduğunu gösterir belge,
- 14) KKTC'de bulunan üniversitelerden mezun olanlar için KKTC Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı Muhaceret Müdürlüğü ve T.C. Emniyet Genel Müdürlüklerinden temin edecekleri giriş-çıkış bilgilerini gösterir belge,
- 15) KKTC mezunlarının başvurularında Türkiye'de ortaöğrenim görmüş olanlardan yükseköğrenime başladıkları yıl Yükseköğretim Kurulu ve ÖSYM tarafından Türkiye'de yükseköğrenime kabul ve yerleşme koşullarını belirleyen sınav(lar)dan alınan puan koşullarını sağladıklarını gösterir belge veya bu belgelere muadil olduğu Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen belge,

¹Avrupa Birliği'ne üye ülkelerden alınan diplomalar için diploma eki ibraz edemeyenlerin bu durumu açıklayan ve ilgili yükseköğretim kurumundan veya ilgili ülkenin yetkili makamlarından edinecekleri belge.

16) Tanıma/denklik başvurusu esnasında teslim edilecek tüm belgelerin fotokopisi.

17) Tereddüt hâlinde başvuru sahibinin öğrenimiyle ilgili herhangi bir belgenin aslı ve noter ya da Türk dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi istenebilir.

☞ KKTC'deki yükseköğretim kurumlarından mezun olan başvuru sahiplerinin ilgili modülde yer alan bilgileri de dikkate alarak başvuru yapması gerekmektedir.

4.2.2. T.C. Vatandaşları için Yüksek Lisans Başvurularında İstenilen Belgeler

1) Online Tanıma/Denklik Ön Başvuru Formu (Online ön başvuru yapıldıktan sonra formun çıktısı alınarak imzalanır ve listede istenilen başvuru belgelerine eklenmesi gerekmektedir).

2) Rıza Beyanı (Rıza beyanı formunun eksiksiz olarak doldurulması ve imzalı bir şekilde başvuru belgelerine eklenmesi gerekmektedir).

3) Kimlik kartı fotokopisi,

4) Lisans eğitimi Türkiye'de tamamlanmış ise;

a) Lisans diploması aslı veya

b) Lisans diplomasının alındığı okul, noter ya da Türk dış temsilcilikleri tarafından onaylı sureti,

5) Lisans eğitimi yurt dışında tamamlanmış ise;

a) Yükseköğretim Kurulu tarafından düzenlenen "Lisans Diploma Denklik Belgesi"nin aslı veya fotokopisi (Eş zamanlı lisans denklik başvurusu var ise istenmez).

6) Tanıma ve/veya denkliği talep edilen diploma veya mezuniyet belgesinin aslı ve noter ya da Türk dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi,

7) Yükseköğrenim süresince alınan tüm dersleri içeren, ders saatlerini/kredilerini ve ders notlarını gösteren onaylı not çizelgesi ve noter ya da Türk dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi,

8) Avrupa Birliği'ne üye ülkelerden alınan diplomalar için "diploma eki (diploma supplement)" aslı ve noter ya da Türkiye Cumhuriyeti dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi²,

9) Mezun olunan yükseköğretim kurumuna başka bir yükseköğretim kurumundan transfer edilen dersler var ise bu dersleri gösterir not çizelgesi aslı ve noter veya Türk dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi,

10) Bir ülkede faaliyet gösteren yükseköğretim kurumuna bağlı olarak başka bir ülkede faaliyet gösteren yükseköğretim kurumundan alınmış diplomalar için, öğrenim görülen ülke tarafından düzenlenmiş *Tanıma* veya *Denklik Belgesi* aslı ve noter ya da Türkiye Cumhuriyeti dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi,

11) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası kuruluşların çatısı altında kurulmuş yükseköğretim kurumlarından alınmış diplomalara, ilgili yükseköğretim kurumunun faaliyet gösterdiği ülke yetkili makamlarınca düzenlenmiş *Tanıma* veya *Denklik Belgesi* aslı ve noter ya da Türkiye Cumhuriyeti dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi,

²Avrupa Birliği'ne üye ülkelerden alınan diplomalar için diploma eki ibraz edemeyenlerin bu durumu açıklayan ve ilgili yükseköğretim kurumundan veya ilgili ülkenin yetkili makamlarından edinecekleri belge.

- 12) Yükseköğrenim süresince kullanılan pasaportların asılları veya giriş-çıkış tarihlerini gösteren ve işlem gören sayfalarının noter ya da Türkiye Cumhuriyeti dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış okunaklı sureti
- 13) İl emniyet müdürlüğünden alınmış giriş-çıkış belgesi aslı,
- 14) Çift uyruklu başvuru sahiplerinin öğrenim süresince öğrenim gördüğü ülkede yaşıyor olduğunu gösterir belge,
- 15) KKTC'de bulunan üniversitelerden mezun olanlar için KKTC Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı Muhaceret Müdürlüğü ve T.C. Emniyet Genel Müdürlüklerinden temin edecekleri giriş-çıkış bilgilerini gösterir belge,
- 16) Yüksek lisans tanıma ve/veya denklik belgesi başvurularında yüksek lisans tezinin biri basılı biri elektronik ortamda olmak üzere iki adet örneği,
- 17) Tez kapağının ve tez özeti kısmının noter veya Türkiye Cumhuriyeti Dış Temsilcilikleri tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi,
- 18) KKTC'de herhangi bir yüksek lisans programını bitirenlerin eğitime başladığı yıl itibarıyla geçerli ALES belgesi.

➤ KKTC'deki yükseköğretim kurumlarından mezun olan başvuru sahiplerinin ilgili modülde yer alan bilgileri de dikkate alarak başvuru yapması gerekmektedir.

4.2.3. Yabancı Uyruklular İçin Ön Lisans ve Lisans Başvurularında İstenilen Belgeler

- 1) Online Tanıma/Denklik Ön Başvuru Formu (Online ön başvuru yapıldıktan sonra formun çıktısı alınarak imzalanır ve listede istenilen başvuru belgelerine eklenmesi gerekmektedir).
- 2) Rıza Beyanı (Rıza beyanı formunun eksiksiz olarak doldurulması ve imzalı bir şekilde başvuru belgelerine eklenmesi gerekmektedir).
- 3) Uyuşunda bulunulan ülke tarafından düzenlenmiş kimlik kartı fotokopisi veya pasaportun kimlik bilgilerini gösterir sayfa fotokopisi,
- 4) Tanıma ve/veya denkliği talep edilen diploma veya mezuniyet belgesinin aslı ve noter ya da Türk dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi,
- 5) Yükseköğrenim süresince alınan tüm dersleri içeren, ders saatlerini/kredilerini ve ders notlarını gösteren not çizelgesi ve noter ya da Türk dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi,
- 6) Avrupa Birliği'ne üye ülkelerden alınan diplomalar için "diploma eki (diploma supplement)" aslı ve noter ya da Türkiye Cumhuriyeti dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi³,
- 7) Mezun olunan yükseköğretim kurumuna başka bir yükseköğretim kurumundan transfer edilen dersler var ise bu dersleri gösterir not çizelgesi aslı ve noter veya Türk dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi,
- 8) Bir ülkede faaliyet gösteren yükseköğretim kurumuna bağlı olarak başka bir ülkede faaliyet gösteren yükseköğretim kurumundan alınmış diplomalar için, öğrenim görülen ülke tarafından düzenlenmiş *Tanıma* veya *Denklik Belgesi* aslı ve noter ya da Türkiye Cumhuriyeti dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi,

³Avrupa Birliği'ne üye ülkelerden alınan diplomalar için diploma eki ibraz edemeyenlerin bu durumu açıklayan ve ilgili yükseköğretim kurumundan veya ilgili ülkenin yetkili makamlarından edinecekleri belge.

9) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası kuruluşların çatısı altında kurulmuş yükseköğretim kurumlarından alınmış diplomalara, ilgili yükseköğretim kurumunun faaliyet gösterdiği ülke yetkili makamlarınca düzenlenmiş *Tanıma* veya *Denklik Belgesi* aslı ve noter ya da Türkiye Cumhuriyeti dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi,

10) Çift uyruklu başvuru sahiplerinin öğrenim süresince öğrenim gördüğü ülkede yaşıyor olduğunu gösterir belge,

11) Yükseköğrenim süresince kullanılan pasaportların giriş-çıkış tarihlerini gösteren ve işlem gören sayfalarının fotokopisi,

12) Yabancı uyrukluların ön lisans, lisans ve yüksek lisans diplomalarına tanıma veya denklik başvurusunda bulunabilmeleri için uyruğunda bulundukları ülke tarafından düzenlenmiş kimlik belgesi ibraz etmeleri gerekir.

➤ *KKTC'deki yükseköğretim kurumlarından mezun olan başvuru sahiplerinin ilgili modülde yer alan bilgileri de dikkate alarak başvuru yapması gerekmektedir.*

4.2.4. Yabancı Uyruklular için Yüksek Lisans Başvurularında İstenilen Belgeler

1) Online Tanıma/Denklik Ön Başvuru Formu (Online ön başvuru yapıldıktan sonra formun çıktısı alınarak imzalanır ve listede istenilen başvuru belgelerine eklenmesi gerekmektedir).

2) Rıza Beyanı (Rıza beyanı formunun eksiksiz olarak doldurulması ve imzalı bir şekilde başvuru belgelerine eklenmesi gerekmektedir).

3) Uyruğunda bulunulan ülke tarafından düzenlenmiş kimlik belgesi fotokopisi veya pasaportun kimlik bilgilerini gösterir sayfa fotokopisi,

4) Lisans eğitimi Türkiye'de tamamlanmış ise;

a) Lisans diploması aslı veya

b) Lisans diplomasının alındığı okul, noter ya da Türk dış temsilcilikleri tarafından onaylı sureti,

5) Lisans eğitimi yurtdışında tamamlanmış ise;

a) Yükseköğretim Kurulu tarafından düzenlenen "Lisans Diploma Denklik Belgesi"nin aslı veya fotokopisi,

6) Tanıma ve/veya denkliği talep edilen diploma veya mezuniyet belgesinin aslı ve noter ya da Türk dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi,

7) Yükseköğrenim süresince alınan tüm dersleri içeren, ders saatlerini/kredilerini ve ders notlarını gösteren not çizelgesi ve noter ya da Türk dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi,

8) Avrupa Birliği'ne üye ülkelerden alınan diplomalar için "diploma eki (diploma supplement)" aslı ve noter ya da Türkiye Cumhuriyeti dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi⁴,

9) Mezun olunan yükseköğretim kurumuna başka bir yükseköğretim kurumundan transfer edilen dersler var ise bu dersleri gösterir not çizelgesi aslı ve noter veya Türk dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi,

⁴Avrupa Birliği'ne üye ülkelerden alınan diplomalar için diploma eki ibraz edemeyenlerin bu durumu açıklayan ve ilgili yükseköğretim kurumundan veya ilgili ülkenin yetkili makamlarından edinecekleri belge.

10) Bir ülkede faaliyet gösteren yükseköğretim kurumuna bağlı olarak başka bir ülkede faaliyet gösteren yükseköğretim kurumundan alınmış diplomalar için, öğrenim görülen ülke tarafından düzenlenmiş *Tanıma* veya *Denklik Belgesi* aslı ve noter ya da Türkiye Cumhuriyeti dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi,

11) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası kuruluşların çatısı altında kurulmuş yükseköğretim kurumlarından alınmış diplomalara, ilgili yükseköğretim kurumunun faaliyet gösterdiği ülke yetkili makamlarınca düzenlenmiş *Tanıma* veya *Denklik Belgesi* aslı ve noter ya da Türkiye Cumhuriyeti dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi,

12) Çift uyruklu başvuru sahiplerinin öğrenim süresince öğrenim gördüğü ülkede yaşıyor olduğunu gösterir belge,

13) Yükseköğrenim süresince kullanılan pasaportların giriş-çıkış tarihlerini gösteren ve işlem gören sayfalarının fotokopisi.

14) Yabancı uyrukluların ön lisans, lisans ve yüksek lisans diplomalarına tanıma veya denklik başvurusunda bulunabilmeleri için uyruğunda bulundukları ülke tarafından düzenlenmiş kimlik belgesi ibraz etmeleri gerekmektedir.

15) Yüksek lisans tanıma ve/veya denklik belgesi başvurularında yüksek lisans tezinin biri basılı biri elektronik ortamda olmak üzere iki adet örneği,

16) Tez kapağının ve tez özeti kısmının noter veya Türkiye Cumhuriyeti dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi,

➤ KKTC'deki yükseköğretim kurumlarından mezun olan başvuru sahiplerinin ilgili modülde yer alan bilgileri de dikkate alarak başvuru yapması gerekmektedir.

4.2.5. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki Üniversitelerden Mezun Olan Başvuru Sahipleri için Uyarı

Protokol Yazısı Başvuruları:

16.01.2009 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hukukuna Göre Kurulmuş Olan Üniversitelerin Karşılıklı Tanınmasına Dair Milletlerarası Anlaşma'nın yürürlük tarihi, Bakanlar Kurulunun 28.09.2011 tarihli ve 2011/2293 sayılı kararı ile 24 Ağustos 2011 olarak tespit edilerek 18 Ekim 2011 tarihli ve 28088 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanmıştır.

Diplomasının anlaşmaya uygun olduğuna dair yazı almak isteyen ilgililer, aşağıdaki belgeleri hazırlayarak başvuru yapabilirler:

- a) Online Tanıma/Denklik Ön Başvuru Formu
- b) T.C. kimlik kartı
- c) ÖSYM Yerleştirme Belgesi
- d) KKTC diploma aslı ve örneği
- e) Rıza Beyanı Formu

Diploma Denklik Belgesi Başvuruları:

KKTC'den mezun olan adaylar, Yönetmelik'te belirlenen denklik başvuru evrakına ek olarak aşağıdaki maddeleri de göz önünde bulundurarak başvurularını yapmalıdır:

1) KKTC'deki üniversitelerin *ÖSYS Kılavuzu*'nda yer alan programlarına **ÖSYS baraj puanı** ve **özel yetenek sınavıyla** kayıt yaptırarak eğitimini tamamlayan T.C. vatandaşları, üniversiteye kayıt yaptırdıkları yılda almış oldukları ÖSYS puanını belgelemelidir.

2) KKTC'deki üniversitelerin **yüksek lisans** programından mezun olan T.C. vatandaşları, üniversiteye kayıt yaptırdıkları yılda almış oldukları **LES / ALES** puanını belgelemelidir. Yükseköğretim Kurulu onayı olmayan yüksek lisans programlarına denklik verilmemektedir.

3) Başka bir ülkeden KKTC'deki yükseköğretim kurumlarına ders transferi yoluyla geçiş yapan mezunların denklik başvuruları Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği yanında **Türkiye'de geçerli olan yatay ve dikey geçiş yönetmelikleri, usul ve esaslar çerçevesinde** değerlendirmeye alınmaktadır.

4) KKTC'deki üniversitelerin kendi yaptıkları sınav ve ilgili **ülke vatandaşlık bağı çerçevesinde kayıt yaptıran KKTC vatandaşlarının (aynı zamanda T.C. vatandaşı olsalar dahi), ülkelerinden alacakları resmî vatandaşlık belgesini** sunarak diploma denkliği başvurusu yapması gerekir.

5) Tanıma ve denklik başvuru belgelerine, KKTC **Muhaceret Müdürlüğünden** alınacak giriş-çıkış belgeleri eklenmelidir.

6) KKTC yükseköğretim kurumlarından alınan diplomalar KKTC Millî Eğitim ve Kültür Bakanlığı ile Türk Büyükelçiliği tarafından **onaylanmış** olmalıdır.

5. ÜLKELERE GÖRE BAŞVURULARIN İNCELENMESİ

- Amerika ve Birleşik Krallık
- Asya-Pasifik Ülkeleri
- Avrupa Ülkeleri
- Azerbaycan Üniversiteleri
- Güney Doğu Avrupa Ülkeleri
- Orta Doğu ve Afrika Ülkeleri
- Orta Asya ve Kafkasya Ülkeleri
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC)

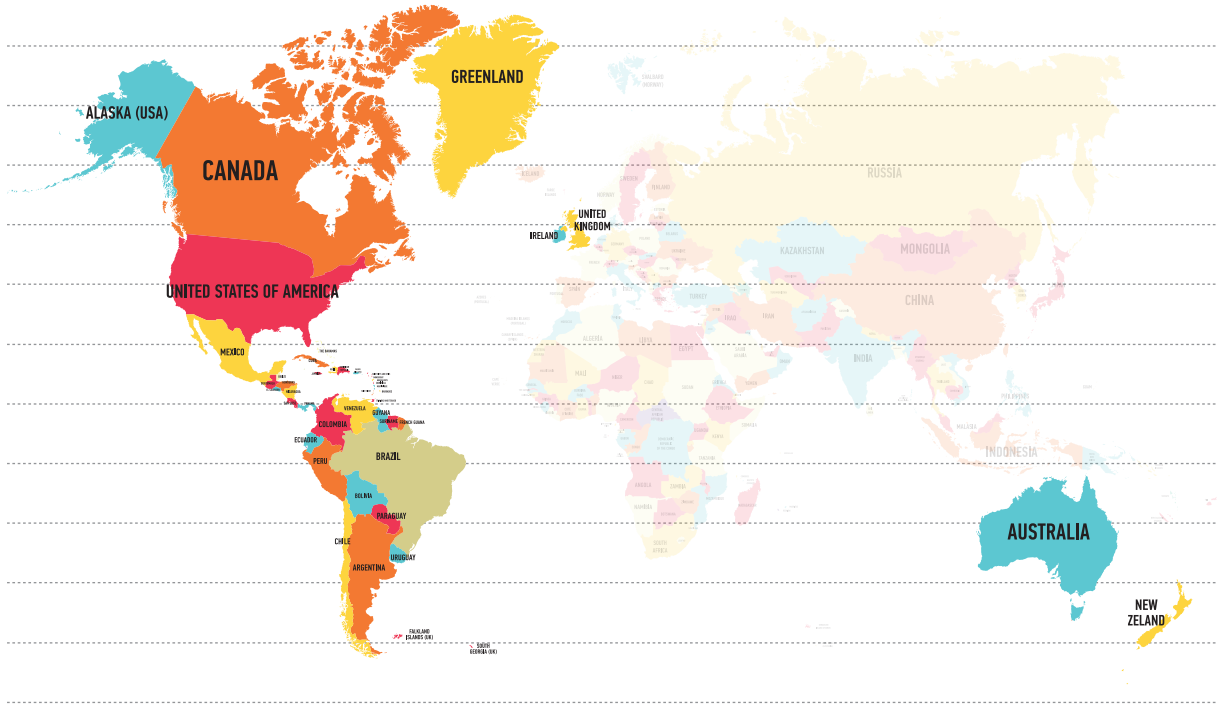

AMERİKA VE BİRLEŞİK KRALLIK

5.1. Amerika ve Birleşik Krallık

5.1.1. Ülkeler

- 1) Avustralya
- 2) Birleşik Krallık
- 3) Güney Amerika Ülkeleri
- 4) İrlanda
- 5) Kanada
- 6) Kuzey Amerika Ülkeleri
- 7) Yeni Zelanda

5.1.2. Yükseköğretim Kurumlarının Tanınırlığı

Amerika-Birleşik Krallık Grubu tarafından incelenen başvurular için, ilgili yükseköğretim kurumunun UK-NARIC'e üye olan ülkeler için UK-NARIC listesinde, Amerika Birleşik Devletleri için Yükseköğretim Kurulunca tanınan bölgesel akreditasyon kuruluşlarının listesinde olması gerekmektedir.

ABD'deki aşağıda belirtilen bölgesel akreditasyon kuruluşları (Regional Institutional Accrediting Organizations) tarafından onaylanmış üniversiteler Yükseköğretim Kurulunca tanınmaktadır. Bu üniversitelerin listesine aşağıdaki adreslerden ulaşılabilir.

- 1) Middle State Association of Colleges and Schools, Commission on Higher Education (MSA-CHE)

<http://www.msche.org/>

- 2) New England Association of Schools and Colleges (NEASC) <https://www.neasc.org/>

- 3) North Central Association of Colleges and Schools, Higher Learning Commission (NCA-HLC) ve North Central Association of Colleges and Schools, Commission on Accreditation and School Improvement, Board of

Trustees (NCA-CASI)

<https://www.hlcommission.org/>

4) Northwest Commision on Colleges and Universities (NWCCU) <http://www.nwccu.org/>

5) Southern Association of Colleges and Schools (SACS)

<http://www.sacs.org/>

6) Western Association of Schools and Colleges, Accrediting Commission for Community and Junior Colleges (WASC-ACCJC) ve Western Association of Schools and Colleges, Accrediting Commission for Senior Colleges and Universities (WASC-ACSCU)

<https://accjc.org/>

<https://www.wscuc.org/>

5.1.3. Teyit İşlemleri

Gerekli görülmesi halinde ve belli aralıklarla random seçilen teyit işlemleri yapılabilmektedir.

5.1.4. Başvuruların İncelenmesi

Başvurular, 05 Aralık 2017 tarihli ve 30261 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan "Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği" hükümleri uyarınca incelenmekte iken bu tarihten önceki başvurular için lehe olan mevzuat uygulanmaktadır:

a) Başvuruya esas evrakı tamamlanıp ve pasaport incelemesi yapılarak İnceleme ve Komisyon Grubuna aktarılan dosya, öncelikle mevcut belgeler bakımından incelenir. Belgelerin eksik olması veya ek evraka ihtiyaç duyulması hâlinde Ön İnceleme Grubuna, eksik evrak talebi ile iade edilir.

b) Belgeler tam ise içerik incelemesine geçilir:

1. İncelemede ilk koşul, yükseköğretim kurumunun Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınırılığıdır. Tanınan yükseköğretim kurumunun akredite edilen programından herhangi bir akademik derece ile mezun olan ilgililerin başvuruları değerlendirmeye alınır.

2. Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği'nin 5 ve 6. maddelerine uygunluğu tespit edilen diploma denklik başvurularında, Yükseköğretim Kurulunun 12.05.2016 tarihli Genel Kurul Kararı uyarınca Kurulca tanınan bir Yükseköğretim Kurumundan alınmış diplomaların ilgili mevzuat çerçevesinde diğer koşulları sağlaması şartıyla, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nin aynı seviyesinde belirlenen; asgari eğitim süresi (sömestr/yıl) öğrenci iş yükü (AKTS), transkript ve/veya diploma eki içeriği, genel, mesleki ve akademik yönelimleri dikkate alınarak değerlendirildiğinde başvuru dosyaları üzerinden eş değer bulunan başvurular için yükseköğretime başlanılan yıl sıralandırma sistemlerinde yer alan ilk 1.000 (bin) yükseköğretim kurumundan alınan diplomaların, SYBS'ye tâbi tutulmadan denklik işlemi yapılır. (Dayanak Madde Yönetmelik 7/1-a)

- "Eczacılık" alanı bu hususta, mevzuatı gereği istisnai durumdur. Eczacılık başvuruları istisnasız olarak Anadolu Üniversitesine görüş alınmak üzere gönderilir. Gelen görüşe istinaden ilgililer, ders tamamlama ve İlmî Hüviyet Tespiti Sınavı süreçlerine tâbi tutulabilirler.

- "Mimarlık" ve "Hukuk" alanlarında ise meslek icra hakkının saklı kalmasına dayanarak doğrudan denklik, ilgililerin talep etmeleri hâlinde ders tamamlama süreçlerine de tâbi tutulacakları şerhi ile verilir. Bu durumda akademik olarak kariyerlerine devam etmek isteyen ilgililer ile meslek icra etmek isteyenler arasındaki fark gözetilmektedir.

3. Sıralandırma kuruluşlarında ilk 1.000'e girmeyen veya eğitime başlanılan yıl itibarıyla listelerde kontrolü sağlanamayan başvuruların değerlendirme süreçleri ise alan bazlı değişiklik göstermektedir:

- Başvurular mezun olunan program alanlarına göre ilgili veya yakın alandan **Bilim Alanı Danışma Komisyonlarına sunulur**. Son yönetmelik ve mevzuata göre emsal kararları olan başvurular doğrudan Tanıma ve Denklik Komisyonuna değerlendirilmek üzere sunulabilir.
- “Tıp doktorluğu”, “diş hekimliği”, “hemşirelik”, “eczacılık”, “hukuk”, “mimarlık”, “fizyoterapi ve rehabilitasyon”, “ergoterapi” gibi meslek icrasına izin veren alanlarda emsal kararlar bulunsa da her bir başvuru Bilim Alanı Danışma Komisyonu tarafından münferiden değerlendirilir.
- Emsali bulunmayan dosyalar ise Bilim Alanı Danışma Komisyonuna sunulur veya uygunluğuna göre diplomada yazılı alanda *Diploma Denklik Belgesi* verilir.

c) **Münferiden** yapılan inceleme ve değerlendirmeler akabinde gerek liste gerekse kişi bazlı hazırlanan raporların Tanıma ve Denklik Komisyonu tarafından uygun görülmesi üzerine Yükseköğretim Yürütme Kurulunca alınan karar ile Kurul işlemleri yapılmaktadır.

d) Kurul işlemleri tamamlanan dosyalar, alınan karar içeriğine göre Kurul Sonrası İşlemler ya da Denklik Basım grubuna sevk edilir.

5.1.5. Standart Başvuru Evrakına Ek İstenen Belgeler

a) Pasaportunda eğitim süresini kapsayan vize olmayan adaylardan ABD’de eğitim görmüşse **F-1, J-1, I-20 ya da Green Card vb. oturma izinleri; Birleşik Krallık’ta eğitim görmüşse Residence Permit Card** talep edilir. Çalışılan her ülke için vize ya da oturma izinlerinin ibraz edilmesi zorunludur.

b) Yüksek lisans eğitimlerine **06.02.2013 tarihinden sonra** başlayanların transkriptlerinde yapılan çalışma eğer *project, research, essay* ya da *report*, vs. olarak belirtilmiş ise adaylardan bu çalışmaların **thesis/ dissertation eş değerliliğinin olduğuna dair mezun oldukları yükseköğretim kurumlarından alacakları resmî yazı** talep edilir. Bu yazının temin edilmesi hâlinde eğitim “Tezli Yüksek Lisans” olarak değerlendirilir.

5.1.6. Önemli Karar ve Uygulamalar

a) 23.11.2011 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu kararı ile Amerikan Üniversitesi olmasına rağmen ülkemizde yerleşik ve yükseköğretim kurumlarımızın listesinde bulunmayan *Alfred University-İstanbul Kampüsü*nün **tanınmamasına** karar verildiğinden burada eğitim alıp Yükseköğretim Kuruluna denklik başvurusunda bulunmuş adayların başvurularının reddedilmesine karar verilmiştir.

b) Ülkemizde yerleşik olmasına rağmen yükseköğretim mevzuatına aykırı olarak kurulmuş olan *Newport International (Newport) University* **tanınmamaktadır**.

5.1.7. Önemli Hususlar

a) Birleşik Krallık’taki bazı üniversiteler **diploma supplement (diploma eki) düzenlerken çoğu üniversite bu belgeyi düzenlememektedir**. Dolayısıyla, başvuru sırasında **diploma supplement talep edilmez**. Ayrıca, Birleşik Krallık’ta diploma supplement uygulaması yaygın olmadığı için başvuru sahiplerinden söz konusu belgenin düzenlenmediğine dair yazı istenmez.

b) Birleşik Krallık, Kanada ve Avustralya’dan gelen ve akademik derece olmayan “**postgraduate diploma**”, “**graduate diploma**”, “**diploma**” ve “**certificate**” dereceleri gibi adlara sahip olup diploma/mezuniyet belgesi yerine geçmeyen ara derecelere **denklik işlemi yapılmaz ve bu başvurular reddedilir**.

c) Aşağıda belirtilen dereceler/diplomalar ile ilgili yapılan yazışmalar sonucunda bu eğitimlerin “**ön lisans**” derecesine karşılık geldiği bilgisi alındığından bu belgeler ile yapılan başvurulara “**ön lisans**” denklik işlemi yapılır.

- a. Birleşik Krallıktaki “Foundation Degree” ve “BTEC Higher National Diploma Level 5”,
- b. Kanada’daki “Advanced Diploma” ve “Ontario College Advanced Diploma”,
- c. Avustralya’daki “Advanced Diploma”.

d) Başvurularda, üstünde okulun ıslak imzası, mührü ya da kaşesi bulunmayan transkriptler ve mezuniyet belgeleri resmî (official) olarak kabul edilmez ve başvuru sahiplerinden söz konusu kriterleri karşılayan yeni belgeler talep edilir. Eğer ABD’de olduğu gibi belgeler şifreli kâğıtlara basılmış ise ayrıca ıslak imza, kaşe ya da mühür aranmaz.

e) Tıp doktorluğu başvuruları için; ABD ve Kanada’da gelen “Doctor of Medicine/Doctor of Surgery” diplomalarında kişiden bir önceki lisans eğitimi olan “pre-med” eğitime ait belgeler talep edilir.

f) Birleşik Krallık’tan gelen “Doctor of Medicine/Doktorat Surgery” eğitimlerine ait transkriptlerde dersler modül olarak geçiyorsa ders içeriklerinin yer aldığı ayrıntılı transkript talep edilir. Ayrıca ilgili Bilim Alanı Danışma Komisyonunun gerekli gördüğü durumlarda başvuru sahibinden “House Job” belgesi istenebilir.

ASYA-PASİFİK ÜLKELERİ

5.2. Asya-Pasifik Ülkeleri

5.2.1. Ülkeler

5.2.2. Yükseköğretim Kurumlarının Tanınırlığı

Denklik başvurularının değerlendirilmesi aşamasında ilk ve temel kriter olan yükseköğretim kurumunun tanınırlığı **UK-NARIC** listesinden teyit edilmekte; listede yer almayan okullar için ilgili ülkenin NARIC yetkilileri ile yazışma yapılmaktadır.

5.2.3. Teyit İşlemleri

a) **Asya** ülkelerinden mezun olarak Yükseköğretim Kuruluna diploma denkliği başvurusunda bulunan ilgililerin diplomaları teyit edilmektedir.

b) **Çin Halk Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığına** bağlı akademik derecelerin doğrulanmasından sorumlu merkez tarafından Çin Halk Cumhuriyeti'ndeki üniversitelerden mezun kişilerin akademik belgelerinin doğrulanabilmesi için öncelikle anılan **merkezin Web sitesinden (www.cdgd.edu.cn) online olarak başvuruda bulunmaları**, daha sonra akademik belgelerinin söz konusu merkeze e-posta/posta yoluyla iletmeleri gerekmektedir. Ayrıca akademik belgelerin doğrulanması işleminin **harca bağlı olduğu**, belge başına ödenmesi gereken harç miktarının online olarak sistem tarafından belirlendiği ve bu miktarın Web sitesinde yer alan banka hesap numarasına yatırılması gerektiği hususları başvuru sahiplerine başvuru esnasında veya sonrasında yazı ile tebliğ edilmektedir.

c) **Pakistan** için; Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla teyit işlemi yapılmasına rağmen, Pakistan yetkili makamlarınca teyit işlemi ücrete tâbi tutulduğundan başvuru sahipleri teyit belgelerini elden getirmektedirler.

5.2.4. Başvuruların İncelenmesi

Başvurular, 05 Aralık 2017 tarihli ve 30261 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan "Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği" hükümleri uyarınca incelenmektedir:

a) Başvuruya esas evrakı tamamlanıp teyit işlemleri ve pasaport incelemesi yapılarak İnceleme ve Komisyon Grubuna aktarılan dosya, öncelikle mevcut belgeler bakımından incelenir. Belgelerin eksik olması veya ek evraka ihtiyaç duyulması hâlinde Ön İnceleme Grubuna, eksik evrak talebi ile iade edilir.

b) Belgeler tam ise içerik incelemesine geçilir:

1. İncelemede ilk koşul, yükseköğretim kurumunun Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınırlığıdır. Tanınan yükseköğretim kurumunun akredite edilen programından herhangi bir akademik derece ile mezun olan ilgililerin başvuruları değerlendirmeye alınır.

2. Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği'nin 5 ve 6. maddelerine uygunluğu tespit edilen diploma denklik başvurularında, Yükseköğretim Kurulunun 12.05.2016 tarihli Genel Kurul Kararı uyarınca Kurulca tanınan bir Yükseköğretim Kurumundan alınmış diplomaların ilgili mevzuat çerçevesinde diğer koşulları sağlaması şartıyla, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nin aynı seviyesinde belirlenen; asgari eğitim süresi (sömestir/yıl) öğrenci iş yükü (AKTS), transkript ve/veya diploma eki içeriği, genel, mesleki ve akademik yönelimleri dikkate alınarak değerlendirildiğinde başvuru dosyaları üzerinden eş değer bulunan başvurular için yükseköğretime başlanılan yıl sıralandırma sistemlerinde yer alan ilk 1.000 (bin) yükseköğretim kurumundan alınan diplomaların, SYBS'ye tâbi tutulmadan denklik işlemi yapılır. (Dayanak Madde Yönetmelik 7/1-a)

- "Eczacılık" alanı bu hususta, mevzuatı gereği istisnai durumdur. Eczacılık başvuruları istisnasız olarak Anadolu Üniversitesine görüş alınmak üzere gönderilir. Gelen görüşe istinaden ilgililer, ders tamamlama ve İlmî Hüviyet Tespiti Sınavı süreçlerine tâbi tutulabilirler.

- "Mimarlık" ve "Hukuk" alanlarında ise meslek icra hakkının saklı kalmasına dayanarak doğrudan denklik, ilgililerin talep etmeleri hâlinde ders tamamlama süreçlerine de tâbi tutulacakları şerhi ile verilir. Bu durumda akademik olarak kariyerlerine devam etmek isteyen ilgililer ile meslek icra etmek isteyenler arasındaki fark gözetilmektedir.

3. Sıralandırma kuruluşlarında ilk 1.000'e girmeyen veya eğitime başlanılan yıl itibarıyla listelerde kontrolü sağlanamayan başvuruların değerlendirme süreçleri ise alan bazlı değişiklik göstermektedir:

- Başvurular mezun olunan program alanlarına göre ilgili veya yakın alandan **Bilim Alanı Danışma Komisyonlarına sunulur**. Son yönetmelik ve mevzuata göre emsal kararları olan başvurular doğrudan Tanıma ve Denklik Komisyonuna değerlendirilmek üzere sunulabilir.

- "Tıp doktorluğu", "diş hekimliği", "hemşirelik", "eczacılık", "hukuk", "mimarlık", "fizyoterapi ve rehabilitasyon", "ergoterapi" gibi meslek icrasına izin veren alanlarda emsal kararlar bulunsa da her bir başvuru Bilim Alanı Danışma Komisyonu tarafından münferiden değerlendirilir.

- Emsali bulunmayan dosyalar ise Bilim Alanı Danışma Komisyonuna sunulur veya uygunluğuna göre diplomada yazılı alanda *Diploma Denklik Belgesi* verilir.

c) **Münferiden** yapılan inceleme ve değerlendirmeler akabinde gerek liste gerekse kişi bazlı hazırlanan raporların Tanıma ve Denklik Komisyonu tarafından uygun görülmesi üzerine Yükseköğretim Yürütme Kurulunca alınan karar ile Kurul işlemleri yapılmaktadır.

d) Kurul işlemleri tamamlanan dosyalar, alınan karar içeriğine göre Kurul Sonrası İşlemler ya da Denklik Basım grubuna sevk edilir.

AVRUPA ÜLKELERİ

5.3. Avrupa Ülkeleri

5.3.1. Ülkeler

5.3.2. Yükseköğretim Kurumlarının Tanınırlığı

Denklik başvurularının değerlendirilmesi aşamasında ilk ve temel kriter olan yükseköğretim kurumunun tanınırlığı **UK-NARIC** listesinden teyit edilmekte; listede yer almayan okullar için ilgili ülkenin **NARIC yetkilileri** ile yazışma yapılmaktadır.

Bulunduğu ülke yetkili makamlarınca tanınan yükseköğretim kurumlarının akredite edilmeyen programlarının mevcudiyeti sebebiyle program bazlı akreditasyon araştırması yapılan **Hollanda**'da program akreditasyonu **NVAO** kanalıyla teyit edilmektedir.

5.3.3. Teyit İşlemleri

Gerekli görülmesi hâlinde ve düzenli aralıklarla random olarak seçilen diplomalara teyit işlemleri münferiden yapılmaktadır.

5.3.4. Başvuruların İncelenmesi

Başvurular, 05 Aralık 2017 tarihli ve 30261sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan "Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği" hükümleri uyarınca incelenmektedir.

5.3.5. İşlem Basamakları

a) Başvuruya esas evrakı tamamlanıp, teyit işlemleri ve pasaport incelemesi yapılarak İnceleme ve Komisyon Grubuna aktarılan dosya öncelikle mevcut belgelerin yeterliliği bakımından incelenir. Belgelerin tam ve doğru olmaması veya ek evraka ihtiyaç duyulması hâlinde Ön İnceleme Grubuna, eksik evrak talebi ile iade edilir.

b) Belgeler tam ise içerik incelemesine geçilir:

1. İncelemede ilk koşul, yükseköğretim kurumunun Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınırılığıdır. Tanınan yükseköğretim kurumunun akredite edilen programından herhangi bir akademik derece ile mezun olan ilgililerin başvuruları değerlendirmeye alınır.

2. Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği'nin 5 ve 6. maddelerine uygunluğu tespit edilen diploma denklik başvurularında, Yükseköğretim Kurulunun 12.05.2016 tarihli Genel Kurul Kararı uyarınca Kurulca tanınan Yükseköğretim Kurumundan alınmış diplomaların ilgili mevzuat çerçevesinde diğer koşulları sağlaması şartıyla, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nin aynı seviyesinde belirlenen; asgari eğitim süresi (sömestri/yıl), öğrenci iş yükü (AKTS), transkript ve/veya diploma eki içeriği, genel, mesleki ve akademik yönelimleri dikkate alınarak değerlendirildiğinde başvuru dosyaları üzerinden eş değer bulunan başvurular için yükseköğretime başlanılan yıl sıralandırma sistemlerinde yer alan ilk 1.000 (bin) yükseköğretim kurumundan alınan diplomalara, SYBS'ye tâbi tutulmadan denklik işlemi yapılır. (Dayanak Madde: Yönetmelik 7/1-a)

- "Eczacılık" alanı bu hususta, mevzuatı gereği istisnai durumdur. Eczacılık başvuruları istisnasız olarak Anadolu Üniversitesine görüş alınmak üzere gönderilir. Gelen görüşe istinaden ilgililer ders tamamlama ve İlmî Hüviyet Tespit Sınavı süreçlerine tâbi tutulabilirler.

- "Mimarlık" ve "Hukuk" alanlarında ise, meslek icra hakkının saklı kalmasına dayanarak; doğrudan denklik, ilgililerin talep etmeleri hâlinde ders tamamlama süreçlerine de tâbi tutulacakları şerhi ile verilir. Bu durumda akademik olarak kariyerlerine devam etmek isteyen ilgililer ile meslek icra etmek isteyenler arasındaki fark gözetilmektedir.

3. Sıralandırma kuruluşlarında ilk 1.000'e girmeyen veya eğitime başlanılan yıl itibarıyla listelerde kontrolü sağlanamayan başvuruların değerlendirme süreçleri ise alan bazlı değişiklik göstermektedir:

- Başvurular mezun olunan program alanlarına göre ilgili veya yakın alandan Bilim Alanı Danışma Komisyonlarına sunulur. Son yönetmelik ve mevzuata göre emsal kararları olan başvurular doğrudan Tanıma ve Denklik Komisyonlarına sunulabilir.

- "Tıp doktorluğu", "diş hekimliği", "hemşirelik", "eczacılık", "hukuk", "mimarlık", "fizyoterapi ve rehabilitasyon", "ergoterapi" gibi meslek icrasına izin veren alanlarda emsal bulunsa da her bir başvuru Bilim Alanı Danışma Komisyonu tarafından değerlendirilir.

- Emsali bulunmayan dosyalar ise Bilim Alanı Danışma Komisyonuna sunulur veya uygunluğuna göre diplomada yazılı alanda *Diploma Denklik Belgesi* verilir.

c) Gerekli inceleme ve değerlendirmelerin ardından Tanıma ve Denklik Komisyonuna gerek listeli hâlde

gerekse tek komisyon raporu yazılarak sunulan dosyaların Yükseköğretim Yürütme Kurulunda onaylanmasının ardından Kurul işlemleri yapılmaktadır.

d) Kurul işlemleri tamamlanan dosyalar, konusuna göre ya Kurul Sonrası İşlemler ya da Denklik Basım Grubuna sevk edilir.

5.3.6. Ülke Bazlı

Avrupa'da ortak bir yükseköğretim alanı yaratma fikri ile 1998 yılında başlatılan Bologna Süreci kapsamında yükseköğretimde üçlü derece (Lisans/Yüksek Lisans/Doktora) sisteminin oluşturulması, diplomaların incelenmesi esnasında Bologna öncesi ve sonrası gibi bir ayrıma gidilmesine yol açmış; üye ülkelerin üyelik tarihleri çerçevesinde, diploma dereceleri ülke bazlı değişmiştir.

Aynı şekilde, üye ülkelerde Diploma Eki (Diploma Supplement) uygulamasına geçilmesinde diğer ülke gruplarının haricinde, Avrupa grubunda başvuruya esas istenilen evrak arasında diploma ekinin de olması sonucunu doğurmuştur. Ülkeleri üye olsa da bazı üniversitelerin henüz bu uygulamaya geçmemesi halinde ise bu durumun resmî bir yazı ile kanıtlanması istenmektedir.

Almanya:

a) Yükseköğretim Kurumları, **Hochschule** (university) ve **Fachhochschule** (university of applied sciences) olarak gruplandırılmıştır. "Fachhochschule"lerden alınan diploma dereceleri (**Diplom-FH**) doktora geçiş imkânı tanımadığından birleşik eğitimin diğer koşullarını sağlasa dahi, lisans derecesine denktir.

b) Özellikle "öğretmenlik" ve "hukuk" alanlarında başvurularda karşılaşılan **Birinci Devlet Sınavı (ErstesStaats Examen-ErstenStaats Prüfung)** -diğer koşullarının da mevcut olması hâlinde- **birleşik eğitim** olarak değerlendirilir. İkinci Devlet Sınavı'nın (ZweiteStaatsexamen) akademik bir karşılığı yoktur. Meslek icrasına yöneliktir. Başvurulan alana göre Bilim Alanı Danışma Komisyonu tarafından, alınan eğitimin seviyesi hakkında fikir vermek üzere değerlendirmelerde kullanılabilir.

c) "Öğretmenlik" alanında "**ErsteStaatsprüfung / Bachelor of Education / Master of Education**" diplomalarının değerlendirilmesinde 08.07.2015 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu kararı uygulanır. **Sadece "Bachelor of Education"** belgesini ibraz eden ilgililere **öğretmenlik unvanı verilmeksizin alanında Lisans Diploma Denklik Belgesi** düzenlenirken; **Birinci Devlet Sınav belgesini veya Bachelor of Education ile Master of Education belgelerini ibraz eden ve genel birleşik eğitim şartlarına uygun akademik eğitimi tamamlayan ilgililere ise Lisans-Yüksek Lisans Birleşik Eğitim derecesinde Diploma Denklik Belgesi** düzenlenir.

d) "**Tıp**" alanından mezun olarak Yükseköğretim Kuruluna diploma denkliği başvurusunda bulunan ilgililerden "**ZeugnisüberdieArztlichePrüfung**" belgesi istenir.

e) "**Eczacılık**" alanından mezun olarak Yükseköğretim Kuruluna diploma denkliği başvurusunda bulunan ilgililerden ise 4 adet karne (Zeugnis) istenir:

a. Zeugnis über Ersten Abschnitt der Pharmazeutischen Prüfung

b. Zeugnisüber Zweiten Abschnitt der Pharmazeutischen Prüfung

c. Zeugnisüber Dritten Abschnitt der Pharmazeutischen Prüfung

d. Zeugnisüber Pharmazeutische Prüfung

f) "**Berufschule**" ve "**Fachschule**" lise düzeyi meslekî eğitime işaret etmekte olup akademik dereceye karşılık gelmemesi nedeniyle ret gerekçesidir.

g) "**Fern-studiengang**" ibaresi **uzaktan eğitime** işaret eder. İlgili mevzuat çerçevesinde değerlendirilir.

İtalya:

İtalyan master dereceleri (laureamagistrale) “Specialising Masters (1st and 2nd level)” derecesiyle karıştırılmamalıdır; zira **specialisingmaster derecesi bir sonraki eğitime geçiş hakkı tanımaz**. Bu nedenle örneğin “**Master Universitariodi I livello**” derecesiyle başvuruda bulunan ilgililere, tezlerinin olması hâlinde dahi, Tezsiz Yüksek Lisans derecesinde *Diploma Denklik Belgesi* düzenlenir.

Fransa:

a) Maîtrise (M1) derecesiyle Yükseköğretim Kuruluna diploma denkliği başvurusunda bulunan ilgililerin başvuruları, **M1’in ara derece olması nedeniyle, reddedilir. M1’in devamında Master diploması almaları hâlinde başvurular yüksek lisans derecesinde değerlendirmeye alınır.**

b) “CAV”, uzaktan eğitime karşılık gelmektedir. İlgili mevzuat çerçevesinde değerlendirilir.

c) Fransa’da sıklıkla hukuk alanında uzaktan eğitim (CAVEJ) alan ilgililerin başvuruları, ülkemizde uzaktan eğitim yoluyla hukuk programı bulunmadığı için reddedilmektedir. CAV-CAVEJ ibareleri diplomada değil; transkript ve diploma ekinde bulunmaktadır.

Avusturya:

a) Transkriptlerde “**anerkannt**” ifadesi yer aldığına “tanındı, kabul edildi” anlamına geldiğinden ilgilinin başka bir kurum-programdan transferi olduğunu belirtir. Bu kişilerden transfer transkripti talep edilir.

b) **Joseph-SchumpeterInstitute’de** sunulan **World WideEducation “university-levelcourse”** olması sebebiyle akademik herhangi bir dereceye karşılık gelmemekte; bu diplomayla başvuran ilgililerin başvuruları reddedilmektedir.

c) “**Wirtschaftsinformatik**” alanından mezun olarak Yükseköğretim Kuruluna diploma denkliği başvurusunda bulunan ilgililerin alan eş değeri transkriptlerinin münferiden Bilim Alanı Danışma Komisyonuna gönderilmesi sonucu tespit edilmelidir: Aynı program mezunlarının aldıkları derslerdeki farklılıklara istinaden “İktisat”, “İşletme” veya “İşletme Enformatiği” alanlarından herhangi birine eş değer olabilmektedir.

Hollanda:

“**Bouwkunde**” programından mezun olarak diploma denklik işlemlerini yaptırmak üzere Yükseköğretim Kuruluna başvuruda bulunan ilgililerin diplomasının değerlendirilmesinde Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 10.08.2016 tarihli kararı uygulanır: İlgililerin almış oldukları ders içerikleri münferiden incelenerek “İnşaat Mühendisliği” veya “Mimarlık” alanlarından hangisine yakın olduğu tespit edilir. Her iki alanda da yetersiz bulunmaları hâlinde, derece eş değeri yapılarak alanlarında *Diploma Denklik Belgesi* düzenlenir.

Danimarka:

a) “**Quota 2**” lise mezuniyeti olmayan adayların yükseköğrenime başvurabilmelerini sağlayan, kişisel yetenek ve iş tecrübelerine dayanan bir alternatiftir.

b) “**Top-upprogramme**”, 120 kredilik Ön Lisans derecesine (AP Degree) 90 kredilik lisans derslerinin eklenmesi ile elde edilen toplamda 210 kredilik lisans programıdır.

5.3.7. Avrupa Bölgesinde Ülkelere Göre Diploma Derece Listesi

Avusturya:

a) Yükseköğretim Diploması: “Bachelor, Master, Magister, Diplom” diploması

b) Yükseköğretim Transkript: Diplomprüfungszeugniss, Transkript of Records,

c) Meslekî ve Teknik Eğitim Diploması (Öğretmenlik vb. bazı meslekler için): Reife- und Diplomprüfungszeugnis, Abschlusszeugnis

d) Meslekî ve Teknik Eğitim Transkript: Jahreszeugnisse, Abschlusszeugnisse, Studentafeln

Belçika:

Yükseköğretim Diploması: Bachelor, Master, Graduat/Gegradueerde, Licencié/Licentiaat, Kandidaat, Brevet d'enseignement supérieur, Candidat, Diplôme de spécialisation / Bachelier de spécialisation, Diplôme d'études approfondies, Diplôme d'études complémentaires, Docteur en médecine vétérinaire / Médecin vétérinaire, Master complémentaire / Master de spécialisation

Çekya:

Yükseköğretim Diploması: Bakalar, Magistr, TitulInženýr, Doktor, Inženýr (Engineer), Kandidát věd (Candidate of Sciences),

Hırvatistan:

Yükseköğretim Diploması: Baccalaureus / Baccalaurea (Bachelor degree), Diploma - Više obrazovanje (Diploma of Higher Education (Level VI/1 Diploma): 2-3 years), Diploma - Visoko obrazovanje (Advanced Diploma of Higher Education (Level VII/1 Diploma): 4-6 years), Stručni pristupnik [professional title] / Stručna pristupnica [professional title] (Short-Cycle Professional Degree), Magistar / Magistra (Master's Degree)

Danimarka:

Yükseköğretim Diploması: Bachelor, Eksamensbevis, Licentiat, Akademiuddannelse / Videregående Voksenuddannelse, Basisuddannelse: Grunduddannelse / Bifagsexamen / Examen Artium, Diplomingeniør (Engineer), Diplomuddannelse, Korrespondenteksamen, Mellemlange Videregående Uddannelser (MVU) (Professional title / Medium Cycle Higher Education Diploma), Professionsbachelor (Professional Bachelor degree), Magisterkonferens, Master's degree / Kandidat / Candidatus / Candidata, Masteruddannelse

Estonya:

Bakalaureusekraad, Rakenduskõrgharisdusõppediplom, Diplomeeritud spetsialisti ülikoolidiplom / Kraadita Diploma (University Specialist's Diploma), DiplomMagistrikraad, Doktorikraad

Finlandiya:

Lisensiaatti/Licentiat, Oikeustieteen Kandidaatti / Juris Kandidat (Law degree), Yleisesikuntaupseerin Tutkinnon (General Staff Officer's degree), Ylempi Ammattikorkeakoulututkinto (Ylempi AMK) / Högre Yrkeshögskoleexamen (Postgraduate Polytechnic degree) Maisteri/Magister, Proviisori/Provisor, Tohtori/Doktor

Fransa:

a) Université: Diplôme de Licence, Diplôme d'Études Universitaires Scientifiques et Techniques, Diplôme d'Ingénieur, Diplôme National de Technologie Spécialisé, Diplôme Universitaire de Technologie, Licence Professionnelle, Diplôme d'Études Approfondies, Diplôme d'Études Supérieures Spécialisées, Diplôme d'Habilitation à Diriger des Recherches, Mastère Spécialisé, Diplôme de Maîtrise, Diplôme de Docteur

b) Université Transkript: Relevé de Notes Annuels

c) Grandes Ecoles: Diplôme de l'Ecole

d) Brevet De Technicien Supérieur: BTS Diploma

e) Mesleki Dereceler: Diplôme de Comptabilité et de Gestion, Diplôme Supérieur de Comptabilité et de Gestion,

Diplôméd'ExpertiseComptable, Certificatd'AptitudeauProfessorat de l'Enseignementdu Second Degré

Almanya:

a) Bachelor, Berufsakademien Diplom / Studienakademien Diplom / Diplom (BA) Master, Doktor, Magister, Diplom, Diplom (FH),

b) Devlet Sınavı Olan Mesleklerde: Zeugnis der Ärztlichen Prüfung, Erste Staatsprüfung für das Lehramt, Erste Juristische Prüfung, Zeugnis der wissenschaftlichen und künstlerischen Staatsprüfung

Yunanistan:

Ptychio (TEI), Ptychio (AEI), ΔΙΠΛΩΜΑ AEN (Diploma from AEN), ΠΤΥΧΙΟ AEN (Degree from AEN), ΠΤΥΧΙΟ / ΔΙΠΛΩΜΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ (University Degree / Diploma), ΠΤΥΧΙΟ AEA (Diploma / Degree from AEA), ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (Metaptychiako Díploma Exidíkefsis), Didaktoriko

Macaristan:

Alapfokozat (Bachelor degree), Egyetemy Oklevel, Főiskolai Oklevél (College Diploma), Kandidatus, Mesterfokozat (Master's degree), Doktor

İtalya:

Laurea, Diploma Accademico di Primo Livello, Diploma della Scuola Diretta a Fini Speciali, Diploma di Educazione Fisica, Diploma di Interprete di Conferenza, Diploma di Mediatore Linguistico, Diploma in Archivistica, Paleografia e Diplomatica, Diploma Universitario, Laurea in Ingegneria, Licenza di Accademia di Belle Arti Diploma di Specialista, Diploma Accademico di Secondo Livello, Diploma Accademico di Specializzazione I, Diploma Accademico di Specializzazione II, Diploma di Specializzazione / Diploma di Specialista, Laurea Magistrale, Laurea Specialistica, Master Universitario di Primo Livello, Master Universitario di Secondo Livello, Master Universitario, Dottorato

Letonya:

Diplomsparvidģjoprofesionāloizglītību, Diploms par pirmālīmenaaugstākoprofesionāloizglītību, Bakalauradiploms, Ārstadiploms, Augstākās profesionālās izglītībasdiploms, Zobārstadiploms, Maīstradiploms, Doktora diploms

Lihtenštayn:

Bachelor, Master, Ph.D.

Litvanya:

Aukštojo Mokslo Diplomas, Bachelor, Bakalauro Diplomas, Master, Magistro Diplomas, Daktaro Diplomas, Dipl Ing (FH) / Dipl Arch (FH)

Lüksemburg:

Diplôme de Technicien Supérieur (BTS), Diplôme d'Université, Diplôme de premier Cycle universitaire, Diplôme Universitaire de Technologie (DUT), Certificat d'études juridiques et économiques, Certificat d'études littéraires et de sciences humaines, Certificat d'études scientifiques, Diplôme d'études supérieures de gestion, Bachelor, Certificat d'Etudes Pédagogiques, Diplôme d'Educateur Gradué Licence, Diplôme d'Ingénieur Industriel Maîtrise, Master, Diplôme d'Etudes Supérieures Spécialisées, Doctorat

Malta:

Bachelor, Higher Diploma (from University of Malta), Doctor of Medicine and Surgery / Master of Dental Surgery, Master's degree, Doctorate

Hollanda:

Bachelor, Master, Getuigschrift Hoger Beroepsonderwijs, Associate degree, Kandidaatsexamen, Propedeuse, Doctoraalexamen,

Norveç:

Bachelor, Master, Bachelorgrad, Candidatus, Magister Artium, Licentiat, Sivilingeniør (siv. ing.) (Engineering degree), Siviløkonom (siv. øk.) (Economics degree), Candidatus Realium / Candidatus Philologiae, Candidatus/a [medicinae / medicinae veterinariae], Mastergrad, Doktor

Polonya:

tytuł inżyniera, tytuł licencjata, tytuł magistra, tytuł lekarza, tytuł doktor nauk, Licencjat / Inżynier, dyplom ukończenia, świadectwo ukończenia szkoły policealnej, dyplom policealnego studium zawodowego, dyplom studiumn auczyielskiego

Portekiz:

Bacharel, Licenciado, Diploma de Estudos Superiores Especializados – DESE, Mestrado, Mestre, Doutor, Diploma, Técnico

Romanya:

Diploma de Licenta, Diploma de Inginer, Diplomă de Urbanist Diplomat, Diplomă de Arhitect, Diplomă de Farmacist, Diplomă de Doctor, Diplomă de Licență de Doctor Medic-Veterinar (Doctor of Veterinary Medicine Diploma), Diplomă de Studii Academice Postuniversitare, Diplomă de Studii Aprofundate, Diplomă de Studii Postuniversitare de Specializare, Diploma de Master, Titlul de Doctor

Slovakya:

Bakalar, Magister, Titul Inžinier, Titul Magister, Doktor

Slovenya:

Diploma višjestrokovne šole, Diploma o pridobljeni visoki strokovni izobrazbi / Diplomirani, Diploma o pridobljeni univerzitetni izobrazbi, Diploma višje strokovno izobraževanje, Diplomant (Professionally oriented first-cycle degree), Univerzitetni diplomant (Academically oriented first-cycle degree), Specializacija, Magisterij, Doktorat

İspanya:

a) Título de (Graduado, Arquitecto Técnico, Ingeniero / Arquitecto, Ingeniero Técnico, Master, Diplomado, Licenciado), Doctor

b) Mesleki ve Teknik Eğitim: Título de Técnico Superior

İsveç:

Bachelor, Master, Höskoleexamen, Kandidatexamen, Magisterexamen, Licentiatexamen, Lärarexamen, Yrkesexamen (Professional Bachelor degree), Doktorsexamen

İsviçre:

Bachelor, Master, Licence, Diplom, Ph.D

5.3.8. Önemli Hususlar

a) Diplomada veya transkriptte ıslak imza ve mühür olmaması durumunda, kişiden Yönetmelik'e uygun olarak ıslak imzalı ve mühürlü evrak talep edilir. Üniversite ıslak imzalı belge düzenlemiyorsa bu husus NARIC

üzerinden araştırılır.

b) Diploma ekinin sunulmaması durumunda, belgenin düzenlenmediğine dair resmî bir yazı talep edilir.

c) Başvuru sahiplerinin öğrenim gördükleri döneme ilişkin detaylı transkript ibraz edememeleri hâlinde, güncel sisteme uyumlu bir transkript getirilmesi istenir ya da böyle bir transkript verilemeyeceğine ilişkin mezun olunan üniversiteden resmî yazı getirilmesi istenir.

d) Fransa'da ve bazı Avrupa ülkelerinde lise öğrenimini tamamlamadan üniversiteye geçmek mümkündür. Mezun olunan üniversiteden alınacak resmî yazı ile bu durumun belgelenmesi istenir.

AZƏRBAYCAN ÜNİVERSİTETLƏRİ

5.4. Azerbaycan Üniversiteleri

5.4.1. Yükseköğretim Kurumlarının Tanınırlığı

Diploma denkliği başvurularının değerlendirilme aşamasında ilk ve temel kriter olan eğitim alınan yükseköğretim kurumunun Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınırlığı **UK-NARIC** listesinden teyit edilmekte; listede yer almayan okullar için **ilgili ülkenin NARIC yetkilileri** ile yazışma yapılmaktadır.

5.4.2. Teyit İşlemleri

Azerbaycan yükseköğretim kurumlarından alınan diplomalara ilişkin teyit işlemi yapılmaktadır. Gerek duyulması hâlinde diploma, diploma eki ve transkript ile bu belgelerin tercümelerinin mezun olunan ülkedeki ilgili kurumdan **“Apostil Şerhi”** yaptırılarak getirilmesi istenebilmektedir.

5.4.3. Başvuruların İncelenmesinde Mevzuat

Başvurular, 05 Aralık 2017 tarihli ve 30261 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan “Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği” hükümleri uyarınca incelenmektedir.

Diploma teyit yazışmasının sonucunda başvuru sahiplerinin **örgün (ayani), açık öğretim (gıyabi), akşam şubesi veya uzaktan eğitim alıp almadıkları kontrol edilir. Örgün (ayani) öğrenim ve akşam şubesinde eğitim gören ilgililerin işlemleri devam eder. Açık öğretim (gıyabi) eğitim gören ilgililerin başvurularına ilişkin Yönetmelik gereği ret işlemi yapılır. Türk öğrencilerinin pasaport emniyet giriş-çıkış belgelerinin incelenip her bir eğitim-öğretim dönemi için öğrenim görülen ülkede bulunma süresinde yetersizlik tespit edilmesi durumunda ret işlemi yapılır.**

Ayrıca öğrenim görülen derslerin **en az %70'nin örgün (ayani)** olması hâlinde kalan kısmı gıyabi olsa bile örgün (ayani) eğitim görmüş gibi işlem yapılır.

Gıyabi Eğitim ve Ayani Eğitim: Azerbaycan'da sadece ayani ve gıyabi (örgün ve açık) eğitim ve öğretim türleri bulunmakta olup uzaktan ve serbest eğitime ilişkin ise çalışmalar hâlen devam etmektedir. Yükseköğretim Kuruluna denklik için başvuran kişilerin eğitimlerinin uzaktan değil, gıyabi ve açık öğretim olduğunun Azerbaycan Tahsil Nazırlığı düzeyinde ikrar edildiği Dışişleri Bakanlığı yazısı mevcuttur. Türk yükseköğretim sisteminde “Gıyabi Eğitim” adı altında bir eğitim şekli bulunmamakta olup anılan eğitim Azerbaycan'daki eğitim sisteminde kabul gören eğitim şeklidir. Ayani eğitim ise Azerbaycan'da görülen örgün eğitim şeklidir.

Azerbaycan Tahsil Nazırlığının resmî İnternet sitesinde (<http://edu.gov.az/view.php?lang=az&menu=72&id=302>) yer alan Kanun metni incelendiğinde **gıyabi eğitimin yönetmelikte tanımı yapılan uzaktan eğitimi karşılamadığı, Azerice distant, İngilizce distance learning olan eğitim şeklinin Yönetmelik'te tanımı yapılan uzaktan eğitim şekli olduğu** görülmektedir.

Meslek icrası gerektiren alanlardan (Doktorluk, Hemşirelik, Ebelik, Diş Hekimliği, Veterinerlik, Eczacılık ve Mimarlık) mezun olarak Yükseköğretim Kuruluna başvuruda bulunan ilgililerin başvuruları “Doktorluk, Hemşirelik, Ebelik, Diş Hekimliği, Veterinerlik, Eczacılık ve Mimarlık Eğitim Programlarının Asgari Eğitim Koşullarının Belirlenmesine Dair Yönetmelik” hükümleri çerçevesinde belirlenen asgari koşullar gözetilerek ilgili Bilim Alanı Danışma Komisyonlarınca incelenerek değerlendirilir.

5.4.4. İlk İnceleme

a) Başvuruya esas evrakı tamamlanıp teyit işlemleri ve pasaport incelemesi yapılarak İnceleme ve Komisyon Grubuna aktarılan dosya, öncelikle mevcut belgelerin yeterliliği bakımından incelenir. Belgelerin tam ve doğru olmaması veya ek evraka ihtiyaç duyulması hâlinde Ön İnceleme Grubuna, eksik evrak talebi ile iade edilir.

b) Belgeler tam ise içerik incelemesine geçilir:

1. İncelemede ilk koşul eğitim alınan yükseköğretim kurumunun Yükseköğretim Kurulu tarafından

tanınırlığıdır. Tanınan yükseköğretim kurumunun akredite edilen programından herhangi bir akademik derece ile mezun olan ilgililerin başvuruları değerlendirmeye alınır.

2. Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği'nin 5 ve 6. maddelerine uygunluğu tespit edilen diploma denkliği başvurularında, Yükseköğretim Kurulunun 12.05.2016 tarihli Genel Kurul kararı uyarınca, Kurulca tanınan bir Yükseköğretim Kurumundan alınmış diplomaların ilgili mevzuat çerçevesinde diğer koşulları sağlaması şartıyla, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nin aynı seviyesinde belirlenen; asgari eğitim süresi (sömestr/yıl), öğrenci iş yükü (AKTS), transkript ve/veya diploma eki içeriği, genel, mesleki ve akademik yönelimleri dikkate alınarak değerlendirildiğinde başvuru dosyaları üzerinden eş değer bulunan başvurular için yükseköğretime başlanılan yıl sıralandırma sistemlerinde yer alan ilk 1.000 (bin) yükseköğretim kurumundan alınan diplomalara, SYBS'ye tâbi tutulmadan denklik işlemi yapılır. (Dayanak Madde: Yönetmelik 7/1-a)

- “Eczacılık” alanı bu hususta, mevzuatı gereği istisnai durumdur. Eczacılık başvuruları istisnasız olarak Anadolu Üniversitesine görüş alınmak üzere gönderilir. Gelen görüşe istinaden ilgililer lisans tamamlama ve İlmî Hüviyet Tespit Sınavı süreçlerine tabi tutulabilirler.

- “Mimarlık” ve “Hukuk” alanlarında ise, meslek icra hakkının saklı kalmasına dayanarak; doğrudan denklik, ilgililerin talep etmeleri hâlinde lisans tamamlama süreçlerine de tâbi tutulacakları şerhi ile verilir. Bu durumda akademik olarak kariyerlerine devam etmek isteyen ilgililer ile meslek icra etmek isteyenler arasındaki fark gözetilmektedir.

3. Sıralandırma kuruluşlarında ilk 1.000'e girmeyen veya eğitime başlanılan yıl itibarıyla listelerde kontrolü sağlanamayan başvuruların değerlendirme süreçleri ise alan bazlı değişiklik göstermektedir:

- Başvurular mezun olunan program alanlarına göre ilgili veya yakın alandan Bilim Alanı Danışma Komisyonlarına sunulur. Son yönetmelik ve mevzuata göre emsal kararları olan başvurular, doğrudan Tanıma ve Denklik Komisyonuna değerlendirilmek üzere sunulabilir.

c) “Tıp doktorluğu”, “diş hekimliği”, “hemşirelik”, “eczacılık”, “hukuk”, “mimarlık”, “fizyoterapi ve rehabilitasyon”, “ergoterapi” gibi meslek icrasına izin veren alanlarda emsal kararlar bulunsa da her bir başvuru Bilim Alanı Danışma Komisyonu tarafından değerlendirilir.

d) Gerekli inceleme ve değerlendirmelerin ardından Tanıma ve Denklik Komisyonuna gerek listeli hâlde gerekse tek komisyon raporu yazılarak sunulan dosyaların Yükseköğretim Yürütme Kurulunda onaylanmasının ardından Kurul işlemleri yapılmaktadır.

e) Kurul işlemleri tamamlanan dosyalar, konusuna göre ya Kurul Sonrası İşlemler ya da Denklik Basım Grubuna sevk edilir.

5.4.5. Özel Kararlar

1) Yurt dışında bulunan yükseköğretim kurumlarının yabancı dil (İngiliz dili, Fransız dili vb.) yabancı dil ve edebiyatı (İngiliz Dili ve Edebiyatı, Fransız Dili ve Edebiyatı vb.) Yabancı Dil Mütercim-Tercümanlık (Mütercim-Tercümanlık İngilizce, Mütercim-Tercümanlık Fransızca vb.) ve Yabancı Dil Öğretmenliği (İngilizce Öğretmenliği, Fransızca Öğretmenliği) lisans programlarından mezun olan ve Yükseköğretim Kuruluna denklik başvurusunda bulunan T.C. ve yabancı uyruklu öğrencilerden; 1999-2000 eğitim yılından önce (1998-1999 eğitim öğretim yılı ve öncesinde) hazırlık veya doğrudan lisans eğitimine başlayanların denklik işleminin 02.02.1999 tarihli kararın yürürlüğe girdiği tarihten önceki mevzuata göre (Kamu Personel Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı'nda (KPDS) ve öğretmenlik alanlarını da içeren başvurularda KPDS ve Öğretmenlik alanındaki seviye tespit sınavında başarılı olma şartı aranmadan) değerlendirilmesine ilişkin Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 09.01.2013 tarih ve 2013.01.162 sayılı kararı bulunmaktadır.

2) Yurt dışından alınan **Mühendislik** alanındaki diplomaların değerlendirilmesinde doğrudan denklik almalarına

ilişkin; Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 01.07.2009 tarihli ve 2009.20.3000 sayılı kararı ile bu kararı revize eden 05.01.2011 tarih, 2011.1.66 sayılı ve 11.04.2012 tarihli, 2012.10.2234 sayılı Yürütme Kurulu kararlarının korunmasına ancak 1996-1997 eğitim öğretim yılı ve öncesinde eğitime başlayan ilgililerin eğitimlerini kesintisiz olarak devam ederek bitirmiş olmaları şartı aranarak başvuruların münferiden değerlendirilmesine karar verilmesine ilişkin Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 05.11.2014 tarihli ve 2014.36.5809 sayılı kararı bulunmaktadır.

3) 11.07.1992 tarih ve 3835 sayılı **Ahıska Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskanına Dair Kanun** kapsamında Türkiye'ye gelen ve Eski Sovyetler Birliği'ni (SSCB) oluşturan cumhuriyetlerdeki üniversitelerden 14 Temmuz 1996 tarihinden önce öğrenimlerini tamamlayarak "Tıp Doktorluğu", "Diş Hekimliği" ve "Eczacılık" alanlarında diplomalarını alan Ahıska Türklerinin doğrudan denklik almalarına ilişkin Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 01.04.2008 tarihli ve 2008.1.60 sayılı kararı bulunmaktadır.

4) **Devlet Burslusu olarak** "Tıp Doktorluğu", "Diş Hekimliği" ve "Eczacılık" alanlarında lisansüstü ve uzmanlık eğitimine yerleştirilen ilgililerin söz konusu eğitimlerini tamamladıktan sonra herhangi bir nedenle lisans *Diploma Denklik Belgesi* almak üzere yapacakları başvuruların, Yükseköğretim Genel Kurulunun 18.8.2006 tarihli ve 2006.10.3802 sayılı kararının I. maddesinin (a) fıkrası "*Sağlık Bilimleri alanında (Tıp doktorluğu, Diş Hekimliği ve Eczacılık) yurtdışından alınan diplomaların denklik işleminin yapılabilmesi için zorunlu olan Seviye Tespit Sınavı uygulamasına son verilmesi*" hükmü ile Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Denklik Yönetmeliği hükümlerine göre incelenerek karara bağlanmasına ilişkin Yürütme Kurulunun 05.01.2013 tarihli ve 2013.03.326 sayılı kararı bulunmaktadır.

5) **ÖSYM ile bir programa yerleşen ilgilinin** eğitime başladığı yıl, kendi imkânları ile eğitime başlayan ilgili ile aynı diplomayı ibraz eden ilgililere, ÖSYM tarafından yerleştirilmesi yapılmış olan ilgili ile aynı işlemin yapılmasına ilişkin Yükseköğretim Genel Kurulunun 14.05.2015 tarihli kararı bulunmaktadır.

6) Söz konusu kararın uygulanması sürecinde karşılaşılan tereddütlerin giderilmesi için anılan karara ek olarak Yükseköğretim Genel Kurulunun 31.03.2016 tarihli ve 2016.5.160 sayılı karar ile ortaöğrenimini Türkiye'de bitiren ve ÖSYM sürecine tâbi olan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları olan ilgililere;

a. Hazırlık dâhil öğrenime başlanılan yıl **ÖSYS Kılavuzu'nda yer almayan yurt dışı yükseköğretim kurumu ve programının**, ilgilinin öğrenime başladıktan sonraki bir eğitim-öğretim yılında **ÖSYS Kılavuzu'na** alınması ve bunun sonucunda ilgilinin denklik başvurusunda ÖSYM tarafından yerleştirilenlerle aynı diploma ve transkripti ibraz etmesi,

b. **ÖSYS Kılavuzu'nda hiç yer almamış bir yurt dışı yükseköğretim kurumunda öğrenime başlayıp Kılavuz'da olan yurt dışı yükseköğretim kurumu ve programına geçiş yapan** ve ÖSYM tarafında yerleştirilmesi yapılmış ilgili ile aynı diploma ve transkripti ibraz edenlerin, öğrenimlerinin en az %70'inin *Kılavuz'da* olan bir programdan almış olması,

c. Türkiye'de meslek yüksekokullardan mezun olduktan sonra **ÖSYS Kılavuzu'nda yer alan yurt dışı yükseköğretim kurumu ve programında öğrenimine başlayan** ve ÖSYM tarafından yerleştirilenle aynı diploma ve transkripti ibraz etmesi,

hâlinde ÖSYM tarafından yerleştirilmesi yapılmış olan ile aynı işlemin yapılmasına karar verilmiştir.

GÜNEY DOĞU AVRUPA ÜLKELERİ

5.5. Güney Doğu Avrupa Ülkeleri

5.5.1. Ülkeler

- 1) Arnavutluk
- 2) Bosna-Hersek
- 3) Bulgaristan
- 4) Karadağ
- 5) Kosova
- 6) Makedonya
- 7) Sırbistan

5.5.2. Yükseköğretim Kurumlarının Tanınırılığı

Denklik başvurularının değerlendirilmesi aşamasında ilk ve temel kriter olan eğitim alınan yükseköğretim kurumunun Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınırılığı **UK-NARIC** listesinden teyit edilmekte; listede yer almayan okullar için ilgili ülkenin **NARIC** yetkilileri ile yazışma yapılmaktadır. Maalesef bu ülkelerdeki eğitim sistemi ile ilgili çok sayıda şikâyet Başkanlığımıza ulaşmakta, mezunlarının yeterlikleri ile ilgili çeşitli kamu kurumlarımızdan da endişe ve uyarılar gelmektedir. Bazı okulların tanınırılığının devam edip etmemesine yönelik YÖK bünyesinde değerlendirmeler yapılmaktadır. Öğrencilerin bu ülkelere gitmeden önce gidecekleri okulların programlarının kalite ve akreditasyonlarını değerlendirmeleri önerilmektedir.

5.5.3. Teyit İşlemleri

Bu ülkelerdeki yükseköğretim kurumlarından mezun olup Yükseköğretim Kuruluna diploma denkliği başvurusunda bulunan ilgililerin diplomalarının teyidi için Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla ilgili büyükelçilik ile diploma teyit yazışması yapılmaktadır.

Bulgaristan'daki yükseköğretim kurumlarından alınan diplomalar için; Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 05.04.2017 tarihli toplantısında alınan karar ile teyit yazışmalarında online doğrulama sistemi olan <http://89.252.196.217/AdminRHE2/> adresinin kullanılması, bu adresten teyit yapılamaması veya gerekli görülmesi hâlinde ilgili Büyükelçiliğimiz aracılığıyla teyit yazışması yapılmasına karar verilmiştir.

Yükseköğretim Kurulunca Balkanlardaki yükseköğretim kurumlarından mezun öğrenci listeleri istenmiş ve Web sayfasına gönderilen mezun öğrenci listelerinden de teyit yapılmaktadır.

5.5.4. Standart Başvuru Evrakına Ek İstenen Belgeler

Bulgaristan'daki başvurular için ek olarak (**Apostil onaylı**) **Akademik Belge** ve **Öğrenci Belgesi** istenmektedir.

5.5.5. Dosya İncelemesi

Başvurular, 05 Aralık 2017 tarihli ve 30261 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan "Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği" hükümleri uyarınca incelenmektedir.

a) Başvuruya esas evrakı tamamlanıp teyit işlemleri ve pasaport incelemesi yapılarak İnceleme ve Komisyon Grubuna aktarılan dosya öncelikle mevcut belgelerin yeterliliği bakımından incelenir. Belgelerin tam ve doğru olmaması veya ek evraka ihtiyaç duyulması hâlinde Ön İnceleme Grubuna, eksik evrak talebi ile iade edilir.

b) Belgeler tam ise içerik incelemesine geçilir:

1. İncelemede ilk koşul eğitim alınan yükseköğretim kurumunun Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınırlığıdır. Tanınan yükseköğretim kurumunun akredite edilen programından herhangi bir akademik derece ile mezun olan ilgililerin başvuruları değerlendirmeye alınır.

2. Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği'nin 5 ve 6. maddelerine uygunluğu tespit edilen diploma denklik başvurularında, Yükseköğretim Kurulunun 12.05.2016 tarihli Genel Kurul Kararı Kurulca tanınan bir Yükseköğretim Kurumundan alınmış diplomaların ilgili mevzuat çerçevesinde diğer koşulları sağlaması şartıyla, **Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nin aynı seviyesinde belirlenen; asgari eğitim süresi (sömestr/yıl), öğrenci iş yükü (AKTS), transkript ve/veya diploma eki içeriği, genel, meslekî ve akademik yönelimleri dikkate alınarak değerlendirildiğinde başvuru dosyaları üzerinden eş değer bulunan** başvurular için yükseköğretime başlanılan yıl sıralandırma sistemlerinde yer alan ilk 1.000 (bin) yükseköğretim kurumundan alınan diplomalara, SYBS'ye tâbi tutulmadan denklik işlemi yapılır. (Dayanak Madde: Yönetmelik 7/1-a)

- “Eczacılık” alanı bu hususta, mevzuatı gereği istisnai durumdur. Eczacılık başvuruları istisnasız olarak Anadolu Üniversitesine görüş alınmak üzere gönderilir. Gelen görüşe istinaden ilgililer lisans tamamlama ve İlmî Hüviyet Tespit Sınavı süreçlerine tabi tutulabilirler

- “Mimarlık” ve “Hukuk” alanlarında ise, meslek icra hakkının saklı kalmasına dayanarak; doğrudan denklik, ilgililerin talep etmeleri hâlinde lisans tamamlama süreçlerine de tâbi tutulacakları şerhi ile verilir. Bu durumda akademik olarak kariyerlerine devam etmek isteyen ilgililer ile meslek icra etmek isteyenler arasındaki fark gözetilmektedir.

3. Sıralandırma kuruluşlarında ilk 1.000'e girmeyen veya eğitime başlanılan yıl itibarıyla listelerde kontrolü sağlanamayan başvuruların değerlendirme süreçleri ise alan bazlı değişiklik göstermektedir:

- Başvurular mezun olunan program alanlarına göre ilgili veya yakın alandan Bilim Alanı Danışma Komisyonlarına sunulur. Son yönetmelik ve mevzuata göre emsal kararları olan başvurular doğrudan Tanıma ve Denklik Komisyonu tarafından değerlendirilmek üzere sunulabilir.

- “Tıp doktorluğu”, “Diş Hekimliği”, “Hemşirelik”, “Eczacılık”, “Hukuk”, “Mimarlık”, “Fizyoterapi ve Rehabilitasyon”, “Ergoterapi” gibi meslek icrasına izin veren alanlarda emsal kararlar bulunsa da her bir başvuru Bilim Alanı Danışma Komisyonuna değerlendirilmek üzere sunulabilir.

c) Gerekli inceleme ve değerlendirmelerin ardından Tanıma ve Denklik Komisyonuna gerek listeli hâlde gerekse tek komisyon raporu yazılarak sunulan dosyaların Yükseköğretim Yürütme Kurulunda onaylanmasının ardından Kurul işlemleri yapılmaktadır.

d) Kurul işlemleri tamamlanan dosyalar, konusuna göre ya Kurul Sonrası İşlemler ya da Denklik Basım Grubuna sevk edilir.

5.5.6. Önemli Hususlar

1) Yükseköğretim Genel Kurulunun 12.02.2015 tarihli kararı ile Makedonya'daki **Avrupa Üniversitesi - Uluslararası Struga Üniversitesi** ve Bosna-Hersek'teki **Travnik Üniversitesinin** tanınmamasına karar verilmiştir.

2) Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 24.06.2015 tarihli toplantısında alınan karar ile Makedonya'daki **Avrupa Üniversitesi - Uluslararası Struga Üniversitesi** ve Bosna-Hersek'teki **Travnik Üniversitesine** kayıt yaptıran

öğrencilerin mezuniyetleri akabinde denklik başvurularında Seviye Tespit Sınavı'na (STS) tâbi tutulmalarına karar verilmiştir.

3) Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 27.04.2016 tarihli Yükseköğretim Genel Kurulu toplantısında alınan karar ile Makedonya'daki **MİT Üniversitesinin tanınmamasına**, tanımama kararından önce kayıt yaptıran öğrencilerin mezuniyetleri akabinde denklik başvurularında Seviye Tespit Sınavı'na (STS) tâbi tutulmalarına karar verilmiştir.

4) Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 16.12.2016 tarihli toplantısında alınan karar ile Bosna-Hersek'teki **Uluslararası Gorazde Üniversitesinin tanınmamasına** karar verilmiştir.

5) Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 16.12.2016 tarihli toplantısında alınan karar ile Bosna-Hersek'teki **Uluslararası Vizyon Üniversitesinin tanınmamasına** karar verilmiş, Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 22.02.2017 tarihli toplantısında tanıma kararı alınmıştır.

6) Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 21.06.2017 tarihli toplantısında alınan karar ile Bosna-Hersek'teki **Uluslararası Travnik Üniversitesi, Makedonya'daki FON Üniversitesinin tanınmamasına** karar verilmiştir.

ORTA DOĞU VE AFRIKA ÜLKELERİ

5.6. Orta Doğu ve Afrika Ülkeleri

5.6.1. Ülkeler

- 1) Bahreyn
- 2) Birleşik Arap Emirlikleri
- 3) Cezayir
- 4) Demokratik Kongo
- 5) Etiyopya
- 6) Fas
- 7) Filistin
- 8) Gana
- 9) Gine
- 10) Güney Afrika
- 11) Irak
- 12) İran
- 13) İsrail
- 14) Katar
- 15) Kenya
- 16) Kongo
- 17) Kuveyt
- 18) Libya
- 19) Lübnan
- 20) Mısır
- 21) Mali
- 22) Moritanya
- 23) Nijer
- 24) Nijerya
- 25) Orta Afrika Cumhuriyeti
- 26) Senegal
- 27) Somali
- 28) Sudan
- 29) Suriye
- 30) Suudi Arabistan
- 31) Tunus

32) Uganda

33) Umman

34) Ürdün

35) Yemen

36) Zaire

5.6.2. Yükseköğretim Kurumlarının Tanınırlığı

Denklik başvurularının değerlendirilmesi aşamasında ilk ve temel kriter olan yükseköğretim kurumunun Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınırlığı **UK-NARIC** listesinden teyit edilmekte; listede yer almayan okullar için ilgili ülkenin **NARIC** yetkilileri ile yazışma yapılmaktadır.

5.6.3. Teyit ve Tekit İşlemleri

Bu ülkelerdeki yükseköğretim kurumlarından mezun olup Yükseköğretim Kuruluna diploma denkliği başvurusunda bulunan ilgililerin diplomalarının teyidi için Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla ilgili büyükelçilik ile diploma teyit yazışması yapılmaktadır.

1) Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 18.01.2017 tarihli toplantısında alınan karar ile **ülkelerinde savaş, ilhak veya işgal koşulları** bulunduğu anlaşılan Yurtdışı Yükseköğretim Tanıma ve Denklik Yönetmeliği çerçevesinde ibraz etmeleri gerekli belgeleri ibraz edemeyen ya da diploma teyitleri yapılamayan başvuru sahipleriyle ilgili olarak savaş dönemiyle sınırlı kalmak ve teyit yazışmalarına cevap alınamaması durumunda geçerli olmak üzere denklik işlemlerinin teyit yapılmaksızın Bilim Alanı Danışma Komisyonları, üniversite görüşleri ve Tanıma ve Denklik Komisyonu görüşü ile yürütülmesine karar verilmiştir.

Dışişleri Bakanlığının (Yurtdışı Tanıtım ve Kültürel İlişkiler Genel Müdürlüğü) 24.07.2017 tarihli ve 12629308 sayılı yazısında, savaş ve işgal koşulları altında bulunan ülkelerin (Yemen, Filistin, Irak, Suriye, Libya, Güney Sudan, Somali) genel durumunun bildirilmesi üzerine alınan 18.01.2017 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu kararı gereğince işlem yapılmaktadır.

2) Mısır'da bulunan bazı üniversitelerden diploma teyit alınabilmesi için başvuru sahiplerinin mezun oldukları üniversitelerinden temin edecekleri hesap numaralarına üniversitenin belirlediği ücreti yatırmaları gerekmektedir.

5.6.4. Dosya İncelemesi

Başvurular, 05 Aralık 2017 tarihli ve 30261 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan "Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği" hükümleri uyarınca incelenmektedir.

a) Başvuruya esas evrakı tamamlanıp teyit işlemleri ve pasaport incelemesi yapılarak İnceleme ve Komisyon Grubuna aktarılan dosya öncelikle mevcut belgelerin yeterliliği bakımından incelenir. Belgelerin tam ve doğru olmaması hâlinde veya ek evraka ihtiyaç duyulması halinde Ön İnceleme Grubuna, eksik evrak talebi ile iade edilir.

b) Belgeler tam ise içerik incelemesine geçilir:

1. İncelemede ilk koşul eğitim alınan yükseköğretim kurumunun Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınırlığıdır. Tanınan yükseköğretim kurumunun akredite edilen programından herhangi bir akademik derece ile mezun olan ilgililerin başvuruları değerlendirmeye alınır.

2. Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği'nin 5 ve 6. maddelerine uygunluğu tespit edilen diploma denklik başvurularında, Yükseköğretim Kurulunun 12.05.2016 tarihli Genel Kurul

Kararı uyarınca Kurulca tanınan bir Yükseköğretim Kurumundan alınmış diplomaların ilgili mevzuat çerçevesinde diğer koşulları sağlaması şartıyla, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nin aynı seviyesinde belirlenen; asgari eğitim süresi (sömestr/yıl), öğrenci iş yükü (AKTS), transkript ve/veya diploma eki içeriği, genel, meslekî ve akademik yönelimleri dikkate alınarak değerlendirildiğinde başvuru dosyaları üzerinden eş değer bulunan başvurular için yükseköğretime başlanılan yıl sıralandırma sistemlerinde yer alan ilk 1.000 (bin) yükseköğretim kurumundan alınan diplomalara, SYBS'ye tâbi tutulmadan denklik işlemi yapılır. (Dayanak Madde: Yönetmelik 7/1-a)

- “Eczacılık” alanı bu hususta, mevzuatı gereği istisnai durumdur. Eczacılık başvuruları istisnasız olarak Anadolu Üniversitesine görüş alınmak üzere gönderilir. Gelen görüşe istinaden ilgililer lisans tamamlama ve İlmî Hüviyet Tespit Sınavı süreçlerine tabi tutulabilirler.
- “Mimarlık” ve “Hukuk” alanlarında ise, meslek icra hakkının saklı kalmasına dayanarak; doğrudan denklik, ilgililerin talep etmeleri hâlinde lisans tamamlama süreçlerine de tâbi tutulacakları şerhi ile verilir. Bu durumda akademik olarak kariyerlerine devam etmek isteyen ilgililer ile meslek icra etmek isteyenler arasındaki fark gözetilmektedir.

3. Sıralandırma kuruluşlarında ilk 1.000'e girmeyen veya eğitime başlanılan yıl itibarıyla listelerde kontrolü sağlanamayan başvuruların değerlendirme süreçleri ise alan bazlı değişiklik göstermektedir:

- Başvurular mezun olunan program alanlarına göre ilgili veya yakın alandan Bilim Alanı Danışma Komisyonlarına sunulur, son yönetmelik ve mevzuata göre emsal kararları olan başvurular doğrudan Tanıma ve Denklik Komisyonlarına sunulur. Son yönetmelik ve mevzuata göre emsal kararları olan başvurular doğrudan Tanıma ve Denklik Komisyonuna değerlendirilmek üzere sunulabilir.
- “Tıp doktorluğu”, “Diş Hekimliği”, “Hemşirelik”, “Eczacılık”, “Hukuk”, “Mimarlık”, “Fizyoterapi ve Rehabilitasyon”, “Ergoterapi” gibi meslek icrasına izin veren alanlarda emsal kararlar bulunsa da her bir başvuru Bilim Alanı Danışma Komisyonu tarafından değerlendirilir.

c) Gerekli inceleme ve değerlendirmelerin ardından Tanıma ve Denklik Komisyonuna gerek listeli hâlde gerekse tek komisyon raporu yazılarak sunulan dosyaların Yükseköğretim Yürütme Kurulunda onaylanmasının ardından Kurul işlemleri yapılmaktadır.

d) Kurul işlemleri tamamlanan dosyalar, konusuna göre ya Kurul Sonrası İşlemler ya da Denklik Basım Grubuna sevk edilir.

5.6.5. Standart Başvuru Evrakına Ek İstenilen Belgeler

Bilim Alanı Danışma Komisyonu veya İnceleme/Komisyon Grubu, gerektiği hâllerde detaylı ders içeriklerini gösteren belge, aynı alanda varsa verdiği hizmet veya eğitim/başarı belgeleri vb. isteyebilir.

5.6.6. Önemli Hususlar

1) Ülkenin resmî dilini okuyan başvuru sahiplerinden örneğin;

- a. İran'da “Fars Dili” veya “Fars Dili ve Edebiyatı” okuyarak mezun olmuş İran veya Türk vatandaşı ülkenin resmî dili Farsça olduğu için yabancı dil sınav kararı alınmaksızın,
- b. Irak'ta “Kürt Dili ve Edebiyatı” veya “Arap Dili” okuyarak mezun olmuş Irak veya Türk vatandaşı, ülkenin resmî dili Arapça ve Kürtçe iki resmî dil olarak tanımlandığından her iki alan için yabancı dil sınav kararı alınmaksızın,
- c. Mısır'da “Arap Dili” veya “Arap Dili Edebiyatı” okuyarak mezun olmuş Mısır veya Türk vatandaşı ülkenin resmî dili Arapça olduğundan sınav kararı alınmaksızın,

denklik işlemi yapılabilir.

2) Darul Uloom Zakariyya Güney Afrika'da resmî olarak tanınmamaktadır.

3) İslama Çağrı Fakültesi Suriye Yüksek Öğretim Bakanlığının akredite ettiği yükseköğretim kurumları arasında yer almamakta ancak Libya Yüksek Öğretim Bakanlığının akredite ettiği yükseköğretim kurumları arasında yer almaktadır. Libya'da bulunan İslama Çağrı Fakültesi Şam Kampüsünden mezun diplomalar Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği'nin 7. maddesinin 6. bendinin (a) fıkrası *"Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınmayan yükseköğretim kurumlarında görülen eğitim-öğretim sonunda alınan diplomalara ilişkin mezuniyet tanıma belgesi ve/veya denklik başvuruları reddedilir."* hükmü uyarınca reddedilir.

4) Irak'taki "Arabic American University" Amerika'da ve Irak'ta tanınmadığından uluslararası listelerde ve resmî linklerde yer almamaktadır.

5) Lübnan'daki "International Aris University" tanınmamaktadır.

6) Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 03.01.2011 tarihli toplantısında alınan Technical Diplomalar **BTEC Level 3 Diploma/Extended Diploma** (Ortaöğretim) kurul kararı ile ret edilir. Başvuru esnasında tespit edilenler iade edilir.

7) Yemen, Ürdün, Suudi Arabistan'da diploma ifadesi kullanılmadığı için bu ülkelerdeki eğitim kurumlarından alınan öğrenim belgelerinin çevirilerinde **Mezuniyet Belgesi, Certificate** adının geçmesi durumunda diploma olarak değerlendirilerek çevirinin içeriği incelenir.

ORTA ASYA VE KAFKASYA ÜLKELERİ

dosyaları üzerinden eş değer bulunan başvurular için yükseköğretime başlanılan yıl sıralandırma sistemlerinde yer alan ilk 1.000 (bin) yükseköğretim kurumundan alınan diplomalara, SYBS'ye tâbi tutulmadan denklik işlemi yapılır. (Dayanak Madde: Yönetmelik 7/1-a)

- “Eczacılık” alanı bu hususta, mevzuatı gereği istisnai durumdur. Eczacılık başvuruları istisnasız olarak Anadolu Üniversitesine görüş alınmak üzere gönderilir. Gelen görüşe istinaden ilgililer lisans tamamlama ve İlmî Hüviyet Tespit Sınavı süreçlerine tabi tutulabilirler.
- “Mimarlık” ve “Hukuk” alanlarında ise meslek icra hakkının saklı kalmasına dayanarak; doğrudan denklik, ilgililerin talep etmeleri hâlinde lisans tamamlama süreçlerine de tâbi tutulacakları şerhi ile verilir. Bu durumda akademik olarak kariyerlerine devam etmek isteyen ilgililer ile meslek icra etmek isteyenler arasındaki fark gözetilmektedir.

3. Sıralandırma kuruluşlarında ilk 1.000'e girmeyen veya eğitime başlanılan yıl itibarıyla listelerde kontrolü sağlanamayan başvuruların değerlendirme süreçleri ise alan bazlı değişiklik göstermektedir:

- Başvurular mezun olunan program alanlarına göre ilgili veya yakın alandan Bilim Alanı Danışma Komisyonlarına sunulur. Son yönetmelik ve mevzuata göre emsal kararları olan başvurular doğrudan Denklik Komisyonuna değerlendirilmek üzere sunulabilir.
- “Tıp doktorluğu”, “Diş Hekimliği”, “Hemşirelik”, “Eczacılık”, “Hukuk”, “Mimarlık”, “Fizyoterapi ve Rehabilitasyon”, “Ergoterapi” gibi meslek icrasına izin veren alanlarda emsal kararlar bulunsa da her bir başvuru Bilim Alanı Danışma Komisyonu tarafından değerlendirilir.

c) Gerekli inceleme ve değerlendirmelerin ardından Tanıma ve Denklik Komisyonuna gerek listeli hâlde gerekse tek komisyon raporu yazılarak sunulan dosyaların Yükseköğretim Yürütme Kurulunda onaylanmasının ardından Kurul işlemleri yapılmaktadır.

d) Kurul işlemleri tamamlanan dosyalar, konusuna göre ya Kurul Sonrası İşlemler ya da Denklik Basım Grubuna sevk edilir.

5.7.5. Önemli Hususlar

a) Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 26.10.2016 tarihli ve 2016.47.5642 sayılı kararı ile **Kırım**'ın ilhakından dolayı Ukrayna-Kırım başvuruları ile ilgili olarak teyit alınmadan işlemlerinin yürütülmesine karar verilmiştir.

b) Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 09.01.2013 tarihli ve 2013.01.162 sayılı kararı ile yurt dışında bulunan yükseköğretim kurumlarının **Yabancı Dil (İngiliz dili, Fransız dili vb.) Yabancı Dil ve Edebiyatı (İngiliz Dili ve Edebiyatı, Fransız Dili ve Edebiyatı vb.) Yabancı Dil Mütercim-Tercümanlık (Mütercim-Tercümanlık İngilizce, Mütercim-Tercümanlık Fransızca vb.) ve Yabancı Dil Öğretmenliği (İngilizce Öğretmenliği, Fransızca Öğretmenliği)** lisans programlarından mezun olan ve Kurulumuza denklik başvurusunda bulunan T.C. ve yabancı uyruklu öğrencilerden; **1999-2000 eğitim yılından önce** (1998-1999 eğitim öğretim yılı ve öncesinde) hazırlık veya doğrudan lisans eğitimine başlayanların denklik işleminin 02.02.1999 tarihli kararın yürürlüğe girdiği tarihten önceki mevzuata göre (Kamu Personel Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı'nda (KPDS) ve öğretmenlik alanlarının da içeren başvurularda KPDS ve Öğretmenlik alanındaki seviye tespit sınavında başarılı olma şartı aranmadan) değerlendirilmesine karar verilmiştir.

c) Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 05.11.2014 tarih ve 2014.36.5809 sayılı kararı ile yurt dışından alınan **Mühendislik** alanındaki diplomaların değerlendirilmesinde doğrudan denklik almalarına ilişkin; Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 01.07.2009 tarihli ve 2009.20.3000 sayılı kararı ile bu kararı revize eden 05.01.2011 tarihli, 2011.1.66 sayılı ve 11.04.2012 tarih, 2012.10.2234 sayılı Yürütme Kurulu kararlarının korunmasına ancak **1996-1997 eğitim öğretim yılı ve öncesinde** eğitime başlayan ilgililerin eğitimlerini kesintisiz olarak devam ederek bitirmiş olmaları şartı aranarak başvuruların münferiden değerlendirilmesine karar verilmiştir.

d) Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 01.04.2008 tarihli ve 2008.1.60 sayılı kararı ile, 14 Temmuz 1996 tarihinden önce öğrenimlerini tamamlayarak 3835 sayılı **Ahıska Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskânına Dair Kanun** kapsamında T.C. uyruğuna geçmiş başvuru sahipleri hakkında farklı işlem yapılmaktadır.

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ (KKTC)

5.8. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC)

5.8.1. Teyit İşlemleri

T.C. uyruklu mezun öğrencilerin mezuniyet teyitleri **Yükseköğretim Bilgi Yönetim Sistemi**'nden yapılmaktadır. Yabancı Uyruklu (KKTC dâhil) öğrencilerin mezuniyet teyitleri doğrudan KKTC üniversiteleri ile yapılmaktadır.

5.8.2. Yükseköğretim Kurumlarının Tanınırlığı

Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında, 16.01.2009 tarihinde **“Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hukukuna Göre Kurulmuş Olan Üniversitelerin Karşılıklı Tanınmasına Dair Milletlerarası Anlaşma”** imzalanmış ve anlaşma 24 Ağustos 2011 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bu anlaşmaya göre her iki ülkede yer alan üniversiteler karşılıklı olarak tanınmakla birlikte; denklik işlemleri yükseköğrenime başlama şekli, eğitimin derecesi, içeriği, vatandaşlık bağı vb. faktörler göz önünde bulundurularak YÖK Genel Kurul kararlarıyla düzenlenmiştir ve Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği çerçevesinde yürütülmektedir.

5.8.3. Standart Başvuru Evrakı Yanında İstenen Ek Belgeler

5.8.3.1. T.C. Uyruklu Mezunlar

- 1) Üniversite Yerleştirme Sonuç Belgesi (ÖSYM tarafından KKTC üniversitelerine yerleştirilen ön lisans ve lisans mezunları için)
- 2) DGS Sonuç Belgesi (ÖSYM tarafından KKTC üniversitelerine Dikey Geçiş Sınavı ile yerleştirilen lisans mezunları için)
- 3) YKS Sonuç Belgesi (YKS baraj puanı ile Özel Yetenek Programlarına kayıt olan ve yatay geçiş ya da ders transferi yapan ön lisans ve lisans mezunları için)
- 4) ALES Sonuç Belgesi (YÖK onayı ile açılan yüksek lisans programı mezunları için)
- 5) Giriş-Çıkış Raporları (KKTC Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı, Polis Genel Müdürlüğü, Muhaceret Müdürlüğünden alınması gereken ve eğitim-öğretim yıllarını kapsayan belge)

5.8.3.2. KKTC Uyruklu Mezunlar

Vatandaşlık veya Doğum Belgesi (KKTC vatandaşlığına geçiş tarihini gösteren resmî belge)

5.8.3.3. Uygulanan Mevzuat

- 1) Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hukukuna Göre Kurulmuş Olan Üniversitelerin Karşılıklı Tanınmasına Dair Milletlerarası Anlaşma
- 2) Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hukukuna Göre Kurulmuş Olan Üniversitelerin Karşılıklı Tanınmasına Dair Milletlerarası Anlaşmaya Ek Anlaşma
- 3) Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği
- 4) Yükseköğretim Kurumlarında Ön lisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Ana dal, Yan Dal ile Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik
- 5) Meslek Yüksekokulları ve Açık öğretim Ön Lisans Programları Mezunlarının Lisans Öğrenimine Devamları Hakkında Yönetmelik
- 6) Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği
- 7) Yükseköğretim Kurulu Genel Kurul ve Yürütme Kurulu Kararları

5.8.3.4. Önemli Hususlar

5.8.3.4.1. Protokol Yazısı Başvuruları

16.01.2009 tarihinde imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hukukuna Göre Kurulmuş Olan Üniversitelerin Karşılıklı Tanınmasına Dair Milletlerarası Anlaşma”nın yürürlük tarihi, Bakanlar Kurulunun 28.09.2011 tarihli ve 2011/2293 sayılı kararı ile 24 Ağustos 2011 olarak tespit edilerek 18 Ekim 2011 tarihli ve 28088 sayılı *Resmî Gazete*’de yayımlanmıştır. İlgili anlaşma uyarınca, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) hukukuna göre kurulmuş olan üniversitelere ÖSYM tarafından yerleştirilerek öğrenimlerini tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti (T.C.) vatandaşlarının ön lisans ve lisans diplomaları, denklik işlemine tâbi tutulmaksızın Türkiye Cumhuriyeti’nde geçerlidir. KKTC’deki üniversitelere ÖSYM tarafından yerleştirilen ve yerleştikleri programda eğitimini tamamlayan T.C. vatandaşlarına, ilgili anlaşma uyarınca *Diploma Denklik Belgesi düzenlenmemektedir*. Diplomasının anlaşmaya uygun olduğuna dair yazı almak isteyen ilgililer, aşağıdaki belgeleri hazırlayarak başvuru yapabilirler:

- a) Online Tanıma/Denklik Ön Başvuru Formu
- b) T.C. Kimlik Belgesi
- c) ÖSYM Yerleştirme Belgesi
- d) KKTC diploma aslı ve örneği
- e) Rıza Beyanı Formu

5.8.3.4.2. Denklik Belgesi Başvuruları

KKTC’den mezun olan adaylar, mevzuatta belirlenmiş denklik başvuru evraklarına ek olarak aşağıdaki maddeleri de göz önünde bulundurarak başvurularını yapmalıdır.

- 1) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ndeki üniversitelerin *ÖSYS Kılavuzu*’nda yer alan programlarına YKS baraj puanı ve özel yetenek sınavıyla kayıt yaptırarak eğitimini tamamlayan T.C. vatandaşları, üniversiteye kayıt yaptırdıkları yılda almış oldukları YKS puanını belgelemelidir.
- 2) KKTC’deki üniversitelerin yüksek lisans programından mezun olan T.C. vatandaşları, üniversiteye kayıt yaptırdıkları yılda almış oldukları LES / ALES puanını belgelemelidir. Yükseköğretim Kurulu onayı olmayan yüksek lisans programlarına denklik verilmemektedir.
- 3) Başka bir ülkeden KKTC’deki yükseköğretim kurumlarına ders transferi yoluyla geçiş yapan mezunların denklik başvuruları Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği yanında Türkiye’de geçerli olan yatay ve dikey geçiş yönetmelikleri, usul ve esaslar çerçevesinde değerlendirmeye alınmaktadır.
- 4) KKTC’deki üniversitelerin kendi yaptıkları sınav ve ilgili ülke vatandaşlık bağı çerçevesinde kayıt yaptıran KKTC vatandaşlarının (aynı zamanda T.C. vatandaşı olsalar dahi), ülkelerinden alacakları resmi vatandaşlık belgesini sunarak denklik başvurusu yapması gerekir.
- 5) Tanıma ve denklik başvuru belgelerine, KKTC Muhaceret Müdürlüğünden alınacak giriş-çıkış belgeleri eklenmelidir.
- 6) KKTC yükseköğretim kurumlarında alınan diplomalar KKTC Millî Eğitim ve Kültür Bakanlığı ve Türk Büyükelçiliği tarafından onaylanmış olmalıdır.

SAVAŞ, İŞGAL VEYA İLHAK KOŞULLARI BULUNAN ÜLKELER

6. ÜLKELERİNDE SAVAŞ, İŞGAL VEYA İLHAK KOŞULLARI BULUNAN KİŞİLER İÇİN TANIMA VE DENKLİK BAŞVURU SÜREÇLERİ

kseköğretim Kurulunca tanınan yurt dışı yükseköğretim kurumlarından ve programlarından alınan ön lisans, lisans ve ülkelerinde savaş, işgal veya ilhak koşulları bulunduğu Tanıma ve Denklik Yönetmeliği çerçevesinde ibraz etmeleri gerekli olan belgeleri ibraz edemeyen ya da diploma teyitleri yapılamayan başvuru sahipleri ile ilgili olarak savaş dönemi veya olağanüstü durum ile sınırlı kalmak ve belgelerin teyidi yazışmalarına cevap alınamaması durumunda geçerli olmak üzere;

- Diploma ve transkript asılları bulunan ancak teyit işlemleri yapılamayan,
- Diploma ve/veya transkriptlerinin asılları bulunmayan ancak bir örneğini veya onaylı çevirilerini ibraz edebilen,

ilgililerin denklik işlemlerinin Bilim Alanı Danışma Komisyonları, üniversite görüşleri ve Tanıma ve Denklik Komisyonu görüşü alınarak yürütülmesine karar verilmiş, konuyla ilgili usul ve esaslar belirlenmiştir.

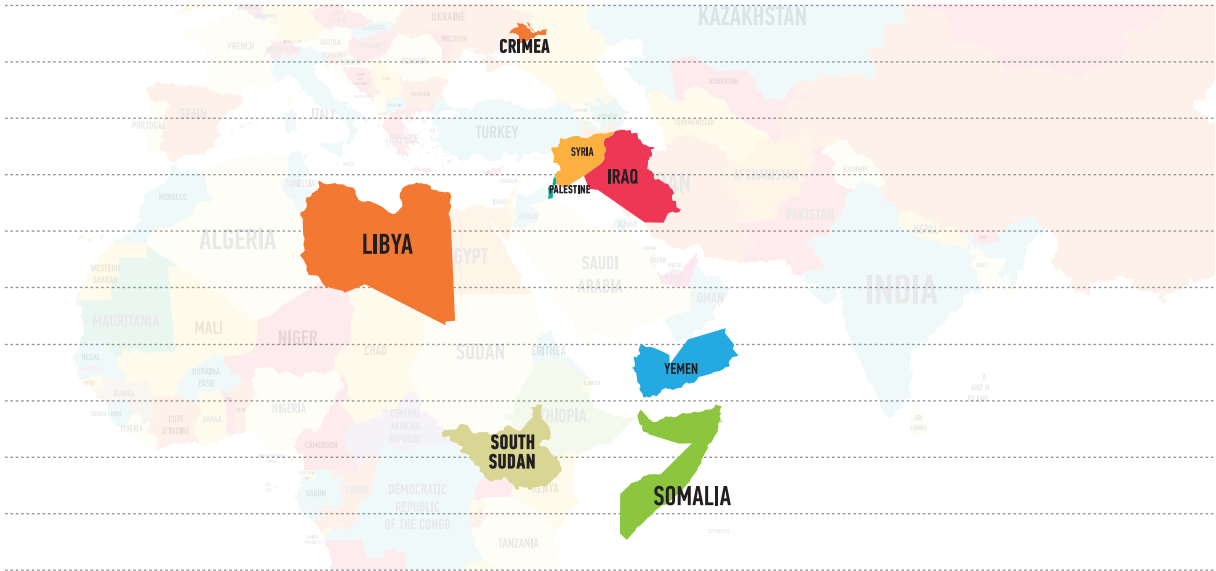
Bu kişilerden ek olarak istenecek belgeler şunlardır:

- a) Geçici Koruma Kimlik Belgesi
- b) Eğitim bilgilerini içeren beyan formu
- c) Alanı ile ilgili çalışmış ise resmi belgeleri ve onaylı suretleri

6.1. Savaş, İşgal veya İlhak Koşullarının Bulunduğu Varsayılan Ülkeler

Suriye, Irak, Libya, Yemen, Filistin, Somali, Güney Sudan ve Kırım'dır.

Belgelerinin eksik olduğuna dair gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilen kişilerin hakkında hukuki süreç başlatılır ve tanıma ve denklik işlemleri iptal edilir.

➤ Başvuruların şahsen ya da posta yolu ile kurumumuza yapılması gerekmektedir.

➤ Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından denklik süreçleri ile ilgili güncel kararlar ve değişiklikler hakkında detaylı bilgiye www.yok.gov.tr web adresinden ulaşabilirsiniz.

➤ Diğer soru ve talepleriniz için denklik@yok.gov.tr mail adresinden iletişime geçebilirsiniz.

BAŞVURU EVRAKLARI

- Uyuşunda bulunan ülke tarafından düzenlenmiş **kimlik belgesi fotokopisi** veya **pasaportun kimlik bilgilerini gösterir sayfa fotokopisi ve Türkçe tercümesi** ☐
- **Tanım/Denklik Başvuru Formu** (Başvuru formunun **eksiksiz** olarak doldurulması ve **imzalı** bir şekilde başvuru belgelerine eklenmesi gerekmektedir.) ☐
- Tanıma ve/veya Denkliği talep edilen **diploma veya mezuniyet belgesinin aslı** ve Türkiye Cumhuriyeti noterleri ya da Türk Dış Temsilcilikleri tarafından **onaylanmış Türkçe tercümesi** ☐
- Yükseköğretim süresince alınan tüm dersleri içeren, ders saatlerini, kredilerini ve ders başarısını gösteren **not çizelgesi** ve Türkiye Cumhuriyeti noterleri ya da Türk Dış Temsilcilikleri tarafından **onaylanmış Türkçe tercümesi** ☐
- Avrupa Birliği ile Bologna sürecine üye ülkelerden alınan diplomalar için **Diploma Eki** (diploma supplement) aslı ve Türkiye Cumhuriyeti noterleri ya da Türkiye Cumhuriyeti Dış Temsilcilikleri tarafından **onaylanmış Türkçe tercümesi** ☐
- Mezun olunan yükseköğretim kurumuna başka bir yükseköğretim kurumundan **transfer edilen dersler var ise** bu dersleri gösterir **not çizelgesi aslı** ve Türkiye Cumhuriyeti noterleri veya Türk Dış Temsilcilikleri tarafından **onaylanmış Türkçe tercümesi** ☐
- Çift uyruklu başvuru sahiplerinin öğrenim süresince öğrenim gördüğü ülkede yaşıyor olduğunu gösterir belge ☐
- Yükseköğretim süresince kullanılan pasaportların giriş-çıkış tarihlerini gösteren ve işlem gören sayfalarının fotokopisi ☐
- Türkiye'de kalma ve diploma denkliği için başvuru gerekçesi: ☐
- a) Türkiye'de çalışacak yabancı uyruklular için niyet/beyan mektubu,
- b) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığına geçmek üzere başvuruda bulunanların bu hususu belgelemeleri
- c) Bir yükseköğretim kurumunda yabancı uyruklu öğrenim elemanı sıfatıyla istihdam edilenlerin veya edileceklerin onaylı sözleşme örneğini belgelemeleri,
- d) Kamu kurum ve kuruluşları ile yükseköğretim

kurumları tarafından yürütülen veya desteklenen araştırma geliştirme projeleriyle söz konusu kurum ve kuruluşlar tarafından koordine edilen uluslararası programlar veya Avrupa Birliği Çerçeve Programları kapsamında yer alan projelerde çalışacakların bu durumu belgelemeleri

- Varsa mesteki tecrübelerini gösterir belgeler ve sahip olduğu diğer sertifikalar ☐
- Denklik başvurusu esnasında teslim edilecek tüm belgelerin fotokopisi ☐
- **Gerekli görülen durumlarda**, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından **bir önceki öğrenime ilişkin belgeler, lise denklik belgesi veya ek belgeler** talep edilebilir. ☐

* Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından denklik süreçleri ile ilgili güncel kararlar ve değişiklikler hakkında detaylı bilgiye www.yok.gov.tr web adresinden ulaşabilirsiniz.

*Diğer soru ve talepleriniz için denklik@yok.gov.tr mail adresinden iletişime geçebilirsiniz.

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

“ ÜLKELERİNDE
SAVAŞ, İŞGAL VEYA İLHAK
KOŞULLARI BULUNAN
KİŞİLER İÇİN TANIMA VE
DENKLİK BAŞVURU
SÜREÇLERİ ”

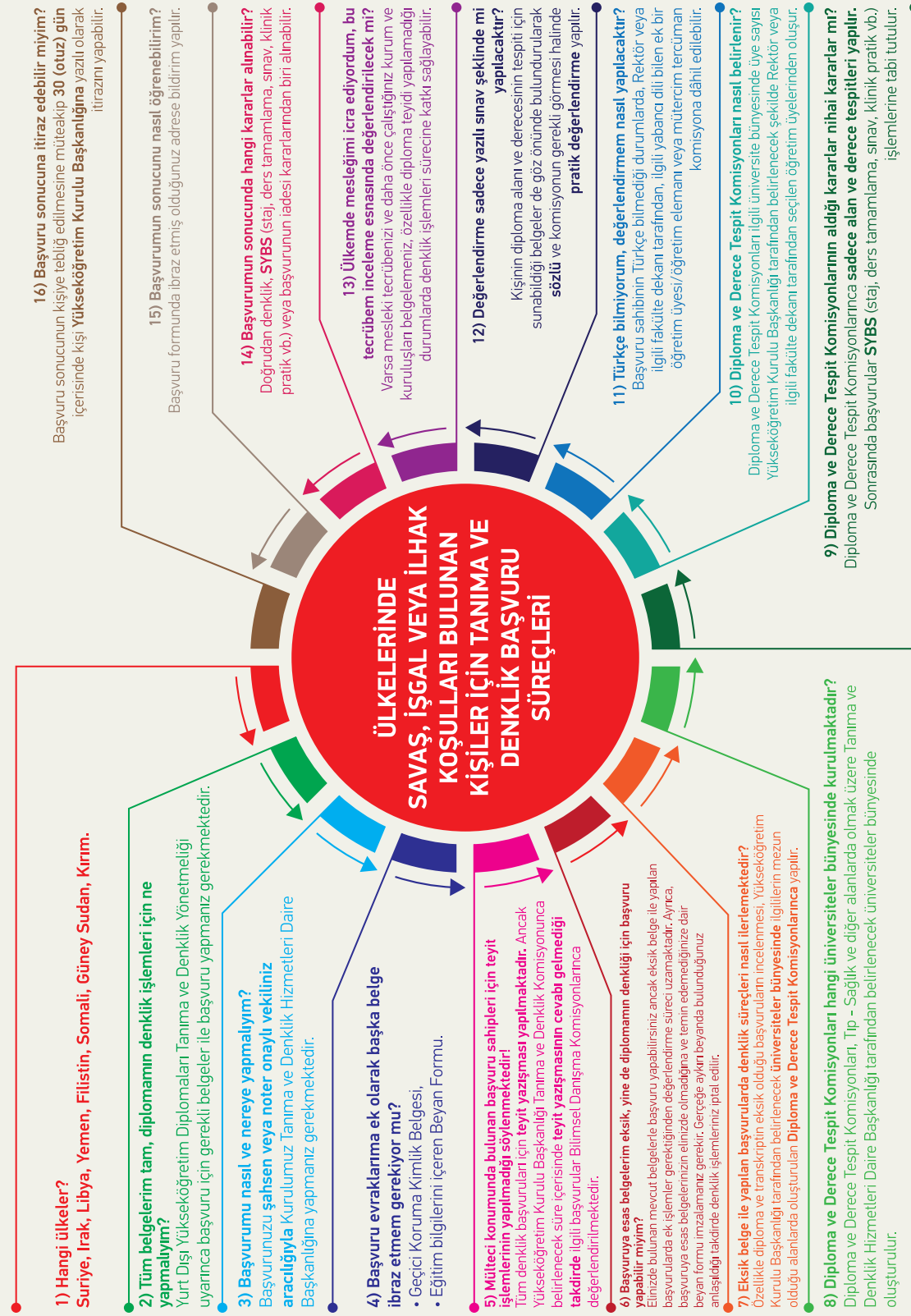
TANIMA VE DENKLİK HİZMETLERİ
DAİRE BAŞKANLIĞI

www.yok.gov.tr

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı
Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığı
Bilkent / ANKARA

0850 470 0 965
denklik@yok.gov.tr
www.yok.gov.tr

TESBİM YÖK-TANIMA VE DENKLİK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI

APPLICATION DOCUMENTS

- **Photocopy and Turkish translation of the identity document** issued by the country of citizenship, or the **passport identity page** ☐
- **Recognition/Equivalence Application Form** (The application form must be **completed and signed** and attached to the application documents.) ☐
- **Official diploma or graduation certificate** for which recognition and/or equivalence is requested and **Turkish translation** approved by the **Notary Public or Foreign Representatives of the Republic of Turkey** ☐
- **Official transcript** including all the course hours, credits and course grades taken during higher education and **Turkish translation** approved by the **Notary Public or Foreign Representatives of the Republic of Turkey** ☐
- **Original diploma supplement** for diplomas from member countries of the European Union and Bologna Process and **Turkish translation** approved by the **Notary Public or Foreign Representatives of the Republic of Turkey** ☐
- **If there are courses transferred** from another HEI to the graduated HEI, **official transcript** showing these courses and **Turkish translation** approved by the **Notary Public or Foreign Representatives of the Republic of Turkey** ☐
- Document showing that applicants with dual citizenship lived in the country where they studied during their education ☐
- Photocopy of the original passports used during the period of higher education, and the legible pages showing the entry and exit dates ☐
- The reason/s for applying for residence and diploma equivalence in Turkey: ☐
- a) A letter of intent/declaration for foreign nationals to be working in Turkey,
- b) Documentation for those who applied to acquire the citizenship of the Republic of Turkey,
- c) An approved copy of the agreement for those who are or will be employed as a foreign teaching staff in a Turkish HEI,
- d) Documentation for those who will be employed for research and development projects carried out or supported by public institutions and organizations and HEIs, international programs coordinated by the

mentioned institutions and organizations, or the projects under the European Union Framework Programs

- If any, documents showing professional experience, and other certifications ☐
- Photocopy of all documents to be submitted during the application for equivalence ☐
- **In cases where it is deemed necessary, documents related to the previous learning, high school equivalence document or additional documents** may be requested by the Council of Higher Education. ☐

* Detailed information about the current decisions and changes by the Council of Higher Education regarding the equivalence processes can be found at www.yok.gov.tr web address.

* For any other questions and requests, you can contact us at denklik@yok.gov.tr

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı
Tanıtma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığı
Bilkent / ANKARA

0850 470 0 965
denklik@yok.gov.tr
www.yok.gov.tr

T.C. SİRKİ YÖK-TANITMA VE DENKLİK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI

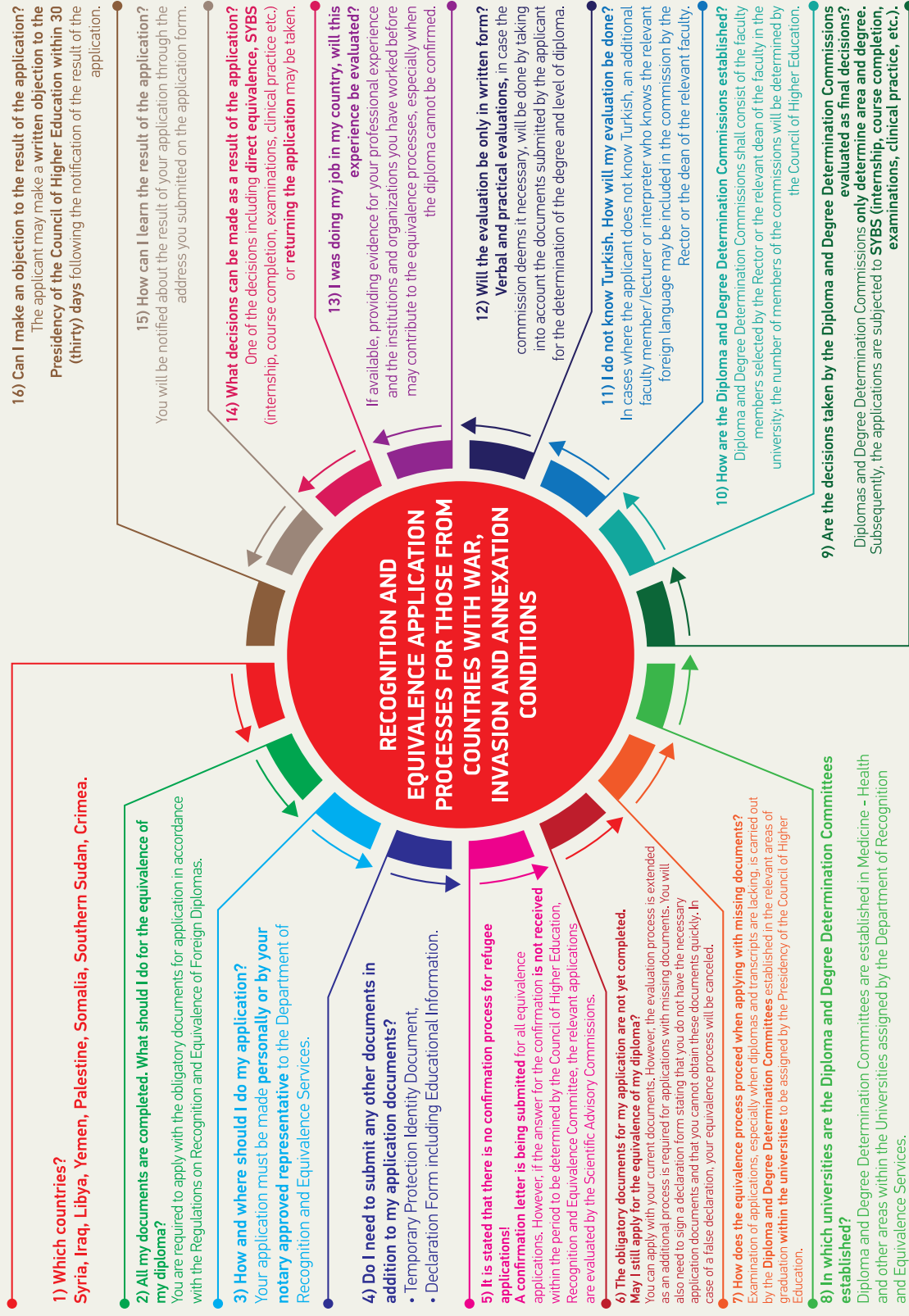

COUNCIL OF HIGHER EDUCATION

**RECOGNITION AND
EQUIVALENCE APPLICATION
PROCESSES FOR THOSE FROM
COUNTRIES WITH WAR,
INVASION AND ANNEXATION
CONDITIONS**

**DEPARTMENT OF RECOGNITION AND
EQUIVALENCE SERVICES**

www.yok.gov.tr

الوثائق المطلوبة لتقديم الطلب

- نسخة وترجمة تركية عن وثيقة الهوية الصادرة من بلد الجنسية، أو صفحة المعلومات الشخصية في جواز السفر. □
- نموذج طلب الاعتراف بالمعادلة (يجب تعبئة نموذج الطلب وتوقيعه وإرفاقه مع وثائق الطلب). □
- الشهادة الرسمية أو شهادة التخرج المطلوب لها المعادلة/ الاعتراف وترجمة تركية تمت الموافقة عليها من كاتب العدل أو من ممثلي الخارجية التركية. □
- كشف علامات رسمي يحتوي على عدد الساعات الدراسية، ودرجات المواد المأخوذة خلال فترة التعليم العالي وترجمة تركية لها موافق عليها من كاتب العدل أو من ممثلي الخارجية التركية. □
- ملحق الشهادة الأصلية للشهادات التي تم الحصول عليها من الاتحاد الأوروبي والدول الأعضاء في بولونيا وترجمة تركية لها موافق عليها من كاتب العدل أو من ممثلي الخارجية التركية. □
- إذا كان هناك دروس نقلت من مؤسسة تعليم عالي أخرى إلى مؤسسة التعليم العالي التي تم التخرج منها، فإنه يتطلب وجود كشف علامات رسمي بها وترجمة تركية لها موافق عليها من كاتب العدل أو من ممثلي الخارجية التركية. □
- وثيقة تبين أن المتقدمين الذين يحصلون جنسية مزدوجة قد عاشوا في البلد الذي درسوا فيه خلال فترة الدراسة. □
- نسخة عن جوازات السفر الأصلية التي تم استعمالها خلال فترة التعليم العالي، ونسخة واضحة ومقروءة تبين تواريخ الدخول والخروج. □
- أسباب التقديم للإقامة ومعادلة الشهادة في تركيا: □
 - أ) بيان يوضح نية الأجانب في الحصول على عمل في تركيا
 - ب) وثائق لأولئك الذين يقدمون بطلب للحصول على جنسية الجمهورية التركية
 - ت) نسخة معتمدة من الاتفاق لأولئك الذين يعملون أو سيعملون كاعضاء هيئة تدريس أجانب في مؤسسات التعليم العالي التركية.
 - ث) توثيق الأشخاص الذين سيتم توظيفهم في مشاريع البحث والتطوير التي تنفذها أو تدعمها المؤسسات العامة ومؤسسات

التعليم العالي، والبرامج الدولية التي تنسّقها المؤسسات المذكورة، أو المشاريع التي تنفذ في إطار برامج الاتحاد الأوروبي.

- أن وجدت، وثائق تبين الخبرة المهنية وشهادات أخرى. □
- نسخة من جميع الوثائق التي ستقدم خلال طلب التكافؤ. □
- وفي الحالات التي يكون فيها ذلك ضرورياً، قد يطلب مجلس التعليم العالي الوثائق المتعلقة بالتعليم السابق أو وثيقة المعادلة لشهادة الثانوية أو وثائق الإصافية. □

* يمكن الاطلاع على معلومات مفصلة عن القرارات والتغييرات الحالية من قبل مجلس التعليم العالي فيما يتعلق بعمليات المعادلة على www.yok.gov.tr

* لأي أسئلة وطلبات أخرى، يمكنك التواصل معنا على denklik@yok.gov.tr

مجلس التعليم العالي

عمليات طلب المعادل
والاعتراف للأشخاص الذين ينتمو
للدول التي تعرضت لظروف الحرب
الغزو أو الضم

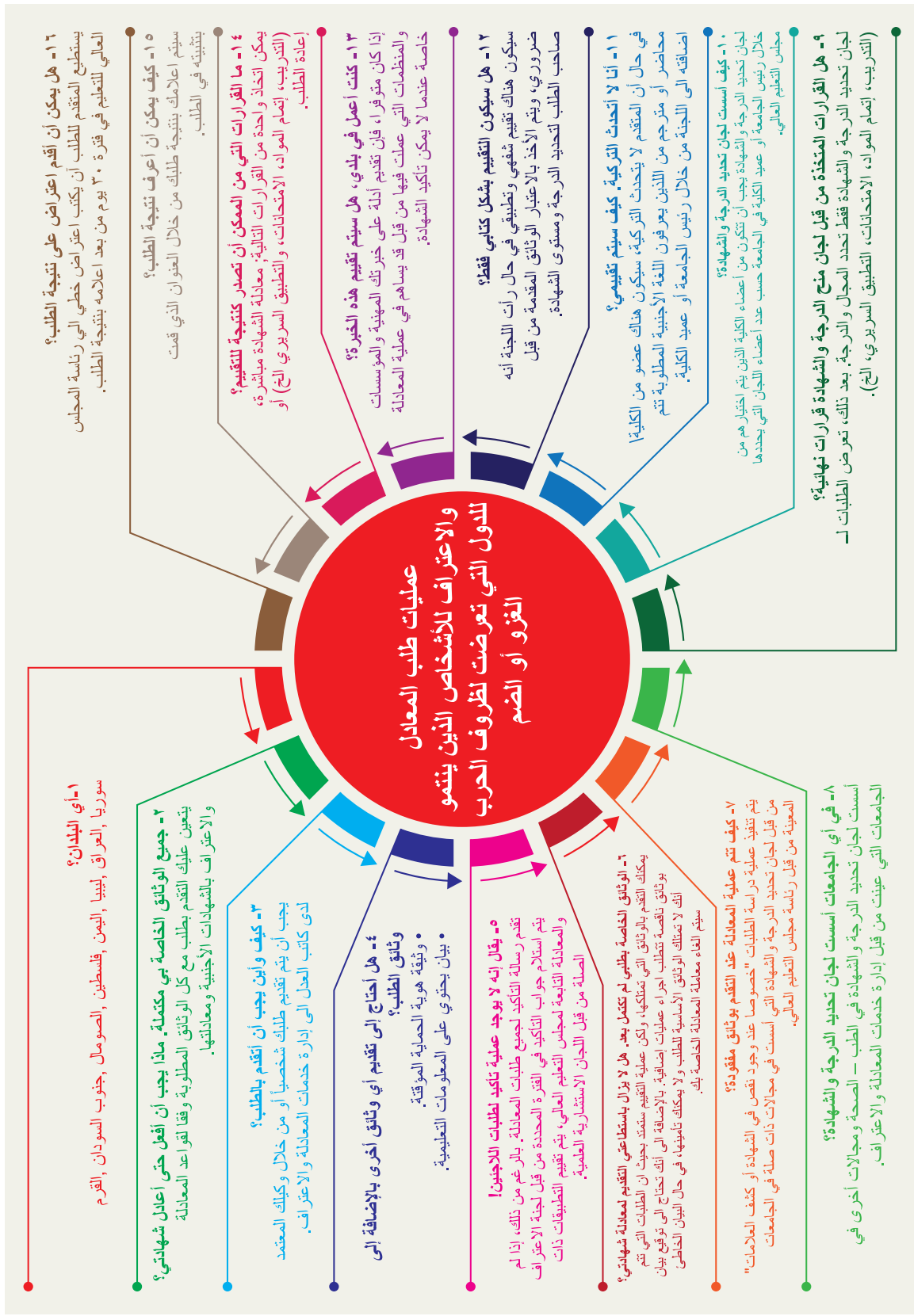
إدارة خدمات المعادلة والاعتراف

www.yok.gov.tr

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı
Tanıtım ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığı
Bilkent / ANKARA

0850 470 0 965
denklik@yok.gov.tr
www.yok.gov.tr

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

NOTLAR

Elinizdeki kitap, tanıma ve denklik sürecinin “ne” olduğuna, ülkemizde “nasıl” işlediğine ve “kimler” tarafından yapıldığına ışık tutmak amacıyla hazırlanmıştır.

“Yurt Dışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik El Kitabı”nda; tanıma ve denklik işlemleri ile ilgili olarak, terminoloji de açıklanarak Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığının yapısı ve tanıma ve denklik konusunda yürüttüğü işlemler anlatılmakta, ülke gruplarına göre denklik sürecine dair detaylı bilgiler yer almaktadır. Tanıma ve denklik süreci ile ilgilenen kişilere yol göstermesi açısından önemli olduğunu düşündüğümüz ve bu anlamda bir ilk olan bu kitabın faydalı olmasını temenni ederiz.

↳ Bu kitapta yer alan bilgiler, Yükseköğretim Kurulunun izni olmaksızın hiçbir şekilde kopyalanamaz ve çoğaltılamaz.

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı
Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığı
Üniversiteler Mahallesi 1600 Cadde No: 10
06800 Bilkent ANKARA / TÜRKİYE

0850 470 0 965

0(312) 266 50 60

denklik@yok.gov.tr

www.yok.gov.tr